

Glasnik

Hrvatskoga uljudbenog pokreta

Online tjednik za javna pitanja

Broj 88

Izlazi subotom

Zagreb, 16. siječnja 2010.

Davor Čordaš

Josip Kokić:

HVALJEN ISUS

I Marija

SVETI OČE!

Davor Čordaš:

VLASNICI ZEMLJE BIT ĆE GOSPODARI PROSTORA BOSAVSKE POSAVINE

Pogled iz uredništva:

TOTALNI SLOM KOALICIJE BOZANIĆ-BANDIĆ

**RAZBIJAMO I RUŠIMO HDZ/SDP SUSTAV
PRIDRUŽITE NAM SE!**

Naklada
30.000 primjeraka
Glasnik je besplatan

Moj hrvatski dom

- Zlatko Milković : ZBOGOM MILA DOMOVINO.....3

Pogled iz uredništva

- IPAK SMO JAČI OD IVE JOSIPOVIĆA! 5

U žarištu

- Josip Kokić: DRUGO OTVORENO PISMO JOSIPA KOKIĆA sv. OCU BENEDIKTU XVI.....7
- V. Dunižarić: KOMU ISTI.....8
- Karolina Bognar: VLASNICI ZEMLJE BIT ĆE GOSPODARI PROSTORA BOSAVSKE POSAVINE.....9
- Josip Kokić: IZBORI U HRVATSKOJ NE POSTOJE, VEĆ SAMO PARTITOKRATSKA MANIPULACIJA SVEGA BITNOG ŠTO UTJEČE NA ŽIVOT GRAĐANA.....14
- Đivo Bašić: DRUGI KRUG PREDSEDNIČKIH IZBORA – NEPOTREBAN POTEZ DRŽAVE "NA RUBU PAMETI".....15
- Antun Bonifačić: LOPARANSKI DAROVI.....16
- Akademik Mirko Vidović: KOME JE STALO DO DOMOVINE?.....17
- Zvonimir R. Došen: SEDLAROV FILM "PAVELIĆ BEZ MASKE".....18
- Boro Marić: HRVATSKI ENTITET ZA OPSTANAK BIH.....19
- Antun Bonifačić: ISELJENIK.....20
- mr. sc. Nikola Bičanić: PARTIZANSKI POSLUJERATNI ZLOČINI U GOSPIČU I OKOLICI (2. dio).....21
- Dragutin Šafarić: IZVJEŠĆE O RADU KOMISIJE ZA UTVRĐIVANJE RATNIH I PORATNIH ŽRTAVA REPUBLIKE HRVATSKE (4. dio).....22
- Harun Yahya : PODVALE TEORIJE EVOLUCIJE (11. dio).....23
- Stjepan Marčetić: POSLJEDNJI VOJSKOVOĐA NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE (8. dio).....24

Stajališta

- dr. Tomislav Đurasović: POSLIJE TRIPOLE DESETLJEČA U ZALJEVU HRVATSKIH SVETACA (3. dio).....25
- Đivo Bašić: ISELJENI DUBROVČANI (2. dio).....28
- Da. G.: NE ĆEMO POŠTIVATI NEPRAVEDNE ZAKONE.....30
- mr. sc. Dragan Hazer: DOMOBRANSKI NADSATNIK TOMISLAV PERIČIĆ (1. dio).....31
- mr. sc. Miljenko Marić: KOLAPS INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE U ZADRU.....33
- B. Moric: KRKANSKA ODA ŽALOSTI.....36
- Trpimir Gudar: PSIHOLOGIJA PADA (1. dio).....37
- Vladimir Biondić: NEOBIČAN SUSRET.....38
- Branko Stojković: HRVATSKI POLITIČKI MEŠETARI OPET SU NAS ZADUŽILI ZA 200 MILIJUNA EURA!.....40
- Lasa Šukilo: KOME TO SMETA RANKO BOKAN BOBAN? (1. dio).....40
- Vjekoslav Škreblić: NUŽNO JE ŠIRENJE PRAVOSLAVLJA.....41

Hrvatska država

- Ivo Omrčanin: GOSPODO, OVAKO JE NASTALA NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA! (6. dio).....43

- Marko Samardžija: SAVJETI HRVATSKOGA DRŽAVNOG UREDA ZA JEZIK – 1941-45. (32. dio).....45
- VLASTITA IMENA (35. dio).....45
- prof. dr. sc. Ivo Pranjković: HRVATSKI JEZIK I BIBLUSKI STIL (18. dio).....45
- Martina Grahek Ravančić: BLEIBURG I "KRIŽNI PUT" U HISTORIOGRAFIJI, PUBLICISTICI I MEMOARSKOJ LITERATURI (12. dio).....46
- Radoslav Lopašić: DVA HRVATSKA JUNAKA: MARKO MESIĆ I LUKA IBRIŠIMOVIĆ (8. dio).....47
- dr. Mile Budak: BAZALO (28. nastavak).....48

Bosno moja

- dr. Ivo Korsky: HRVATSKI NACIONALIZAM I BOSANSKO-HERCEGOVAČKI MUSLIMANI (9. dio).....50
- PRVI GENOCID NAD BOŠNJACIMA (6. dio).....51
- Ahmet Alibašić: MUSLIMANI JUGOISTOČNE EVROPE (11. dio).....52
- Bilal Hasanović: AHLAK – ISLAMSKI MORAL (4).....53
- Rasim Filipović: „OD KAKO JE BANJA LUKA POSTALA . . ." (6. dio).....53
- Marko Dragić: SREDNJOVJEKOVNI BOSANSKI VLADARI (1. dio).....55
- Predrag Matvejević: JUGOSLAVENSTVO DANAS (37. nastavak).....56

Bog nas je stvorio

- Zvonko B. Ranogajec: SVOJIM ŽIVOTOM I VJEROM U ISUSA KRISTA I KAMEROM SVJEDOČIM ŽIVOT ČOVJEKA - BIBLUSKA NEPISMENOST HRVATA I NJENE POSLJEDICE (3. dio).....57
- fra Martin Planinić: BLAGDAN KRŠTENJA GOSPODNJEGA (8. dio).....58
- XXX nedjelja kroz godinu.....59
- Mieczysław Malinski: RJEČ ZA SVAKI TJEDAN (47. nastavak).....60

Ustaški hitrozov

- Gen Kamen: USTAŠO, ŠTA SE BRE ZEVZEČITE SA NAMII! (1. dio).....61
- Mr. Ivan Čulić: IZBORI ZA NARODNE POSLANIKE.....62

Mirini vinkovački kolači

- Marija Dragun rođ. Takšić: Torta od višanja.....63

ZBOGOM MILA DOMOVINO

Izvor: **Zlatko Milković** – TAMNICA, "Be-L-Ka ", Zagreb, 1942.

"Kolege!" Zdunić je govorio i glas mu je odjekivao aulom. Bio je živa suprotnost mirnom, izmučenom i slomljenom glasu Mažurana, koji se poslije svojeg govora povukao i blijed, slab, kao slomljen po pola prislonio uza zid i oči mu opet nemirno lutale po licima sveučilištaraca.

"Kolege! Mislim, da bi svaka daljna riječ bila suvišna. Život i okolnosti i to okruženje život i okrutne okolnosti natjerale su nas na to da **nama više nisu potrebne riječi, nego djela**: mi ne trebamo više fikcije, mi imademo činjenice. Ovakovih mučenika, kao što je to kolega Mažuran ja vam mogu dovesti na tisuće. To smo uglavnom mi svi koji se sada nalazimo ovdje. Još više! **To je čitav hrvatski narod. Svi smo mi šibani i mučeni, ubijam i vješani**. Tuku čitav naš narod sa volujskim žilama, zabijaju nam čavle pod nokte, uništavaju bubrege i mučke bacaju kroz policijske prozore sa drugog kata u dvorište uz svirku gramofona, da se ne čuje ni i jauk, ni ti pad živoga tijela. Čitava se Hrvatska pretvara u veliko jedno mučilište i stratište, **gdje umiremo svi, jedan po jedan, kao da su se neprijatelji naši zavjetovali samome sotoni, da će nas izbrisati sa lica ove zemlje**. A zašto? **Samo zato, što smo Hrvati, što želimo slobodu svojega naroda, što se nedamo podjarmiti pod tuđu neprijateljsku čizmu i što hoćemo biti svoji na svome!**" (U krugovima studenata osjetio se nemir.)

"Sjetimo se samo naših najbližih drugova i najvrijednijih sinova naše domovine. Ja vidim i osjećam

ovdje kraj sebe lik Haramije druga i prijatelja, čovjeka sa najdivnijom i najsuptilnijom dušom, kojega sam u životu poznavao i koji je ubijen samo zato, jer je ljubio ono, što je nama i svakome onome, koji se smije nazivati imenom čovjeka — sveto. A to je **ljubav za istinom i slobodom**. Ja vidim kraj sebe i sjenu drugog našeg velikog ne-sretnika, vidim mog starog druga još iz srednjoškolskih klupa. Begovića, koji umire na vješalima u Beogradu, na Adi Ciganliji. Vidim njegovu sjenu ovdje kraj sebe, kraj vas, drugovi i u mom srcu opet gore njegovi stihovi, što ih je ispjevao prije samog vješanja:

Zbogom mila domovino

I hrvatski rod.

Za Tebe sin je poginuo,

Nek Te čuva Bog!

Vidim još sjena, koje kao da niču iz crne ove zemlje, kao da izviru iz ovih zidina, stupova, stepenica, iz vas samih i iz mene samoga. Vidim Soldina i Hranilovića, Oreba i Gradičeka, Suflaja i Predavca, Radića i Basaričeka, Brkljačića i Devčića, vidim Poropata i Nagja, Severa i Došena, Sabola i Žagora, Lebovića i Marinovića. Vidim konačno i sada nesretnoga starca Javora, izmučenog, uništenog i ubijenog. Vidim čitavu legiju sjena — niču, samo niču oko mene, rastu i bujaju i ne znam što je groznije, je li ovo sivilo u kome se tope ili krvave mrlje, koje im se lijepe stopala.

"Ta krv nije osamljena. Nije to jedina krv, koja nas muči i koja se lijepe za svaki naš korak i za svaku našu misao. Sjetimo se, drugovi, samo krvi onih tisuća bezimenih, koji su poginuli za svoje ideje i za svoje svetište. Sjetimo se onih seljaka naših u Sibiru, u Gospiću, u Senju i Valentinovu, sjetimo se onih bezimenih žrtava po čitavoj našoj Lici, po Bosni, Slavoniji, Dalmaciji i Hercegovini i jedno nam mora biti jasno, **da to nisu nastradali pojedinci, već i sve njihove porodice**. Nemoćni starci, žene i djeca ostali su bez hranitelja, oca i sina, a sve **samo zato, jer su ljubili svoju domovinu i nisu htjeli biti roblje**".

"Tragedija je to jednog čitavog naroda, to je mučki i zlokobni rat, koji nema fronte, nema voj-ske, nema ni artiljerije ni pješadije, rat kada se ne bacaju bombe, ni miniraju mostovi; ali **rat, koji povlači za sobom moguće još više žrtava, nego li pravi rat**. **Ratuje čitav jedan narod**, svi bez razlike

Sibirske žrtve

borimo se u toj velikoj bitci, od najmlađega do naj-starijega, mala djeca isto tako, kao i starci, zdravi i bolesni muškarci i žene, sakati i cijeli. Bore se naša sela i gradovi, bore se šume i livade, more i planine, a samo za jedan jedini cilj, koji nam je svima pred očima, svet i svjetao, ne samo nama, nego i čitavom ljudstvu, a to je — Sloboda!"

Zašutio je, kao da promatra dojam svojih riječi. Tada nastavi:

"Jedan naš istaknuti političar, dao je izjavu dopisniku sofijskog lista 'Zora' i koja je kod nas za plijenjena, o **svome shvaćanju slobodne i nezavisne države Hrvatske**. Ta izjava glasi:

'Pod slobodnom Hrvatskom razumijevamo naš, posebni, posve nov i. izraziti hrvatski teritorij, **na kojem dolazi izražaja potpuno slobodan hrvatski narod. Jugoslaven-ski narod ne postoji! Postoji samo narod hrvatski, narod srpski, narod bugarski i narod slovenski, svaki sa svojom potpuno izgrađenom narodnom svijesću** i te se narodnosti ne mogu brisati, kako se to kušalo u posljednje vrijeme, te ukazima, batinama, kunda-cima, tamnicama i vješalima dekretirati nekakav novi narod. Narod stvara i poništava Bog, a tu nje-govu funkciju ne mogu preuzeti ni ministri, ni dik-tatori! Samo ono, što izvire iz naroda može biti trajno'.

Ovaj pojam slobode je blag, moguće i pre-blag za nas đake, za nas najmlađe, koji smo borbeni i koji uvijek tražimo najviše, što se može i smije tražiti i zato je naše ogorčenje i naš revolt još veći, kada nam se i to, što je malo susteže i krati.

"Drugovi! Mi smo naučeni na sve moguće progone, mi smo naučeni i na kundačenje i batinjanje, na zatvor i internacije, ali **usprkos toga mi ne odustajemo od svojih ideala i svojih svetinja!**"

Glas mu je naglo porasao i zagrmio dvoranom.

"Uvjeren sam da ne ćemo odustati ni danas, kada nas čeka sveta i žalobna dužnost komemoracije jedne nove hrvatske žrtve, koja je pala na braniku svojih - naših! - ideala! Krvava šestojanuarska diktatura kralja Aleksandra opet je naš narod poškopila novom krvlju, opet je pala jedna vrijedna i plemenita glava, **skljokalo se uništeno tijelo, ali ne i duh**. Taj je svakoga dana sve življi, sve veći, sve snažniji. Kroz patnje i boli, kroz krv i suze idemo do slobode, slobode, koja mora i mora jednoga dana sinuti i nama!"

Spomenik poginulim braniteljima Domovinskog rata u Sibinju

Silna graja iz tisuće mladih grudiju prekine mu riječ. A kada se stiša buka čuo je Petar, kako govori i dalje:

"Kolege! Braćo! **Hrvatska domovina odaje priznanje danas palim borcima i mučenicima, priznanje svima onima, koji su izgubili glavu, prolili svoju krv, uništili svoje tijelo za svoj narod i za svoj dom**. Drugovi! Moj predgovornik je rekao: Qui tacet, consentire videtur! **Tko šuti, čini se, da pristaje!** A mi to ne ćemo, jer mi nismo kukavice, mi nismo bojažljive kreature beogradskog režima, koji se **sakrivaju iza oružanih redova policije, žandara i četnika!**"

"Tako je! ..."

"Naša je dužnost kao Hrvata, kao muškaraca i kao slobodnih ljudi, da i mi rečemo svoju riječ, da i mi pokažemo, da nismo zadnji, nego da smo prvoborci za slobodu čovjeka, za obraz i poštenje i da smo dostojni ovog svetog imena hrvatskih Sveučilištaraca, koji se nisu žicali paliti mađarske zastave, nisu se bojali ni Beča, ni Pešte, ni Khuena-Hedervary-a, **pa se ne bojimo ni Beograda, ni Aleksandra!**"

"Tako je! ..."

"Braćo! I opet vidim sjene, vidim krv i vidim suze, koje se gomilaju i gomilaju, rastu i rastu, bujaju i bujaju, a krv rađa samo krvlju! Tko se mača laća, od mača i pogiba! Hrvatska Walhalla raste, povećava se i što je ona veća, braćo, to smo mi jači. otporniji! **Skupo plaćamo tu otpornost, ali zas-trašili nas se ne može!**"

"Tako je! ..."

IPAK SMO JAČI OD IVE JOSIPOVIĆA!

Totalni slom koalicije Bozanić-Bandić – U pravu je Josip Kokić kad tvrdi da uzoriti kardinal Josip Bozanić ne uživa potporu hrvatskog katoličkog puka

1.

Počnimo brojidbom.

a) Na izbore je izašlo 50 % upisanih birača. Crveni glasači masovno su birali. Izostali su uglavnom domoljubni i državotvorni Hrvati. Tradicijska hrvatska šutnja. Među odgласanim listićima bilo je oko 2 % nevažećih, a općepoznato je da u hrvatskim izborima redovito glasuju i mrtve duše. Dakle, rezultat je sljedeći:

DOMOLJUBNI I DRŽAVOTVORNI HRVATI Vs IVO JOSIPOVIĆ

5 : 3 ili možda čak (da je sudio vanjski sudac) i **5 : 2!**

Izvršno. Za domoljubne i državotvorne Hrvate.

b) Milan Bandić dobio je u prvom krugu 14,8 % glasova na izbore izašlih birača. To čini (odziv je bio 44 %) 6,5 % biračkog tijela. U drugom krugu, nakon što mu je neprikriveno u pomoć došao koalicijski partner (uzoriti kardinal Josip Bozanić) i Hrvatski generalski zbor (bez generala Ante Gotovine), za nj je glasovalo 40 % na biralištima aktivno nazočnih birača, odnosno ne više od 20 % biračkog tijela. Premalo da se ikoga pobijedi.

c) Novi glasači Milana Bandića u drugom krugu čine oko 13 % biračkog tijela. Dio mu ih je pribavio uzoriti kardinal, dio Hrvatski generalski zbor, a dio je sam došao, nezadovoljan Josipovićevom svehrvatskom crvenom bojom. "Hrvati budimo svi zajedno, Hrvati budimo svi partizani!" Proizlazi da uzoriti kardinal Josip Bozanić ima potporu svega od oko 5 % biračkog tijela. Stoji lošije i od Milana Bandića.

2.

Zašto je to tako?

Odgovor nam pokušava dati v.č. Ivan Miklenić, glavni urednik "Glasa Koncila":

* Ivo Josipović je bio kandidat i "određenih centara moći koji djeluju daleko od očiju javnosti",

* "Pojedini centri moći pobrinuli su se i za vrlo važ-

nu potporu izabranom predsjedniku inicirajući i snažno podupirući nerealnu ambicioznost pojedinih kandidata",

* "mogućnost primjene metode ucjenjivanja, one-mogućilo (je) pojavljivanje snažnoga kandidata političkoga desnog centra. Posljedica te razlomljenosti na političkom desnom centru ... bila je da su iz prvoga kruga izašla kao pobjednici čak dvojica političara iz istoga miljea SDP-a."

Nu, je li to zaista tako? Nije!

a) Gledajući očima Hrvatskog uljudbenog pokreta više je aktualnih razvođa u odnosajima između demokratskih snaga i "određenih centara moći koji djeluju daleko od očiju javnosti", ali su tri izrazito vidljiva: lustracija komunističkog nasljeđa, kazneni progon udbaša i nazočnost grješnih struktura pretvorbe i privatizacije, osobito u bankarstvu.

Europski parlament donio je rezolucije, a Hrvatski Sabor deklaraciju o zločinima totalitarnih režima, posebno komunističkog. Hrvatski uljudbeni pokret osnovao je prije godinu i pol Časni lustracijski sud. O tome je obavijestio Hrvatsku biskupsku konferenciju. Od tamo – ni glasa.

Josip Kokić: Glasovali smo – ne glasujući

Milan Bandić: "Crni! Ja sam zagrebački gradonačelnik. Ne dirajte mi Trg maršala Tita!"

Njemačko pravosuđe raspisalo je tjeralicu za Josipom Perkovićem organizatorom ubojstva hrvatskog emigranta Stjepana Đurekovića. Hrvatske vlasti ga odbijaju izručiti Njemačkoj. Hrvatski uljudbeni pokret podnio je Županijskom sudu u Zagrebu istražni zahtjev protiv Josipa Perkovića, koji je bez ikakva obrazloženje glatko odbijen. Što je na to rekla Hrvatska biskupska konferencija? Ništa.

Uz to, Bianca Matković, nećaka Zdravka Mustača, prvog udbaša Socijalističke Republike Hrvatske, vedri i oblači u Vladi RH. Je li HBK prosvjedovala protiv toga? Ni govora.

b) Hrvatski uljudbeni pokret predložio je generala Antu Gotovinu za kandidata na predsjedničkim izborima. I? Počela su živkanje članova njegove obitelji. Zamolili su nas nakon toga da generala ostavimo na miru. Učinili smo tako, iako smo znali da bi on hametice potukao čak i udružene Milana Bandića i Ivu Josipovića. Ili možda mislite da ne bi?

Jedini nerealni "desničarski" kandidat bio je zapravo Milan Bandić. Zašto? Zato, jer on uopće nije bio nikakav desničarski kandidat. Teško da je i pravi komunist. Njega zanima samo lova. Čudno je da se upravo za njega odlučio uzoriti kardinal Josip Bozanić, te da nije uopće nije niti pronaći nekog odista katoličkog kandidata, koji se ne bi dao ucjenjivati. Uostalom, završio bi mučeničkom smrću. I to je nešto.

c) Svojedobno je uvaženi kardinal Josip Bozanić ukazao na "grješne strukture" u hrvatskom društvu. Svidjelo se to, jer se činilo da je upereno protiv onih koji putem nametnute prakse u pretvorbi i privatizaciji hrvatskog gospodarstva žele opljačkati Hrvatsku. Međutim, uskoro se pokazalo da je to bila samo logistička potpora upravo onima koji su uistinu pograbili sve vrijedno u hrvatskom gospodarstvu. Nikada

nismo čuli s Nadbiskupskog stola u Zagrebu nikakvu primjedbu na račun Todorčevih kupnji za jednu kunu, na račun Gregurićevih skrbničkih računa u hrvatskim bankama, na račun "pretvorbe prije pretvorbe" Tvornice duhana Rovinj, na račun "privatizacije bez privatizacije" Zagrebačke banke, na račun "udruženog pod moraš ortaštva" starog komunističkog direktora Milana Artukovića u Francku, i t.d. Ni protiv hobotnice iz "Industrogradnje" (ne samo zbog onih 227 milijuna kuna koje je Crkva u nju uložila).

Da. Istina je. Hrvatska biskupska konferencija nije prihvatila elaborirani prijedlog Hrvatskog uljudbenog pokreta za privatizaciju Hrvatske Poštanske Banke, kako bi ona ostala u hrvatskom vlasništvu. Nije ni uzoriti kardinal Vinko Puljić, iako je u početku pokazao veliko zanimanje. A model je bio jednostavan. Temeljni kapital HPB je tada iznosio 70 milijuna eura. Fond hrvatskih branitelja vrijedio je oko 1 milijardu eura. Republika Hrvatska ima ogromne obveze prema Crkvi (zbog nacionalizirane imovine). HPB je trebala pripasti s po 50 % Fondu hrvatskih branitelja i Crkvi (koja bi svoj udio na – recimo – 99 godina iznajmila nekoj domaćoj stručnoj gospodarskoj udruzi ili zadruzi). Umjesto toga sada imamo Protegu, a hrvatski branitelji i ostali hrvatski puk moraju državne kredite (iz HABORa) koristiti preko hrvatskih banaka u stranom vlasništvu i plaćati im kamatu. Na svoje, hrvatske, novce.

3.

Što je, tu je. Ali, kako dalje?

Vlč. Ivan Miklenić će: "Za Hrvatsku ... bilo bi posebno pogubno da se u krugovima izbornih apstinenata pokuša rješenja tražiti na izvaninstitucionalni i nedemokratski način."

Lako je tako govoriti iz toplih ureda, okružen brojnim (plaćenim) suradnicima, s brojnim dvoranama pri ruci, ne brinući se kako će se podmiriti tiskarski (i drugi) troškovi. Međutim, "otkud harač onom koji hljeba nema ..." Što osim ulice ostaje brojnim nerezimskim udrugama, koje nikada i ni od koga nisu dobile niti kune pomoći, koje sve rade volonterski, često nakon objeda uz i na kuhinjskom stolu? Vlč. Mikleniću Hrvatski uljudbeni pokret nije GONG.

Dakako, na ulicu i na ulice. Kao i Sveti Pavao!

Dragi Bože, hoće li i nama s Kaptola sinuti sunce, a ne samo Bandićima, Turopoljcima, ... Nadamo se.

DRUGO OTVORENO PISMO JOSIPA KOKIĆA sv. OCU BENEDIKTU XVI.

Josip Kokić, Zagreb

Sinoćnja vijest na HTV-u kako ste Sv. Oče pred diplomatima javno podržali arbitražni sporazum između Hrvatske i Slovenije, ostavila me je na trenutak kako se kaže bez teksta, ali samo na trenutak. Nakon toga sam počeo intenzivno razmišljati o svemu i sjetio se Vašeg predšasnika na Sv. Stoli i Ivana XXIII, zvanog dobri Papa i dokumentarnog filma o njemu posvećenog koji sam gledao na hrvatskoj televiziji. I tada sam shvatio ponovo kakovo je okruženje bilo oko njega i koliko su mu zadavali brige ti utjecajni pojedinci na njegov apostolat.

Svi dobro vjerujemo i znamo da ipak Sv. Duh vodi Crkvu i da je neće vrata paklena nadvladati, a da crkveni nauk nikada neće biti poljuljan, a Vi ste nakon hrvatskog kardinala Šepera bili dugi niz godina na čelu te kongregacije. Po tom pitanju Vi i jeste i svet i nepogrešiv, i to je ono u čemu nema dilema na Petrovoj stolici za sve vjernike katolike diljem svijeta. Sve što je izvan toga i što zadire u tzv. političko djelovanje pa i mnoge druge stvari svi smo podložni pogreškama i propustima koji su i Vama Sv. Oče imanentni.

Vjerujem da oni iz Vašeg bliskog okruženja koji su Vam podastri, ovaj recimo neuobičajen stav o već spomenutom Sporazumu, nije učinjen u dobroj namjeri, čime su i mene potaknuli na ovo moje pismo koje upućujem Vama. To mi je nalažala moja savjest, moja vjera i moje dugo iskustvo u obrani vjere, ljudskih prava i hrvatskih nacionalnih interesa. Vjerujem da su ti poticaji došli iz Hrvatske od onih koji su mi i 2003. god. onemogućili uručenje Sv. Ocu Ivanu Pavlu II. inicijativu APEL ZA VUKOVAR, prilikom njegove posjete RH. Potporu tom Apelu dobio sam i od Vaše administracije, ali je zaustavljena od dvojice hrvatskih biskupa, nadb. Bozanića i tada biskupa Srakića. Ako je tako bilo u pitanju Vukovara, grada heroja i planetarnog simbola obrane jednog napaćenog naroda, hrvatskog naroda, tada sam sklon vjerovati, kako je i ovaj podmetnuti Vam

slučaj, posljedica takovog odnosa.

Svaki čovjek, duhovan i humanist, je u načelu uvijek za sporazum u bilo kojem području života i djelovanja, ali i tu postoje granice. Ovaj arbitražni Sporazum je državi Hrvatskoj nametnut od strane EU ili bolje rečeno to je ucjena, jer Slovenija je uvijek imala, ima i imat će slobodan prolaz hrvatskim morem do svojih luka bez ikakvih zapreka. Sjetimo se samo kako se je EU, a tu ne mislim na narode već na, da budem iskren bešćutnu administraciju, koja i vlastitim članicama nameće stajališta često suprotna njihovim autentičnim interesima.

Vi jeste uzeli ime Sv. Benedikta, čija je želja bila ujedinjena Europa i to je dobro, ali ta EU je već u svojim temeljima ugradila mnogo toga što je labilno, a kršćanske korijene kao temelj nije prihvatila, već truli liberalizam, pa kako im vjerovati. Haaški tribunal je njihova prava slika, koji je daleko od pravde pa čak i od prava. Zar je njihov pritisak, ponavljam i ucjena da RH ne proglasi svoj gospodarski pojas po opće prihvaćenom međunarodnom pravu za morske granice između država nije vidljiv pokazatelj posebnog odnosa prema Hrvatskoj.

Sv. Oče, Hrvatska je samo tražila Međunarodni sud za prava mora u Hamburgu, ili Međunarodni sud pravde u Haagu i ništa drugo, pa se pitam zašto od toga slovenska vlast bježi kao i njeni biskupi, što je po zdravom razumu i savjesti posve neprihvatljivo. Nedavno sam razgovarao s hrvatskim i svjetski poznatim stručnjakom za prava mora, prof. dr. sc. Iblerom koji je krajnje začuđen tim stavom, što je i javno bezbroj puta iznosio, kao i drugi stručnjaci. Zadiranje politike u opće prihvaćenu pravnu materiju je krajnje nemoralno, a to Crkva ne smije niiti može podržavati.

Katolički biskupi Slovenije tu su pali na ispitu, i to nije dobro za Crkvu, kao što nije bila dobra ni javna neizravna izjava nadb. Bozanića, koji se je ogradio od svoje komisije Pravda i mir, kao što sam Vam već pisao u mojem prvom pismu o njihovom stavu po pitanju granice sa Slovenijom. Taj stav je za mene kao i mnoge

domoljube autentičan kršćanski, ljudski i pravno potpuno relevantan. Ovakvo ponašanje je upravo u skladu s Vašom ne tako davnom izjavom, kako je katolička Crkva brod koji pušta vodu na sve strane.

Vjerujem Sv. Oče, da ćete ovo moje otvoreno i iskreno pismo shvatiti, razumjeti i prihvatiti kao autentično kršćansko, koje je ujedno i stajalište duboko vjerujem, velike većine Hrvata. Da je to točno kazuje i činjenica da nam naša hrvatska Vlast nije omogućila referendum, što je temeljno ljudsko i građansko pravo, kako bi se izbjegli sukobi a demokracija potvrdila. Za taj cilj sam osobno štrajkao pred likom majke Božje od Kamenitih vrata pet dana bez vode i hrane, kako bi potaknuo savjest građana da ne dopuste donošenje odluka u ime naroda kao i komunizmu a bez naroda. Tada je od mladih ljudi prikupljena peticija za referendum od dvjesto tisuća potpisa i uručena Hrvatskom Saboru,

upravo u vremenu kad je taj isti Sabor u vrijeme prikupljanja potpisa donio odluku o ratifikaciji Sporazuma, čime je ignorirao volju građana. Time bi se morao ozbiljno pozabaviti hrvatski Ustavni sud, ali znamo iz debelog iskustva kako funkcionira u našim uvjetima.

Vjerujem da sam Vam dovoljno i logički razjasnio čitav slučaj, kao nestručna osoba ali sasvim dovoljno informirana i razumna da bi mogla imati svoje čvrsto stajalište, a oni koji su Vam predložili Vašu javnu izjavu, i doveli Vas u neobičan položaj bez Vaše krivnje neka se dobro zamisle što čine na štetu prava i pravde, a time i same vjere.

HVALJEN ISUS I MARIJA!

uz želju za dobrim zdravljem i skorim posjetom RH kako bi nas bolje upoznali i tzv. velike ljude a i tzv male, vjerne Vašoj svetosti i svojoj katoličkoj vjeri.

KOMU ISTI?

V. Dunižarić, "Glas Koncila", 10. siječnja 2010.

"Ali, tata, mi hoćemo baš ljubimca...", zacvili Jura, a nastavi šestašica Mar-ta: "Dal Znamo mi da bi ti sada nas najradije nagovorio da kupimo onaj pršut, ali baka nam je za Božić dala novce baš za kućnoga ljubimca!"

"Pa hajde onda, izaberite ga već jednom!" - sit svega popuštam.

"A kako, kad si nam ih već sve zabranio!?", glasno-govornički se oglasi srednjoškolka Dora daviši uvod u opću bujicu u kojoj je svatko imao poneki 'kamen' da ga hitne na mene.

"Rekao si da ne možemo uzeti ribice jer traže previše brige, papigu jer 'kriješti jače od susjede', kornjača ti je 'prezatrovarena' i nedruštvena, a plašiš se da bi mogao stati na nju i otkliznuti... Za ponija si rekao da bi te mogao kopitnuti, za majmuna kako ga 'već doma imamo', za hrčka da ti je slabo od njegova stalnog trčanja ukrug, za gušte-ra da ga se mama plaši... Isto nam je onda ostab!! Samo pas..."

"Hm... jednog smo već imali...", počeh opet mudrovati. "Treba ga puno dresirati, a opet nikad se ne zna, može te i ugristi..."

"Onda najbolje... izaberimo sovu!", protestno će

Marta. "Izgleda mudro i ništa ne radi, po cijeli dan samo spava! Valjda ti je ona dosta mirna?"

"Ali... po noći 'pravi belaja'! Lovi miševе i vrlo je aktivna i opasna!" -pravi sam 'sovolog'.

"Jooooj...", dojadilo Dori pa ona preuzela ulogu šefice u pregovorima i obrađivanju mlađih od sebe, upravo u trenutku kad su u sobu ulazili moji punac i punica. "Znači, ostali su nam samo onaj **prugasti mačak i bijeli zec**. Odaberimo jednoga od njih i gotovo!"

"Ha, dobro, nek' vam bude...", prividno se pomirih, ali dakako da sam imao još ponešto dodati. "Samo pazite, **mačku nikad ne možete do kraja vjerovati!** On uvijek muti po svome... Istina, bar je samostalan... A taj **bijeli zec?...** Ništ' koristi od

njega! Niti pjeva, niti kuću čuva! Samo je miran i tih, simpatičan... Ali, oba se vole maziti! No, hajde, izaberimo jednoga od njih!"

"Što imate birati?!", odjednom se, 'iz neba u rebra', uključi u diskusiju moj punac, a njihov djed. **"Što birati kad su oba isti!?"** Jedan kao drugi, a oba isti kao onaj treći što smo ga dosad imali, a kojemu, kao, tobože, nijedan ni drugi ne žele biti nimalo slični! A svi isti! I prugasti, i bijeli, **i čupasti...** Ma, svi su vam oni isti!" "Joj, djede, što to pričaš? Kako isti? I, koji treći?", prenerazi se naša politički nepotkovana srednjoškolka, a dopuni je osnovka Marta: "Zar si izgubio naočale? Maćak i zeko, kako

ti oni mogu biti isti?! Pa oni su ko nebo i zemlja različiti! Ma... **komu isti** oni mogu biti?"

"Da", ponovi mali Jura za njom, kao jeka – **"komu isti..."**

"Eto! Bravo!" - slavodobitno mu upade u riječ nagluhi djedica. "Eto, čujte vi veliki, čak i on, najmanji, moj mali unuk i imenjaka Jura zna tu riječ! Točno zna tko su oni, kako se zovu i zašto su isti: **komunisti!**"

Bakica i ženica mi Jelica prasnu u smijeh, a ja postadoh još sigurniji da je pršut puno bolji izbor od kućnih ljubimaca.

VLASNICI ZEMLJE BIT ĆE GOSPODARI PROSTORA BOSAVSKE POSAVINE

Davor Čordaš, potpredsjednik Republike Srpske iz redova hrvatskog naroda - "Manipulira se s pričom o neradom povratku Hrvata u Bosnu. Uz medije u tu priču uključuju se i Hrvati koji žive u Hrvatskoj."

Karolina Bognar, "Posavska Hrvatska", Slavonski Brod, 16. listopada 2009.

"Od kraja 1995. godine kada je Dayton stupio na snagu, povratak Hrvata u Bosansku Posavinu nije bio moguć sve do 1999. godine", kaže **Davor Čordaš** s kojim smo razgovarali o povratku, financiranju obnove kuća, sakralnih objekata i gradnji infrastrukture. Donosimo pregled izdvajanja iz proračuna Republike Srpske u 2008. i 2009. godini za povratak Hrvata.

Posavska Hrvatska: Povratak se opstruiralo i opstruira na puno načina?

Davor Čordaš: Istina četiri - pet godina je bila opstrukcija sa svih strana a uvijek ponavljam ono što se gura pod tepih, da je 1998. godine uzoriti

kardinal **Vinko Puljić** jedva izvukao živu glavu iz Dervente, kad je dolazio u Derventu. To su bile vrlo jasne poruke tadašnje vlasti Banje Luke da njihov povratak Hrvata i Bošnjaka na taj dio ne zanima i da ga žele eliminirati.

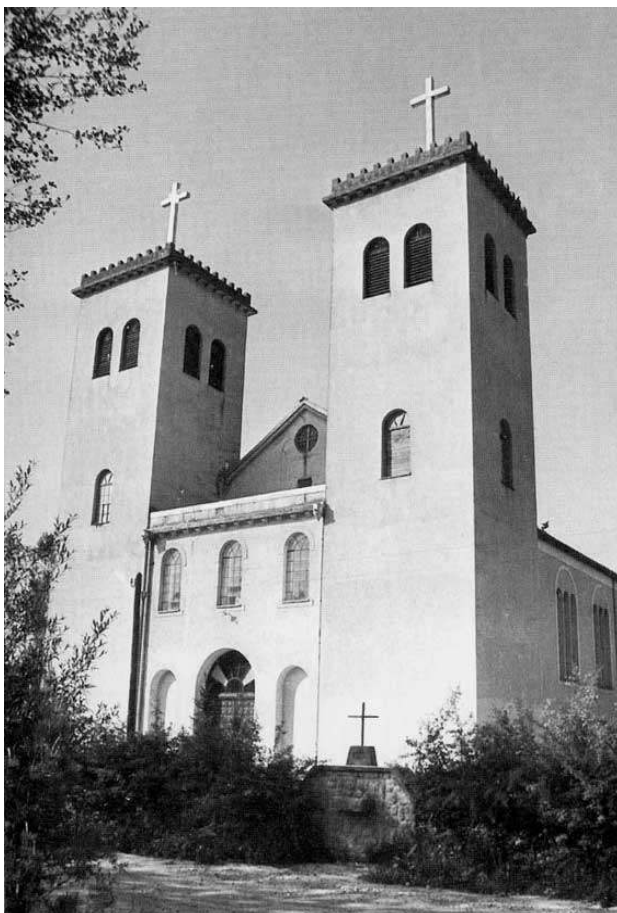
Posavska Hrvatska: Što je bilo s međunarodnom zajednicom?

Davor Čordaš: Na žalost mnogi iz međunarodne zajednice su takav stav prihvatili, pa su pod pričom da se Hrvati ne žele vraćati, u vrijeme kada je bilo najviše sredstava, najmanje ulagali.

Posavska Hrvatska: Priča o povratku je "otvorena" kasnije?

Davor Čordaš: Otvorili smo je tek 1999. i 2000. godine. Sigurno je da bi bilo lakše 1996. godine jer je vrijeme najveći neprijatelj povratka. Kako vrijeme prolazi sve manje ljudi se vraća zbog mnoštva razloga: zapošljavanja, obrazovanja, zbog djece... i to su znali oni koji su ga opstruirali.

Posavska Hrvatska: Hrvatska je otpočetka pomagala Hrvatima koji su se odlučili vratiti darujući im kompletan građevni materijal za kuću?

Izgled župne crkve Presvetog Srca Isusova prije rušenja u Šurkovcu

Stanje 2003.

Davor Čordaš: Hrvatska se također uključila sa svojim projektima oko 2000. godine, jer objektivno nije ni mogla ranije. Ono što smo mi mogli, s razne institucija BiH je bilo relativno malo, ali ipak puno, slijedila je Hrvatska i nešto malo međunarodna zajednica da opere savjest, da kažu da su radili nešto i na prostoru Posavine. Prvu akciju smo imali 1999. godine "Sto krovova, sto temelja", u vrijeme kada sam bio ministar u Federalnom ministarstvu. Dozvoljavali smo da se ulaže na sve načine, samo da se eliminiira priča o nera-dom povratku Hrvata.

Posavska Hrvatska: Nažalost u tu priču se uz Srbe uključuju i neki Hrvati?

Davor Čordaš: Ta priča se i danas koristi i čak se tu priču koristi u medijima i javnom životu, a istina je da se u tu priču uključuju mnogi Hrvati koji žive u Hrvatskoj i **koji su sve svoje pro-dali i nikada nisu nikome pomogli obnoviti kuću.** Sad oni počinju pričati o povratku, odnosno o tome tko se vraća, tko ne. Za mene su to ljudi koji i dalje žele destrukciju. Međutim, mi smo dovoljno ojačali i na

drugoj strani Save, da nas takvi utjecaji ne mogu ni obeshrabriti, niti mogu značajnije utjecati na nas.

Posavska Hrvatska: Koliko je ljudi obnovilo svoje kuće?

Davor Čordaš: Kada gledamo povratak kroz to da ljudi rade, da djeca idu u školu, naravno da nismo zadovoljni. U Republici Srpskoj je možda ukupno 12 do 15 tisuća Hrvata, možda je još 3.000 do 4.000 u mješovitim brakovima a na prostor Posavine se odnosi 5.000 do 6.000 ljudi. Ono što je dobar pokazatelj za mene je da naši ljudi i dalje održavaju čvrstu vezu sa svojim krajem, ob-navljaju kuće i dolaze, pa su subotom i nedjeljom prave svečanosti. Oni koji su obnovili kuće dovode svoju djecu, tako da su djeca svjesna svojih korijenja, porijekla i gaje ljubav prema svom kraju.

Posavska Hrvatska: Što je prema vašem sudu najvažnije?

Davor Čordaš: U prvom redu ne prodavati zemlju, jer onaj tko u Posavini **ostane vlasnik zemlje dugoročno će biti gospodar prostora.**

Posavska Hrvatska: Kako je biti hrvatski političar u Republici Srpskoj?

Davor Čordaš: Nas su još 1996. godine kada su bili prvi parlamentarni izbori u BiH uvjeravali da Hrvati ne trebaju sudjelovati u institucijama Republike Srpske i na taj način su neizravno pomagali cilj onih koji su nas istjerali, znači da nas nema. Mi smo 1997. godine izašli na prve izbore i postigli solidne rezultate po općinama i prema mojim podacima i **tada smo u Bosanskom Brodu pobijedili**, jer je 200 glasova završilo u skladištu, koje nisu smjeli tad brojati jer očito je bilo pre-opasno za međunarodnu zajednicu da već 1997. godine HDZ, odnosno Hrvati, dobiju jednu općinu u Republici Srpskoj. Dugo je vremena trebalo da svi prihvatimo da ako hoćemo nešto raditi **moramo biti u Banjoj Luci**. Nije to ni danas lako. Naravno da ima pritisaka, pod-metanja, ima svašta, međutim ako želite nešto ostvariti na tom prostoru tada morate biti unutra, ta-mo gdje su institucije. Dakle, može se i raditi a pozicija je takva koju smo ukupno uspjeli izboriti.

Posavska Hrvatska: Najgore opstrukcije su uvijek na izborima?

Davor Čordaš: Najveći dio naših građana-glasača je eliminiran i uopće ne može glasati. Od 180 do

200 tisuća Hrvata, uključujući i veliki broj Bošnjaka koji su prognani s tih prostora, pravo glasa ima 60 do 70 posto ljudi. To pravo ostvari tek 5 do 10 posto.

Posavska Hrvatska: kako su to postigli?

Davor Čordaš: To je rješavano na mnoge načine. Klasičan povratak i opstrukcija je bila jedan vid a onaj značajniji, za one koji znaju štoje država i sustav, su radili preko izbora. Znači prvo su vam dali određenu mogućnost da glasujete u svim institucijama država gdje su izbjeglice bile prihvaćene i evidentirane u Hrvatskoj, Njemačkoj, Švedskoj. Mi smo tada imali preko 50 tisuća glasova. No, eliminirali su nas, jer su vidjeli opasnost a onda su izmislili ono - tko nema osobnu u BiH svaki put se mora registri-rati a taj posao ne vodi država nego nevladine udruge, što je priča za sebe. Stalno se nešto izmišlja i onda ono temeljno pravo koje stoji u izbornom zakonu - pravo glasa imaju svi državljani BiH praktično nije za sve jednako.

Posavska Hrvatska: Bosanski Brod je slavio "Dan oslobođenja", jesu li vas zvali?

Davor Čordaš: Nisu jer znaju da ne bih došao, ali ono što je za nas značajnije je da smo ove godine ne stranački, nego u ime Udruge 101. bosanskob-

Stanje u ožujku 2009.

rodske brigade prvi put **6. listopada položili vijence na groblju u Bo-sanskom Brodu kod središnjeg križa kojega gradi-mo i do Nove godine bi trebao biti završen.** To smo na-pravili dostojanstveno a u Slavonskom Brodu smo otvorili spomen-sobu za poginule i nestale. Bio je to stari dug i naša obveza. Pokazali smo što mislimo o tom datumu i to je za nas dan egzodusa. Za Hrvate i Bošnjake to može biti samo dan sjećanja na stradanje i ništa drugo.

Posavska Hrvatska: Je li posljednje okupljanje Europske unije i SAD-a s vođama 7 političkih stranaka u BiH kod Hrvata izazvalo malo optimizma?

Davor Čordaš: Ono što je pozitivno s tog sastanka je da su Hrvati sjeli dan prije u Mostaru, u središnjoj HDZ-a BiH, iz svih pet ili šest stranaka, pogotovo iz parlamentarnih koje imaju svoje zastupnike na razini BiH, i prihvatili **koncept Kreševske deklaracije kao temelj onoga što Hrvati žele u bilo kakvim promjenama Ustava.** To nije nikakva velika mudrost, to je vrlo jednostavno - da su Hrvati jednakopravni uz de jure konstitutivnost imaju de facto na cijelom prostoru BiH i da što tražimo za sebe isto trebaju imati i druga dva naroda.

PROGRAM REPUBLIKE SRPSKE 2008. I 2009. GODINE: ZA POVRATAK HRVATA 6 MILIJUNA I 340 TISUĆA KM

Najviše je odvojeno za Općinu Modriča, slijedi Derventa pa Bosanski Brod

Na području općina Bosanske Posavine sredstvima proračuna za prošlu i ovu godinu pružena je pomoć pri obnovi kuća, vjerskih objekata oko kojih se sustavno okupljaju povratnici te elektrifikaciju:

Bosanski Brod

Za individualni povratak je osigurano 250 tisuća KM. Za obnovu crkve i župnog ureda Sv. Ilije Proroka, obnovu župne crkve Sv. Mihovila, izgradnju pastoralnog centra u Brusnici, obnovu župnog i pastoralnog centra u Gornjim Močilima, 225 tisuća KM. Ukupno 645 tisuća KM.

Doboj

Za individualni povratak 250 tisuća KM. Za elektrifi-

kaciju Komarica-Foča 90 tisuća KM. Ukupno 340 tisuća KM.

Derventa

Za individualni povratak 250 tisuća KM. Za obnovu župne crkve sv. Jurja Mučenika, izgradnju župne crkve u Žeravcu i uređenje župne kuće u Bijelom Brdu, za elektrifikaciju Božinci-Luca, Zelenike-Dom Bijelo Brdo, Sedlići, 259 977 KM. Ukupno 659.977 KM.

Modriča

Za individualni povratak 500 tisuća KM. Za obnovu župne crkve u Čardaku, izgradnju zvonika crkve u Garevcu, izgradnju župne kuće, opremanje otvorene kuće HKD "Napredak" u Garevcu i obnovu župnog ureda u Čardaku, 240 tisuća KM, te elektrifikaciju Garevca 152.990 KM. Ukupno 892.990 KM.

Pelagićevo

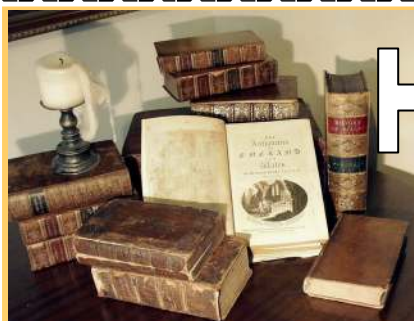
Za individualni povratak 500 tisuća KM i elektrifikaciju Njivka, Turića, Tuzlana i Orlovog Polja 45.381 KM. Ukupno 545.381 KM.

Šamac

Za individualni povratak je osigurano 250 tisuća KM. Za elektrifikaciju MZ Sred-nja Slatina, Bošnjaka, Novog Sela-Nedića, Brvnika-Gornjana, Grebnice-Vidaka, Donjih i Gornjih Hasića i Tišine 209.558 KM. Ukupno 459.558 KM.

Vukosavlje

Za individualni povratak je osigurano 500 tisuća KM. Za sanaciju klizišta-crkve sv. Alojzija Gonzaga 50 tisuća KM. Ukupno 550 tisuća KM.

Hrvatska knjižara

Internetska knjižara i antikvarijat

Vam predstavlja nova izdanja knjiga:

75,00 kuna

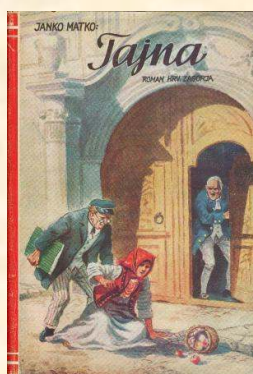
Novo!

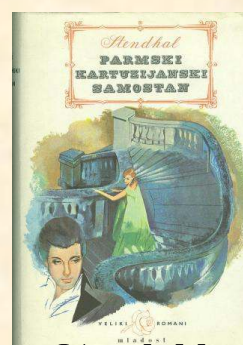
Iz ponude antikvarijata preporučamo:

James Oliver Curwood:
VUČJAK KAZAN
45,00 kuna

Janko Matko:
TAJNA
100,00 kuna

Stendahl:
PARMSKI KARTUZIJANSKI
SAMOSTAN
55,00 kuna

OGNJIŠTE Nakladna zadruga, Zagreb, Pete poljanice 7,
PJ Hrvatska knjižara, Zagreb, Četvrt poljanice 8, www.knjizara.hrvatskauljudba.hr,
e-mail: lovorka.dragun.mirkovic@gmail.com, naklada.ognjiste@gmail.com
tel: +385-1-2923-756, fax: +385-1-2923-757, mob: +385-91-3388-433

IZBORI U HRVATSKOJ NE POSTOJE, VEĆ SAMO PARTITOKRATSKA MANIPULACIJA SVEGA BITNOG ŠTO UTJEČE NA ŽIVOT GRAĐANA

Josip Kokić, Zagreb

Već godinama pišem i govorim da izbore treba BOJKOTIRATI, jer **jedino vidni neizlazak građana na birališta pokazuje i dokazuje da se ne slažu sa politikom** svih aktualnih stranaka na javnoj sceni. Time se gubi stvarni legalitet svih koji se žele dočepati vlasti, jer demokracija počiva na većini. Neizlazak na izbore počiva na vrlo ozbiljnim argumentima koje vlasti podastiru javnosti bez imalo straha i srama. Nacionalni interesi i život građana ih uopće ne zanimaju, a sve što govore je istinska LAŽ. Hrvatska u tome grca, a vlast se koprca u izobilju i sluganskom ponašanju prema moćnicima tuđincima.

Mnogi su me pitali tko će u ovim izborima pobijediti i tko ima najveće šanse. Moj odgovor je uvijek bio: Josipović. Nisu mi vjerovali u većini. **Zašto Josipović, zato jer najbolje odgovara onima koji ne žele nimalo dobra RH, a sve poluge vlasti, financija i medija, drže pod apsolutnom kontrolom.** U prošlom tekstu sam napisao, kad bi svi građani izašli na izbore, i kad bi skoro svi glasovali za Bandića, opet bi pobijedio Josipović. Zašto, zato jer uopće nema kontrole izbora, a svi oni koji kontroliraju izbore su njihovi zaposlenici. Pa kad Bandić, Mesić i ini stalno govore, neka institucije rade svoj posao kod raznih slučajeva korupcije i lopovluka, tada oni govore posve točno, jer

tamo su njihovi ljudi, pa **kako će raditi protiv njih, kad su ih oni postavili.** Iznimke se događaju kad netko iz tog kruga iskoči mimo njihove volje. Tada taj doslovce nagrabusiti, ili ako je žrtveno janje. Pa zar to često ne gledamo upravo u filmovima sa trilog zapada. Eto nedavno smo saznali podatak, **koliko je zaposlenika na Pantovčaku, Titovom Pantovčaku, oko 170.** Kad bi se pisalo izvješće, koji su rezultati te politike za opće dobro prvog čovjeka u državi, dobili bi rezultat ne nula već stravičan minus. Ovdje ne mislim na ljude zaposlenike koji marljivo rade po nalogu i tako egzistiraju, već na one koji ih zlorabe za svoje interese. **Zar Mesić 1999 g. prije izbora nije govorio kako ne želi biti tamo gdje je bio predsjednik Tuđman?** Bila je to djelomična istina, ali je **žarko želio biti tamo gdje je boravio Tito,** a upravo je njegovu politiku i provodio u oba mandata, pa ga je čak i debelo nadmašio. Tito je činio ono što je govorio, za dobro jednogumlja, a Mesić je zlorabio sve što se zlorabiti dalo, kako bi Hrvatsku unazadio i vratio u, kako se danas govori, Jugosferu.

Ključno pitanje je kako izaći iz tog začaranog kruga jer tzv. izbori nas guraju sve dublje i dublje u totalno beznađe. Odavno sam predložio **Ghandijevsku metodu prosvjeda sa svijetom u ruci i krunicom oko vrata i molitvom Majci Bož-**

joj, odvjetnici hrvatskog naroda. Popuniti sve ulice i trgove oko Gornjeg grada i Pantovčaka, uporno i dostojanstveno do njihove ostavke, jer Sabor, Hrvatski sabor odavno ne postoji, a to smo posebice vidjeli kod izdajničke ratifikacije Sporazuma sa Slovenijom oko morske granice. Zar Ghandi nije istjerao moćne, vrlo moćne i bešćutne Engleze iz svoje Indije, i izborio slobodu i nezavisnost. Na kraju moram po stoti put ponoviti, **kako je Katolička crkva po biskupima uvelike kumovala ovom današnjem beznađu,** čast rijetkim pojedincima. Nisu bili pastiri stada a ni hrvatski muževi, uspravni, hrabri i ponosni u obrani svojeg naroda, vjere i države krvlju izborne. **Sve je to rapido počelo odlaskom nadbiskupa i kardinala Kuharića a dolaskom posve nedoraslog Josipa Bozanića.** Eto u zadnje vrijeme poneki klerici počinju hrabrije progovarati, i nadam se da neće posustati ni pod koju cijenu, jer voda je doista došla do grla, a Crkva je bila jedina institucija koja je mogla nešto učiniti, i još uvijek može, ako se među njima barem jedan nađe hrabar.

Josipović ili Bandić je sasvim svejedno, jer obojica u svojim tzv. programima su podložna moćnicima iz Međunarodne zajednice ili mreže, a i sami to zdužno žele biti. **Jadna je Hrvatska, koja dopušta iznjedriti takav profil kandidata i pasivno promatrati tu paukovu mrežu koja je okupirala cijelu Hrvatsku, pa i veći dio klera.**

DRUGI KRUG PREDSJEDNIČKIH IZBORA - NEPOTREBAN POTEZ DRŽAVE "NA RUBU PAMETI"

Đivo Bašić, Dubrovnik

Nekako u ovo poslijebirno vrijeme sjetio sam se da postoje zapisi podosta zločestih riječi Miroslava Krležu u knjizi *Na rubu pameti* gdje I. poglavlje nosi naslov "O ljudskoj gluposti". Jer kako nazvati drugi krug predsjedničkih izbora nego financijskim promašajem bahate, objesne i jadne države. Umjesto da se nakon prvog kruga izbora reklo: prvi kandidat koji ima najviše glasova je predsjednik države, a drugopozicionirani je potpredsjednik! Time bi bili ušutkani preskupi predizborni govori koji se dugoročno ne isplate za državu, već samo donekle za jednu jedinku kojoj moralno pravo nalaže nerastrošnost sredstava, pogotovo ako su (u krajnjoj liniji ili lektorima dražoj crti) stečena znojem većeg broja ljudi. Država bi jednim krugom izbora time uštedjela povećati iznos milijuna Kn s obzirom na to da potencijalne predsjedničke kandidate financiraju uglavnom bogati građani koji su ta bogatstva stekli (recimo pomalo idilično) u relativno široj zajednici nego što je njihova obiteljska i ona kućnih prijatelja.

Mogle su se čuti svakojake (ili riječima svakoslabe) međusobne optužbe, tvrdnje, spekulacije i dr., pa mi je ostala u sjećanju ona o pobjedi sila svjetla nad silama tame. Zanimljivo. Mislio sam da je to stara "dobra" dualistička koncepcija svijeta koju ćemo izrečenu prije čuti iz ustiju gnostika, a ne agnostika jer se u agnosticizmu navodno smatra da "u stvari nema ničega što se ne

bi dalo spoznati, već postoje samo stvari i pojave prirode koje na dotičnom povijesnom stupnju razvika znanosti još nisu spoznate". Borba sila dobra i zla utkana je u sve vjere svijeta, pa tako i u kršćansku. S druge strane tvrdilo se da će u izboru suprotnika biti odabrana opcija "crvene Hrvatske". Nije se mislilo na onu "Crvenu Hrvatsku" iz Ljetopisa popa Dukljanina (Grgura Barskog), već na postkomunističku i dalje komunističku (zapravo socijalističku) Hrvatsku. Smatram da je svaki dobar i poštenu građanin ove zemlje potencijalni predsjednik, ali ako takav misli i govori da će u većoj mjeri promijeniti RH u kojoj predsjednik ima ograničene ovlasti, onda je to čin naivca, nekog čovjeka idealističkih pogleda na svijet. Ili možda takav misli da je narod naivan. Štoviše, čovjek koji je nekad redigirao i (recimo to jezikom za široke mase) "dotjerivao" zakone to ne bi trebao činiti kao predsjednik neke države. Jednostavno neće imati vremena (od siline audijencija ili primanja, pa i osobnih), a i zakoni su vječnenedorečene i kontradiktorne obrane od (većeg) "kaosa". Opet dolazimo na dualistički ustroj svijeta: vječnu borbu reda i kaosa. Pogledajmo kako u SAD-u predsjednički kandidat prije izbora odmah istakne ime svog zamjenika (potpredsjednika), a u RH ako se što, ne daj Bože (ili Svespoznajna spoznaju), dogodi predsjedniku, treba organizirati nove predsjedničke izbore i potrošiti ogromna sredstva poreznih obveznika! To je suludo.

Pogledajmo stanje prije izbora, pa ćemo lako zaključiti da se (nakon izbora) posljedično dugo-

Četrun

dio jedan paradoks. Čovjek koji je toliko učinio za pravnu znatnost i pravnost neke države (pretpostavljam i vjerujem da je tako) više to neće moći činiti, već će držati govore i ograničenoovlasne prijekore, a čovjek koji je prije izbora bio jedan od najmoćnijih u državi to će ostati i nakon izbora, te mu predsjednik neće moći jašiti oko vrata jer mu je (po moći) tamo negdje do koljena, da se malo našalim. Hoćete-nećete, rijetki su kandidati u svjetskim razmjerima koji za sebe mogu reći da rade 16 sati dnevno, te nema te političke stranke u svijetu koja neće žrtvovati svog dojučer visokopozicioniranog člana samo da bi zadovoljila "vladavinu naroda". Ljudski je šaliti se, ali kojom će to velikom moći jedan čovjek ograničenih ovlasti moći promijeniti cijelu hordu korupcijskih (recimo pučkim rječnikom: iskvarenih) "sila zla" koje ruiniraju RH? Vrlo malom ili nikakvom jer to (žalošću i zlopamćenjem naroda) i nije njegov posao. Pisac ovih redaka je svijestan da zakonoda-

vac u svakom sustavu brani pravni poredak neke države (naravno, i svoj vječnotrebajući status), pa ćemo tako u svim sustavima, bili oni diktature, demokracije ili tranzicijokracije, zapravo naći zakonodavce i pravnike općenito kako revno održavaju sustave na životu. Upravo zato sustavi i žive (ili preživljavaju) toliko koliko žive, ni manje ni više. Gotovo bi i društvene strukture mogli opisati kao čestične, pa tako male čestice čine zapravo istinsko bogatstvo neke (ne)promjenljive strukture (zapravo, više njih). Mali ljudi, u vama leži bogatstvo pojedine i svih država svijeta i nemojte ga potratiti na trivijalnosti i priči prije i poslije izbora jer to ne vodi do istinskog preporoda nekog pojedinca, države i svijeta u cijelosti. Od početka "demokracije" u RH pobjednici na izborima odnose svojevrsnu Pirovu pobjedu. Kako sreće da je odnesu daleko od RH. Uvijek su tu neke nedorečenosti, dugovi iz prošlog sustava, od prošle vlasti i sl.

Pogledajte samo koliko je dosad bilo lokalnih, državnih, pa i ova dva kruga predsjedničkih izbora, te se nitko nije dosjetio priložiti dodatni referendumski listić da li ste za ulazak u EU ili niste. Pa neću valjda biti za ili protiv ulaska u EU samim izborom predsjednika RH! Štoviše, referendumsko pitanje ulaska u EU moglo je biti naznačeno na istom (izbornom) listiću, te bi se tako uštedjela znatna sredstva. Ovako je realno pitanje želimo li mi u EU na pošten, pravedan, pravno utemeljen i uopće razuman način. Ne zaboravimo da nas u EU neće dovesti otvaranje i zatvaranje pojedinih poglavlja pregovora jer EU pozorno motri na brutto-nacionalni dohodak po glavi stanovnika i iskvarenost sustava. Ne bih se začudio da uopće ne bude referenduma o pristupu RH u EU (što je očito pravno neutemeljeno), ali i jednako tako spletom okolnosti izazvanog neprimanja u EU, te da u križnoj vatri prepucavanja budu lažirane različite statistike potrebne birokraciji Europe i svijeta, što nas dovodi do nekog drugog općeljudskog prava na svoje mišljenje ili pak na nešto dosta različite od "volje" ili "vladavine naroda" koju provode i predvođe pojedinci. RH se mora bojati istinske volje naroda, a ne pojedinih stranaka, te bijesa EU u slučaju lažiranja podataka jer ćemo prije mi financirati njih (što i činimo), a ne oni nas jer im to, europski i birokratski praktično, i nije posao.

Dodao bih da je svaka država proizvod (pro) padajućeg, što bi se u narodu reklo, kurbinog pira. Usudio bih se citirati riječi koje smatram izniknućem i stečevinom krležijanstva:

"To je svake države obećani raj, a na kraju završi kao običan kurveraj".

LOPARANSKI DAROVI

Antun Bonifačić

Sedef školjke ukočenog mora,
nizovi koralja, lostura i spužva,
zalud čeljad mame. Strasna gužva
briše boje obala i gora.

Majke crna ruha, drvene i svete,
mučenici, žustri isposnici,
pozadina taštaj razglednici,
gdje pod makom gaje suncokrete.

Srebro zmija sviđa iza čuna:
Kantaride Krka, Hvara, Visa,
tristo i šezdeset koronatskih visa
liju jar i piću kao tikva puna.

Iz svih škrapa, mekota i njiva
grca čokot, znoj i mučno vino,
zdravo, zdravo, mila domovino,
pospan sin na pjanom valu pliva.

Znamo rok svih ploča i liburna,
ludog kneza tužne naricaljke,
kobne kretnje gladne čegrtaljke
cjelovima mire srca burna.

Galebovi prate trokut jedra,
Lokrum, četrun, smokve i rogači
slute krišom, što se srcu rači,
komu sunce razgaljuje njedra.

Sunce, ispij, ali ulij žara,
uskovitlaj struje i oluje,
pleme Jere, Marina i Duje
svetom škriplom vrela prsa para.

More, glodi, izvajaj nam školje,
stvaraj biser: naše drevne boljke
još su uvijek ispijene školjke,
rađaj dublje, mučnije i bolje.

KOME JE STALO DO DOMOVINE?!

Akademik Mirko Vidović,

Pariz

I ova, tekuća, izborna utrka, osobito kad se svede na dva kandidata, omogućuje uvid u psihologiju osobe i društvenih manipulacija posredstvom kako plaćenih tako i neplaćenih medija.

Na onu staru: 'Imovina, to je krađa', iskoči kao krampus iz feder-kutije nova deviza: **'Demokracija - to je lova do krova!'** I 'Tko grebe sirotinju?!'.

U sredstvima za javno priopćavanje niz puta su i sami kandidati navodili pozamašne sume novca koje su uplaćivali da bi - jedan drugome ubacivao što deblje klipove u kotače ni ne pomišljajući da nas najbolje definiraju rijeci koje uputimo na račun suparnika.

Milijuni su potrošeni da se - zavarava narod, a ne da izborna kampanja bude i škola demokracije u kojoj se točni podaci pamte, a laži sankcioniraju. Šta briga ikoje glasilo, RTV ili sastavljača plakata po našim zidovima da li će riječi kandidata ukazivati na njihov patriotizam ili na njihove sklonosti totalitarnim metodama manipulacije, pa i zastrašivanja neukih i naivnih glasača.

I ovaj tekući maraton u izbornom natjecanju ukazuje na jadrano stanje političke kulture u narodu u kojem je postalo sramota pokazati svoje rodoljublje, a ulizivanje stranim manipulatorima i otvoreno narušavanje ugleda naše izmučene nacije otvoreno i nasrtljivo ponašanje protiv kojeg nije podignut ni jedan pa i stidljiv glas u 'neplaćenom' novinstvu. I pošten rađe šuti da ne izgubi posao...

Do izraza je dovela - notorna glupost proizišla iz blata Jozine škole u Kumrofcu: Udri po Hrvatskoj i po hrvatstvu i ispast ćeš - napredan.

Glupost proizlazi iz neznanja, a iz neznanja proizlazi jednostranost - temelj za nadgradnju svakog jednoumlja.

Sve što je prikladno zdravu razumu mora biti pokazano i dokazano s raznih točki gledišta, a tek nakon toga obznanjeno. Naime, Državno Izorno Povjerenstvo je zabranilo sinkopu u jednoj izjavi gosp. Josipovića, a nije zabranilo i niz Josipovićevih izjava kojima je on otvoreno pokazao mržnju prema Hrvatskoj i onima koji su uložili svoju mladost, svoje zdravlje pa i živote da bi se u Hrvatskoj uopće mogli održavati neki slobodniji izbori. Zašto?

Vlada li nad Hrvatskoj još i uvijek ona OZN-aška SUDB-a?

Čim se nečije javno ponašanje suoči sa svojom logičnom kontraverzom - mi smo uvučeni u područje primitivizma i fanatizma - prave društvene zaraze u pravnom ponašanju pučanstva.

U pravnoj državi svijest građana shvati da je unosnije poštivati nego li kršiti zakone. A kad vodeći ljudi lažu i krađu, društvena bolest dvoličnosti i grabeži postaje - vladajući sustav! Politički kupleraj!

Jedan fanatizam se ne suzbija drugim fanatizmom.

I vjerski prvaci daleko više vode računa o svojoj

svećeničkoj kasti nego li o interesima vjernika. Oni će se rađe sporazumjeti o podjeli interesa i s borbenim ateistima, nego li stati na stranu ugroženih i ne samo mase vjernika.

Lijek za takav fanatizam je - etika u djelovanju Državnog Izbornog Povjerenstva po kojoj samo istina ne smije biti zabranjena ni osuđena, a onaj koga istina vrijeđa pa od DIP-a traži sankcije protiv suparnika koji govori istinu da se svrsta na stranu nostalgicara propalog režima u kojem je istina po zdravu razumu bila - opasna društvena bolest koju je sudstvo iz kojeg je Josipović proizšao punilo naše zatvore i logore.

Preventivni lijek koji će spriječiti povratak opasne društvene bolesti - jednoumlja je - borba za istinu bez zastoja i bez kompromisa.

U toj borbi ljudska glupost nema šta tražiti.

Iza crvene zvijezde petokrake poredana je 'intelektualna elita' Zadra sa zadaćom da ispire mozak biračima svojim 'naučnim pogledom' na svijet i društvo...

Izborna kampanja iz Titova doba

SEDLAROV FILM "PAVELIĆ BEZ MASKE"

Istine i fabrikacije

Zvonimir R. Došen, Hamilton, Kanada

Nedavno je u Kanadi boravio hrvatski filmski redatelj Jakov Sedlar gdje je u nekim centrima gdje se okupljaju hrvatski emigranti prikazao svoj film o Poglavniku Nezavisne Države Hrvatske, pod naslovom "Pavelić Bez Maske".

Pokrovitelji ili financijeri ovoga filma bili su kako se navodi na samome početku neki ogranci Ujedinjenih Kanadskih Hrvata (HOP-a).

U prvome dielu ovoga vjerojatno dobronamjernoga, poučnoga i donekle istinitoga filma, gdje se opisuje životopis dr-a Ante Pavelića, govornici (naratori) istinito prikazuju razdoblje i prilike koje su utjecale na razvitak života dječaka Ante Pavelića.

Rodio se u hercegovačkom selu Bradina, pod vrh Ivan planine. Otac Mile i majka Mara Pavelić, rođ. Šojat, rodom iz, kako vele, Krivog Puta (zapravo iz Serdara), povrh Velebita na pregibu između Like i Primorja, došli su tu u Bradinu prije Antinog rođenja (14. srpnja 1889.) za to što je otac Mile bio poduzetnik na izgradnji željezničke pruge koja je u to vrijeme probijana kroz bosansko-hercegovačke planine. Nedugo poslije Antinoga rođenja, obitelj se preselila na Jezero u blizini Jajca s većinskim stanovništvom islamske vjeroispovijesti. Tu je mali Ante neko vrijeme pohađao s muslimanskom djecom pohađao mekteb (muslimanska pučka škola), pa tu govornik navodi da je to bio glavni razlog što je dr. Pavelić gajio posebnu ljubav prema bo-

Ante Pavelić

sansko-hercegovačkim muslimanima (u stvari ta ljubav imala je puno dublje korijene). Svaki od nas koji je barem donekle upućen u stvarna događanja prije, za vrijeme i poslije 2. svjetskoga rata na prostoru Nezavisne Države Hrvatske ipak mora malo pozornije poslušati kako nam ih ti govornici predočavaju, ili pokušavaju predočiti. Uz dosta istine, kao napr. onaj dio koji točno prikazuje bezizlazno stanje u koje je dr. Pavelić silom prilika upao u vrijeme tkzv. Rimskih ugovora i njegovo uistinu mudro manevriranje da spriječi ulaz Hrvatske u personalnu uniju s fašističkom Italijom, u filmu se proturava nekoliko grubih neistina koje je taj naš zaslepljeni mlađi naraštaj baštini od cionističkog i srbokomunističkog Agitpropa.

Na primjer, kad je riječ o odmetništvu, četnika i partizana, narator to pokušava opravdati s jednom najbestijalnijom srbokomunističkom podvalom. Naime, poslije prikazivanje snimke, vjerojatno kopirane iz jugo-filmova, o nekoliko zapaljenih kuća (sigurno hrvatskih), on kaže da su takva "ustaška nasilja" prisilila Srbe da se odmetnu u četnike i partizane.

Ako ovo nije original one već svakom poznate velikosrbske i srbokomunističke podvale, onda ne znam što jest. Ovo je nepobitan dokaz da, je gospodin Sedlar vrlo slabo upućen u ono što se stvarno događalo neposredno po proglašenju Nezavisne Države Hrvatske i, kad već u njih nije bio dovoljno upućen, trebao ih je prije snimanja detaljnije proučiti. Da je to učinio suočio bi se s točnim razvojem događaja potpuno oprečnim onim kopiranim iz "jugoistorije".

Nu, nikad nije kasno, jer moguće je da će gosp. Sedlar i u buduće raditi na odkrivanju "zabranjenih tema". Stoga, pokušat ću mu ovdje prenijeti neka svjedočanstva koja sam, iz prve ruke, čuo od preživjelih sudionika u uzpostavi i obrani Nezavisne Države Hrvatske.

Samo tri dana poslije proglašenja NDH, kad u njoj još nije bilo tako rekuć nikakvih ustaških ili bilo kakvih drugih hrvatskih vojnih ili redarstvenih formacija, u Hrvatskom Blagaju na Kordunu, četnička organizacija lokalnih Vlaha, sazvala je sastanak u osnovnoj školi u selu. Oko pola noći ta četnička rulja prolazi selom pjevajući Đurđev danak- hajdučki sastanak. i Sprem' te se ,sprem' te četnici. Došavši do kuće Hrvata, mlinara u čijem su mlinu do jučer mlili žito, a njihova djeca su se igrala s mlinarovom desetgodišnjom kćerkom Slavicom, zaklali su mlinara i njegovu suprugu, a maloj Slavici su prerezali grkljan i bacili je u jarak pokraj mlina. Poslije toga čina "za odbranu Srpstva", otišli su pjevajući Sprem' te se sprem' te četnici.

Sutradan, kad je u Zagreb stigla vijest o ovom divljaštvu, došlo je

nekoliko ljudi, u taksijima jer još nije bilo nikakvih vojnih vozila, da se na licu mjesta uvjere u autentičnost te vijesti. I, našli su zaklanog mlinara i njegovu suprugu, a kad su malu Slavicu izvukli iz jarka još je (za nekoliko minuta) bila živa i mogla je prstom uprijeti u počinitelje toga gnjusnoga zločina. U isto vrijeme u Donjem Lapcu u Liki proglašena je Velika Srbija. U Srbu je osnovan "Štab narodne odbrane Velike Srbije" Na Velebitu iznad Počitelja izgrađen je četničko-komunistički logor, gdje su se orile pjesme: "Ko to kaže, ko to laže Srbija je mala" i "Crven je istok i zapad, crven je sjever i jug". Četnički vojvoda Mane Roković u Korenici najavljuje potpuno iztriebljenje hrvatskog naroda iz cijele Like. Hrvatska sela u okolici

Mostara u Hercegovini poklana su i zapaljena u travnju 1941. U Bosni, pod pokroviteljstvom talijanskih fašista, četnici poklaše i skoro potpuno iztriebiše pučanstvo Bratunca, Vlasenice, Srebrenice, Foče, Goražda, Zvornika, Višegrada i mnogih drugih naselja. I još mnogo, mnogo toga.

Ako gosp. Sedlar nije već imao prilike saznati istinu o zbivanjima u ona vremena dok se on još nije bio rodio, zar nije mogao povući pouku iz ovoga Domovinskog rata. Zar nije primetio da i danas izdajnička banda poput krvnika Josipa Boljkovca, ubojice djece svojih susjeda u Vukovoj Gorici, ne izjavljuje srbijanskim novinama da je rat u Hrvatskoj 1991. počeo hrvatskim napadom na Srbe?

I to će, vjerujem, netko povjerovati, no na suprot tim i takovim absurdima, mogu navesti samo jedan moj osobni doživljaj. Na dan proglašenja odciepljenja Hrvatske od Jugoslavije, 25. lipnja 1991. došao sam u Hrvatsku. Na 1. srpnja bio sam u kući moga, sada pokojnog brata u Budačkoj ulici u Gospiću. Odjednom u kuću dotrča njegova kćer Marijana i plačući povika: Evo ubiše nam četiri mlada policajca u Vukavi (zaseljak nastanjem Vlasima "Srbima" između Široke Kule i Ljubova nedaleko od Gospića). Malo kasnije provezoše izpred nas izmrcvarena tiela tih mladih nevinih ljudi. Još puno, puno toga bi se moglo napisati, ali za ovaj put toliko.

HRVATSKI ENTITET ZA OPSTANAK BiH

Boro Marić, www.politika.rs, 11. siječnja 2010. – prijevod sa srpskog

Nevladina organizacija "Croatia Libertas" upozorava na čvrstu spregu islama i politike, jačanje islamističkih, posebno vehabijskog, pokreta u BiH i ocjenjuje da ona ne će opstati ako Hrvati ne dobiju svoj entitet ili federalnu jedinicu.

U zadnjih 19 godina u Bosni i Hercegovini je došlo do čvrste sprege islama i politike, upozorava hrvatska nevladina organizacija "Croatia Libertas" iz Mostara. U godišnjem izvješću o stanju u BiH, koji je dostavila i administracijama Europske Unije i Amerike, najutjecajnija hrvatska nevladina organizacija u BiH svoju osnovnu tezu podkrjepljuje s nekoliko činjenica.

Kao jedan od dokaza čvrste povezanosti islama i politike, "Croatia Libertas" navodi sheme Ureda visokog predstavnika, koje su objavljene u studenom prošle godine. Ove sheme, smatra "Croatia Libertas", nedvojbeno ukazuju na povezanost Islamske zajednice, bošnjačkih političara i poduzetnika. Takav oblik upravljanja, navedeno je u analizi, "svojestven je isključivo islamskim šerijatskim republikama u kojima dominantnu ulogu ima islamska vjerska zajednica".

U izvješću o stanju u BiH, "Croatia Libertas" naglašava i jačanje islamističkih pokreta, pogotovo vehabijskog. Kao jedan od primjera, navedena je prijetnja smrću ministru obrane BiH Selmi Cikotiću. Njemu su vehabije preko portala www.putvjernika.com zaprijetile likvidacijom zbog toga što je rekao da je BiH spremna pokloniti oružanim snagama Afganistana 60 haubica i 1.500 pušaka. Ova prije-

Leo Pločkinić

tnja se "može shvatiti i kao poruka, zapravo fetva, Predsjedništvu BiH koje je vrhovni zapovjednik Oružanih snaga BiH", procjenjuje "Croatia Libertas".

U izvješću se govori i o ilegalnom djelovanju "paralelne bošnjačke obavještajne službe – Agencije za istraživanje i dokumentaciju. Također, navedeno je da na "planinskim područjima općina

Konjic i Jablanica u Federaciji" postoje tajna skladišta pješadijskog oružja, topničkih oruđa, strijeljiva i protuzrakoplovnih raketa.

"Croatia Libertas" se u izvješću bavila i kršenjem ljudskih prava nebošnjaka u Federaciji BiH i prošlu godinu je na tom polju označila kao najgoru od rata na ovamo. Slično je, zbog preglasavanja Hrvata, ocijenjeno i stanje u javnoj upravi "Federacije BiH. Zbog svega toga, pokazalo je istraživanje "Croatia Libertasa", Hrvati ne doživljuju BiH kao svoju državu.

"Hrvatima bi, pokazale su i naše ankete, najviše odgovaralo tro-entitetsko uređenje, sa Sarajevom kao distriktom", istaknuto je u izvješću o stanju u BiH "Croatia Libertasa" kojega je potpisao njen predsjednik Leo Pločkinić. On naglašava da samo tro-entitetsko i novo ustavno uređenje "može spasiti BiH od raspada koji neminovno slijedi".

Prema prijedlogu "Croatia Libertasa", tri entiteta bi činili: Republika Srpska u sadašnjim granicama, zatim Herceg-Bosna i Bošnjačka Unija. Herceg-Bosna i Bošnjačka Unija bile bi u onim granicama s kojima su ušle u Federaciju BiH i obje bi imale diskontinuitet područja. „Ovim potezom entitetskog administrativnog razgraničenja otklonili bi se svi problemi i osigurao opstanak zemlje i kontinuitet države“, stajalište je "Croatia Libertasa". Ako se ne ispuni hrvatski politički minimum – hrvatska federalna jedinica ili entitet u BiH, „sve veća realnost postaje pokretanje postupka za mirno razdruživanje Hrvata iz Federacije BiH“.

U analizi je naveden i vrlo ozbiljan finansijsko-gospodarski razlog za ukidanje kantona u Federaciji BiH. Njeni autori su izračunali da bi se ukidanjem 10 kantona i federalnih tijela dobila milijarda maraka koja bi se, umjesto za financiranje administracije, uložila u gospodarski razvitak ovog dijela BiH.

OSVRTI ČITATELJA

Šteta što na srpskoj političkoj pozornici nemamo jednog Lea, koji bi zastupao realna stajališta srpskog naroda u BiH, a ne da nam svakodnevno podgrijevaju i odmah poslije hlade sve nade u konačni razlaz Jugoslavije u malom. Leo zaslužuje pohvale za hrabrost koju javno pokazuje štiteći svoj narod i sprječavajući islamsku hegemoniju u BiH. (Branko, 10/01/2010, 23:51)

Najlakše je sve poderati u komadiće, braćo Hrvati! Ajde budite majstori pa se dogovorite zajedno živjeti s vašom braćom i susjedima, s kojima ste

proveli najbolje godine u vašoj povijesti. Lako je pokleknuti i razići se, zatvoriti vrata i povući se u svoj nacionalni tor i geto. Ljudi moji, pitam se uvijek, a gdje to živimo? Dok se svijet i Europa ujedinjuju, mi se dijelimo. Gdje će nam biti više kraj s tim podjelama? Ostanite u toj jednoj Bosni i dogovorite se kako ćete živjeti zajedno. (Milosh N., 11/01/2010, 00:24)

ISELJENIK

Antun Bonifačić

Na divljem valu stoji tvoje ime urezano:
ja sam tvoj gospodar i gospodin,
i sad uz kapetana i uz ticket ja te vodim,
kako ti je bilo pred eone ljeta dano.

Kad su ovdje bile kule Atlantida
zarezao sam pravac i dubinu tvoga palca,
ne varaj se, u svakom uzlu najmudrijeg tkalca
tkala je ista ruka, koja more kida.

I sada, dok ti ruka drhti od durbina,
varaš se, dok slutiš obris nebodera,
u tebi leži dno i svaka mjera,
i oni rone s tobom iz dubina.
Odmata se klupko kao ovo sidro,
koje željno roni svome mulju,
sad si nalik razlitome ulju,
bijelo i čisto, nabreknuto jedro.

Ali sutra doći ću ko trublja,
sirene će zviždat u magičnoj noći,
i znat ćeš, da si sav u mojoj moći,
i da moraš izgarat ko zublja.

Biti oganj

PARTIZANSKI POSLIJERATNI ZLOČINI U GOSPIĆU I OKOLICI (2. dio)

mr. sc. Nikola Bičanić, Zagreb, - "Glas Koncila" br. 11/08

U Gospiću i u njegovoj neposrednoj okolici partizani su u dvije godine, nakon ulaska u grad 4. travnja 1945., na razne načine ubili više od 3.500 nevinih osoba. Žrtve su bili muškarci i žene, mladići i starci, intelektualci i seljaci, svih dobi i zanimanja, a među njima je bilo i svećenika. Feljton donosi široj javnosti nepoznate podatke o tim zločinima.

JAKOV BLAŽEVIĆ NE OPRAŠTA

Svejedno su nakon ulaska u grad uslijedila bezrazložna ubijanja, ustvrdio je Balen, uglavnom bez suda i presude. Tako je odmah ubijen **domobranski časnik Juko Zastavniković**, koji nije bio poznat po nikakvu zlu u vrijeme rata, i kojem su, da ironija bude veća, **žena Marica i kći Krunka bile u partizanima**. Po Balenu taj bi školovani vojnik i časnik iz austrougarskog vremena, da nije ubijen, bio u Gospiću najvjerojatnije prvi poratni predsjednik narodno-oslobodilačkog odbora. Također je nevino ubijen i **stari profesor Milan Japundžić - Japa**, nekadašnji ravnatelj gospićke gimnazije i pisac povijesnih crtica. Balen se osobito bio okomio na **Jakova Blaževića, na kojega je svaljivao velik dio krivnje i odgovornosti za partizanske zločine**. Tako je pričao da je uzalud pokušao intervenirati za spomenutog prof. Japundžića, i da mu to Blažević nikada nije zaboravio niti oprostio. Kad su mu kao informbirovcu 1949. g. sudili, Blažević je javno na sudu tvrdio da se Šime Balen još 1945. u Gospiću pokazao kao izdajnik jer se zauzimao za "hrvatske nacionaliste". Nažalost, **više tisuća Hrvata u Gospiću u drugoj polovici 1945. otišlo je u smrt**; neki su bili zaklani, neki strijeljani, neki vješani, neki opet, kao stari **Gabre Šikić** i čitava skupina s njim na Vedrom polju u šumi Jasikovcu, uz podvelebitsko pravoslavno selo Divošelo kraj Gospića, **rastrgani željnim vilama**. Što zbog mržnje, što zbog nedostatka nacionalnog osjećaja i slabosti da se suprotstave i odupru srpskim odlukama, hrvatski su komunisti godine 1945. bili sudionici masakra nad nedužnim Hrvatima u Gospiću koji nisu bili u partizanima. Sa stajališta čovječnosti oni se ne mogu zaboraviti. Nakon rata "antifašisti" su u Gospiću učinili Sudnji dan, kasniji Gospić je novi grad, nikao u krvi i na kostima mučenika i nevinih hrvatskih katoličkih obitelji, čija je jedina krivnja bila što njihovi sinovi, ustaše i domobrani, **tijekom cijelog rata nisu do-**

pustili da grad postane partizanski ni na jedan jedini dan!

ZATVORI PREPUNI "ZLOČINACA"

Partizani su toliko puno "zločinaca" 4. travnja 1945. zatekli u Gospiću da jednostavno nisu znali kud će s njima, pa su ih zatvarali i u mnogim gospićkim kućama, za koje prije nitko ni sanjati nije mogao da će biti preuređene u mjesta ljudskih patnji. Osim **velike kaznionice usred grada u parku Kolakovcu**, ranijega maloljetničkog zatvora uz nju i obližnje velike gospodarske škole, koja je danas preuređena u zgradu biskupijskog sjedišta, partizanska Ozna koristila je kao zatvor i nekoliko privatnih kuća uz kaznionicu: **veliku zgradu nekadašnje gospićke žandarmerije**, pokraj mosta na rijeci Novčici, neposredno uz staru kuću posjednika Stipice Pavelića, **veliku zgradu katnicu preko tog mosta**, na početku parka Čardaka, koja je prije Drugoga svjetskog rata bila vlasništvo obitelji Stanković, i od koje počinju Bilajska, Jasikovačka i Žabička ulica, zatim **privatnu kuću s podrumom gostioničara Tomice Kolačevića u Prnjavorskoj ulici**, potom i **Stakinu kuću s podrumom** u njezinu susjedstvu, kao i **rodnu kuću pokojnog veterinara dr. Ante Rukavine u Budačkoj ulici** blizu gimnazije te jednokatnu tzv. **zgradu financije i njezin podrum**, na tratini uz kloštar u Kaniži na obali rijeke Bogdanice.

"... I BORIM SE PROTIV BOGA!"

Tih je dana u Gospiću često odjekivala uobičajena partizanska službena parola kojom je završavao svaki službeni spis i javni nastup: "Smrt fašizmu - sloboda narodu!" i u sav glas se orio: "Amerika i Engleska bit će zemlja proleterska!" te "glasovita" pjesma u pravoslavno-ličkoj verziji: **"Nosim kapu sa tri roga i borim se protiv Boga, protiv Crkve i oltara i 'milosrdnije' sestara!"**

Odgovornost za masovna poslijeratna pogubljenja u Lici, uz Josipa Broza Tita snosi i istaknuti komunist Jakov Blažević

IZVJEŠĆE O RADU KOMISIJE ZA UTVRĐIVANJE RATNIH I PORATNIH ŽRTAVA REPUBLIKE HRVATSKE (4. dio)

Priredio: **Dragutin Šafarić**, Velenje, Slovenija

b) Nakon demokratskih promjena i stvaranja Republike Hrvatske, utvrđivanje stvarnih ljudskih gubitaka tijekom II. svjetskog rata, kao i stradanja Hrvata u poratnom razdoblju ukazalo se kao prioritetni zadatak.

U skladu s time neke znanstvene institucije i udruge građana kao "Hrvatski domobran" i "Društva hrvatskih političkih zatvorenika", započele su s prikupljanjem podataka i njihovom obradom. To je rezultiralo većim brojem knjiga i publikacija objavljenih od 1990.-1999. godine, od kojih su do sada obrađene:

1. Ante Beljo: "YU - genocid", Zagreb - Toronto 1990., s ukupno 1.400 žrtava,
2. Ivan Čičak - Andrija Zirdum: "Stradanja Hrvata Plehanskog kraja", Derventa 1991., s ukupno 3.900 žrtava,
3. Tonči Erjavec: "Španovica", Zagreb 1992., s ukupno 154 žrtve,
4. Ivan Jurić: "Borbe i stradanja Hrvata kotara Metković 1918.-1945.", Ploče 1997., s ukupno 1.308 žrtava,
5. Vladimir Krpan - Ivan Rizmaul - Davor Salopek: "Petrinjski žrtvoslov", Petrinja 1995., s ukupno 1.870 žrtava,
6. Ranko Šimić: "Gospićki spomen zbornik", Gospić 1995.; s ukupno 3.453 žrtve,
7. Rozario Šutrin: "Dvanaestorica naše umorene braće", Zadar 1995., s ukupno 12 žrtava,
8. "Trijebanj (hrvatski stradalnici u proteklom ratovima)", Mostar 1998., s ukupno 102 žrtve,
9. Mato Tustanić: "Žrtve - Oriovac", Oriovac 1995., s ukupno 130 žrtava.

U obradi su sljedeće knjige:

1. Ivan Aralica: "Četverored", Zagreb, 1997.,
2. Anto Baković: "Stradanje crkve u Hrvata u II. svjetskom ratu", Zagreb 1994.,
3. Anto Baković: "Dječak s Drine", Zagreb, 1996.,
4. Anto Baković: "Drinske mučenice", Zagreb, 1991.,
5. Fra Petar Bezina: "Franjevci provincije Presvetoga Otkupitelja žrtve rata 1942.1948.", Split, 1995.,
6. dr. Srećko Božičević: "Jame (kao) grobnice", Zagreb, 1991.,
7. Petar Peko Cota: "Svjedočenja", Zagreb, 1994.,
8. Tibor Cseres: "Krvna osveta u Bačkoj", Zagreb 1993.,
9. Fra Ante Čavka: "Grana za suvremenu povijest

Drniške krajine", Split 1995.,

10. Zdravko Dizdār - Mihael Sobolevski: "Prešućivani četnički zločini u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini 1941.-1945.", Zagreb 1999.,

11. "Doprinos Hrvatske pobjedi antifašističke koalicije", (grupa autora), Zagreb 1995., Odbor za obilježavanje 50. obljetnice pobjede antifašističke koalicije u Europi i svijetu Hrvatskog državnog sabora,

12. Zvonimir Dusper: "U vrtlogu Bleiburga", Rijeka 1993.,

13. Zvonko Farago i drugi: "Garešnički žrtvoslov", Garešnica, 1997.,

14. Zlata Gvozdić Filjak - Juraj Lončarević: "Srijemska kalvarija Hrvata", Zagreb 1995.,

15. Stjepan Herceg: "Samobor mali Bleiburg 1945". Samobor 1996.,

16. Mihovil Horvat: "Goli otok", Zagreb 1996.,

17. "Hrvatski žrtvoslov", zbornik radova; knjiga I.. Hrvatski žrtvoslovni kongres. Zagreb, 19. - 21. lipnja 1998.,

18. "Jasenovac - žrtve rata prema podacima statističkog zavoda Jugoslavije", Zirič - Sarajevo, 1998.,

19. Josip Jurčević: "Nastanak jasenovačkog mita", Zagreb 1998.,

20. Ivan Košutić: "Hrvatsko domobranstvo u II. svjetskom ratu", I. dio, Zagreb 1992.,

21. Ivan Košutić: "Hrvatsko domobranstvo u II. svjetskom ratu", II. dio, Zagreb 1994.,

22. Stjepan Kožul: "Spomenica žrtvama ljubavi zagrebačke nadbiskupije", Zagreb, 1992.,

23. Jure Krišto: "Katolička crkva i NDH", Zagreb 1998.,

24. Vjekoslav Lujo Lasić: "Pakao je počeo u Bleiburgu", Rijeka, 1994.,

25. Mato Lukačević: "Ratna poema", Trnava 1996.,

Bleiburg, 17. svibnja 2009.

PODVALE TEORIJE EVOLUCIJE (11. dio)

Harun Yahya (pseudonim autora), Ankara

PODRIJETLO PTICA I SISAVACA (2)

Ipak, beznačajno osuđeni scenariji evolucionista ovdje još nisu završeni. Još uvijek ostaje problem kako učiniti da ova bića poletite! Budući da evolucionisti vjeruju da ptice mora da su nekako evoluirale, oni tvrde da su one nastale transformiranjem iz reptila. Međutim, nijedan od mehanizama specifičnih za ptice, koji imaju jednu potpuno drugačiju građu od životinja koje borave na zemlji, ne može biti objašnjen postepenom evolucijom. Kao prvo, krila, koja su crta karakteristična za ptice, jedna su velika slijepa ulica za evolucioniste. Jedan od turskih evolucionista, Engin Korur, priznaje nemogućnost evolucije krila:

"Zajednička karakteristika očju i krila je da **ona mogu funkcionirati jedino ako su potpuno razvijena**. Drugim riječima, **jedno polurazvijeno oko ne može vidjeti; jedna ptica s napola formiranim krilima ne može letjeti**. Kako su ovi organi postali, ostaje jedna od misterija prirode koja treba biti rasvijetljena."

Pitanje "kako je savršena građa krila nastala kao rezultat uzastopnih nasumičnih mutacija" ostaje potpuno neodgovoreno. **Nema načina da se objasni kako su se prednje ruke reptila mogle promijeniti u perfektno funkcionirajuća krila**, kao rezultat izvirtanja u reptilskim genima (mutacija).

Štaviše, samo posjedovanje krila nije dovoljno jednom organizmu sa kopna da poleti. Organizmi koji

borave na zemlji lišeni su mnogih mehanizama u tjelesnoj građi koje ptice koriste za letenje. Primjerice, **kosti ptica su mnogo lakše nego kosti životinja koje borave na zemlji**. Njihova pluća funkcioniraju na drugačiji način. Oni imaju drugačiji mišićni i koštani sistem i veoma specijaliziran kardio-vaskularni sustav. Ove odlike su preduvjeti za letenje, koji su potrebni, u najmanju ruku, toliko koliko i krila. **Ovi mehanizmi morali su postojati svi zajedno i u isto vrijeme**; oni nisu mogli biti formirani postupno - "akumuliranjem". Evo zašto je teorija koja tvrdi da su zemljani organizmi evoluirali u zračne organizme potpuno pogrešna.

Sve ovo nameće jedno drugo pitanje: čak i ako pretpostavimo da je ova nemoguća priča istinita, **zašto onda evolucionisti nisu u stanju pronaći bilo kakav "polukrilati" ili "jednokrilni" fosil** da podrže svoju priču?

Još jedan dizajn koji evolucija nije uspjela objasniti: PTIČJE PERJE (1)

Teorija evolucije, koja tvrdi da su ptice evoluirale iz reptila, nije u stanju objasniti ogromne razlike između ove dvije različite klase živih bića. U pogledu takvih struktura kao što su građa kostura, plućni sustavi i toplokrvni metabolizam, ptice su veoma mnogo razlikuju od reptila. Još jedna karakteristika koja postavlja nepremostivi jaz između ptica i reptila

je perje ptica koje ima oblik potpuno jedinstven za njih.

Tijela reptila prekrivena su krležama, dok su tijela ptica prekrivena perjem. Budući da evolucionisti smatraju reptile precima ptica, oni su primorani da **tvrdje da je ptičje perje evoluiralo iz reptilskih krleža**. Međutim, nema sličnosti između krleža i perja.

Profesor psihologije i neurobiologije sa University of Connecticut, A. H. Brush, prihvaća ovu realnost premda je evolucionist: "Svaka karakteristika, od strukture i organizacije gena do razvitka, morfogeneze i organizacije tkiva je različita (kod perja i krleža)."

Štaviše, Profesor Brush se bavi ispitivanjem i proučavanjem proteinske građe ptičjeg perja i zagovara tezu da je perje "jedinstveno među kralježnjacima".

POSljednji VOJSKOVOĐA NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE (8. dio)

**Odžačka Posavina – travanj, svibanj
- Rat poslije rata**

Stjepan Marčetić, Zadar

Ovo potvrđuje i Mato Marčinko koji govori da su branitelji Vlačke Male i okolnih sela partizane puštili na nekoliko desetaka metara blizu svojih položaja, a zatim bi progovorilo obrambeno pješачko oružje. Kako on kaže posljedica za partizansku vojsku je bila takva da je golem broj partizana ostajao na bojištu ili bio izbačen iz stroja za stalno ili ranjen, s malom mogućnošću, da im se dođe u pomoć. Ovakva zapovijed Petra Rajkovačića uslijedila je vjerojatno s ciljem očuvanja pješачkog streljiva, ali i s ciljem psihološkog djelovanja na nadirućeg neprijatelja.²⁴ Marčinko i o tome govori te kaže:

"Strah će zavladati u partizanskim redovima jer će se mnogo puta dogoditi da se u jeku najžešće bitke, kada sve grmi od eksplozija i metaka, s položaja obranbenih postrojba Odžaka, začuje pjesma, koja sve nadjača – hrvatski će bojovnici u jeku same bitke naći snage i zapjevati! Od pjesme **Mate Buke i Marka Zelenike 'Srebrenika nema do Travnika'** stvarat će se fantomska prividna nesigurnost, tako da će se partizani pitati, koga to oni imaju ispred sebe. Pjesma će se oriti dajući moral i snagu hrvatskim braniteljima, a na drugoj strani utjecaj te pjesme bit će suprotan."²⁵

Ovakve tvrdnje potvrđuju i drugi svjedoci koji su se tada s jedne ili druge strane bojišta našli na tome mjestu. Ako ovu tvrdnju sagledamo s etnološke strane te pokušamo utvrditi karakter i način života ljudi ovoga kraja, Posavljaka Bosanske Posavine, svi navodi su lako prihvatljivi i objašnjivi. Ovakvo ponašanje i pjesmu potvrđuje i Marko Marić koji kaže:

"Bili su to ljudi veseljaci, uvijek spremni za pjesmu i kolo, a često se i zapjevao: **Ja Posavljak i ćaća mi bio, i uvijek se sinom ponosio!**"²⁶

Kolike su napore ulagale partizanske jedinice i s kolikim snagama su pokušavali napad za napadom govori i podatak da su tijekom 25. travnja 1945. godine, 25. divizija, 18. divizija i dijelovi 16. srpske brigade izvršili prodor od sela Svilaja preko Novigrada ka Prudu, a da su s 19. srpskom i dijelovima 16. muslimanske brigade krenuli na Vlačku Malu. Na-

**Petar Rajkovačić zapovjednik odžačke obrane
(sedmi vitez NDH) s pratnjom.**

redba je bila da 16. muslimanska brigada izvrši što jači pritisak na branitelje i da ih time onemogući da pošalju pomoć u obrani protiv jedinica 25. divizije.²⁷

"U izvršenju tog zadatka na pravcima napada jedinica 16. muslimanske brigade došlo je do ogorčenih borbi. Pojedini položaji su prelazili iz ruke u ruku po šest puta."²⁸

Vidjevši da se branitelji ovoga kraja ne namjeravaju predati u ruke kako se kasnije ispostavilo svojim krvnicima štab 25. divizije naredio je 16. muslimanskoj brigadi da se ovaj prostor po svaku cijenu mora zauzeti, naglasivši:

"...da je to naređenje Tita, Generaštaba i Štaba 2. armije."²⁹

"Tako je naredio maršal Josip Broz Tito... U Beogradu su već uvelike pripremali proslavu rođendana 'vrhovnog komandanta' Josipa Broza Tita, a obrana Odžaka još nije bila slomljena. Partizanski generalštab izdao je zapovijed:

Do dana proslave maršalova rođendana, Odžak mora pasti."³⁰

²⁴ Mato MARČINKO, U Odžaku se branila hrvatska država, Zagreb, 2004.

²⁵ Isti..., str. 28.

²⁶ Marko BABIĆ, str. 129.

²⁷ Ahmed ĐONLAGIĆ...

²⁸ Isti, str. 505.

²⁹ Isto

³⁰ Mato MARČINKO, str. 31.

POSILIJE TRIIPOL DESETLJEĆA U ZALJEVU HRVATSKIH SVETACA (3. dio)

dr. Tomislav Đurasović, München, Njemačka

Već 1484. g. spominje se na tom mjestu mala kape-lica, ali kako je ta hrid bila nedovoljno velika za izgradnju veće crkve, Peraštani su počeli s nasipavanjem otoka. Na tom mjestu more je bilo duboko 20 metara i trebalo im je oko 250 godina da sagrađe i formiraju otok (jedinu takav u cijelom Sredozemlju), na kojem će moći sagraditi crkvu dostatne veličine. Današnja crkva sa zvonikom građena je 1630. g., a kapela s kupolom podignuta je 1722. g.

I danas je običaj da se Peraštani svakog 22. srpnja barkama nakrcanim kamenjem upućuju do svetišta. Barke okite cvijećem i međusobno se povežu jedna za drugu te veslaajući dolaze do otoka. Kad ga okruže čineći prsten, svaki iz svoje barke daruje kamen Gospi od Škrpjela.

Unutrašnjost crkve je bogato ukrašena brojnim slikama i freskama najpoznatijeg hrvatskog baroknog slikara, rođenog Peraštanina, Tripa Kokolje. Uz slike se nalaze i srebrne i zlatne zavjetne pločice, njih 2.500, a koje su vjernici darovali Gospi nakon mnogih uslišanja njihovih molitvi. Najčešće su to izrazi zahvalnosti bokokotorskih mornara koji su se sretno vraćali kući s dalekih mora i plovidbi.

U Dobroti posjećujemo crkvu sv. Eustahija (Stasija) i oltar s kipovima sv. Eustahija i sv. Jelene. Navraćamo i u crkvu sv. Mateja. I tu se na glavnom oltaru nalaze mramorni kipovi Bogorodice i sv. Josipa, a na antependiju reljef Polaganja Krista u grob. Oba su dobrotska oltara izrađena 1772. godine.

Dobrota je danas, skoro, predgrađe Kotora, starog, duhovnog, povijesnog i kulturnog središte Boke, smještenog unutar srednjovjekovnih zidina.

Podaci govore da je Kotor bio grad crkava, ali i svetaca, odnosno blaženika: bl. Ozana, bl. Gracija i službenica Božja Ana Marija Marović. Spominje se čak 30 crkava, računajući i one u neposrednoj okolini. Samo u starom gradu, u periodu od 1326. do 1337. godine, unutar bedema u notarskim knjigama, spominje se 17 crkava i samostana, od kojih je danas sačuvano samo šest.

Ulazeći na jedna od troja gradska vrata idemo prvo u crkvu sv. Marije Koledate, sagrađene 1221. god. i to na temeljima najstarije katoličke crkve u Kotoru

iz VI. Stoljeća, a otkrivene nakon potresa 1979.

U njoj je smješteno tijelo blažene Ozane Kotorke.

Skrušeno smo se poklonili kotorskoj blaženici, prostrući pred nju svoje prošnje i molitve.

I, odjednom se našosmo na trgu ispred veličanstvene kotorske katedrale podignute u čast svetoga Tripuna Mučenika.

Štovanje ovoga mučenika ubijenoga za vrijeme vladavine rimskog imperatora Decija (prvi rimski car ilirskog podrijetla).

Prvi patron kotorske biskupije je bio sv. Juraj, ali ga je kasnije zamijenio sv. Tripun mučenik, čije su relikvije donesene u Kotor 13. siječnja 809. Tada je početkom IX. stoljeća sazidana i prva crkva u čast Sv. Tripuna koju je dao sagraditi kotorski građanin Anrea Saracenis. Ostatci te crkve pronađeni su u najnovijim arheološkim istraživanjima poslije potresa 1979. godine. Prvobitna crkva se nalazila neposredno uz sadašnju katedralu. Gradnja sadašnje katedrale započela je 1124. godine, te je završena 1166. godine, a posvećena je 19. lipnja iste godine od strane kotorskog biskupa Malbna.

Glasovita je i proslava dana svetoga Tripuna u Kotoru, gdje su pohranjeni njegovi zemni ostatci i gdje je podignuta katedrala u njegovu čast.

Već po tradiciji Dubrovčani bi, nakon što proslave svog zaštitnika Svetog Vlaha, odlazili u Kotor da bi pridonijeli svečanoj proslavi blagdana Svetog Tripuna.

Tivat

na. Iako oba blagdana padaju na isti dan, 3. veljače, u Kotoru su slavili na "komunistički" način, t.j. prve nedjelje nakon blagdana, osim ako 3. veljače ne pada točno u nedjelju.

Glavna svetkovina bi započela tjedan dana prije podizanjem barjaka sv. Tripuna iznad ulaza u Katedralu sa svečanim tradicionalnim pohvalama, „Lodama“ malog admirala Bokeljske mornarice.

Uoči same svetkovine u katedrali se održava svečana Večernja. Posebna atrakcija je upravo nastup Bokeljske mornarice, nekoć bratovština pomoraca, a danas kulturne udruge Bokelja, koji nastoje očuvati kršćansku i hrvatsku tradiciju.

Oni odlažu oružje i zaplešu Bokeljsko pomorsko kolo mašući pri tome bijelim maramicama kao simbolom mira. To je plesna igra u 12 slika iz života pomoraca, a izvode je u čast svog zaštitnika sv. Tripuna, koji je duboko ukorijenjen na ovim prostorima. Kako legenda kaže, mletački brod s tijelom mučenika Tripuna uplovio je u Boku Kotoru da bi se zaštitio od nevremena, a kad god su pokušali krenuti dalje, oluje bi se ponovo podizale i vraćale ih u Kotor, što se protumačilo kao Božji znak: tijelo sveca mora ostati tu. I svome svecu u čast izgradiše Bokelji veličanstvenu katedralu, najstariju na Jadranu.

Poslije toga slijedi svečana misa i procesija u kojoj su pripadnici Bokeljske mornarice, svećenici i biskupi nose svetačke moći.

Sljedeća postaja bio je Muo, staro ribarsko naselje u srcu Boke i rodno mjesto blaženog Gracija Kotorškog. Župna crkva sagrađena je 1864. g. i posvećena Pomoćnici kršćana. Prva je crkva na obali Jadrana koja je upravo njoj posvećena i to još u vrijeme kad je don Bosco, koji je pokrenuo pobožnost i kult štovanja Marije Pomoćnice Kršćana, te skupljao novac za izgradnju njene bazilike u Torinu.

U svetištu na pokrajnjem oltaru nasuprot Gospine ikone „izuzetne nježnosti“, štovanju je izloženo neraspadnuto tijelo bl. Gracija koji se rodio u Mulu, 27. studenoga 1438. godine u ribarskoj porodici. Kršteno mu je ime Pavao. Sve do tridesete živio je s roditeljima kao ribar. U Veneciju stiže 1468. kao pomorac na trgovačkom brodu. Slušao je propovjed jednog oca augustinca i odlučio izblžega naslje-

Ozana Katorska

dovati Krista. Sve ostavlja i postaje monah u strogom augustinskom redu na brdu Orthone pored Padove. Tu dobiva ime Gracija (Milost).

Nije postao svećenik nego je kao jednostavan redovnik služio u crkvi sv. Marije kao sakristan. Pokoran, poslušan i skroman redovnik jednog je dana kopao u vrtu i tu imao viđenje. Vidio je da se za vrijeme podizanja otvara zid crkve kako bi njegov pogled sežao do svećenika koji u rukama drži Isusa. Nakon toga viđenja postaje milosno protočan dobrima za kojima čeznu ljudi koji su sa svih strana počeli dolaziti k njemu. Mnogi su u svojim potrebama bili uslišani nakon susreta s redovnikom Gra-

cijom. Umro je u Mlecima na glasu svetosti 1508. g. Njegovo tijelo je preneseno u Muo 1810. g. nakon pada Venecije.

Župnik iz Mula, don Pavao Medač, govori pred jednom grupom nazočnih, kako hodočasnici svojim trudom, naporom i odricanjem svima onima koje susreću i koji ih vide, zapravo donose važnu Isusovu poruku: "Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest!" Don Pavao je naglasio kako je mnogom Bokelju zaigralo srce od radosti kad je vidio i sreo svoje sunarodnjake ovih dana u Boki. Njihov dolazak u Boku mnogima je donio radost i bio je znak nade. Poći u svijet radi Evanđelja bio je i moto blaženog Gracija.

Vozeći se dalje obroncima brdskog lanca Vmac i uz obalu najljepšeg zaljeva na Mediteranu, stižemo u mjesto Prčani s crkvom Rođenja Marijina. Glavni je oltar izrađen od skupocjenog raznobojnog mramora sa starinskom slikom Majke Božje naslikanoj na dasci. To je inače najveća, najljepša i najmlađa crkva Boke kotorske, čija je gradnja trajala 116 godina, izvana i iznutra građena u baroknom stilu od bijelog korčulanskog kamena. Do crkve, smještene na brežuljčicu 20 m iznad mora, stigli smo prekrasnim prilaznim stubištem. I ova je crkva, kao i mnoge druge u Boki, primjer ustrajnog rada i požrtvovanja, naročito pomoraca koji su, u vrijeme dok je crkva građena, besplatno prevozili kamen iz Korčule u Prčanj.

Tivat, grad s najvećim brojem Hrvata i s velikom hrvatskom tradicijom i baštinom. No, ono što Tivtu nedostaje već dva stoljeća jesu katolička crkva i pa-

storalni centar u središtu grada, gdje bi se mnogobrojni Hrvati sastajali, obrazovali, u kojima bi pronašli svoj vjernički i nacionalni mir.

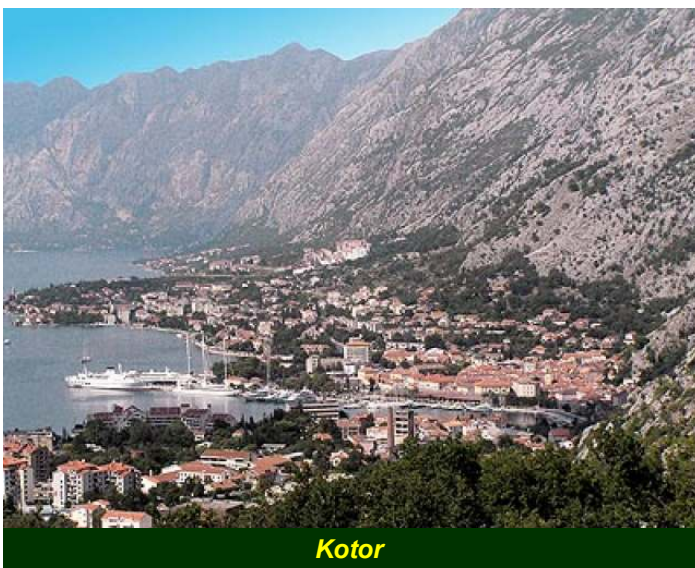
Nikako nije slučajno što upravo Tivat u posljednja dva stoljeća nije uspio sagraditi niti jednu katoličku crkvu. Nije slučajno niti da se 1940. godine postavio kamen temeljac pravoslavne crkve koja se pedesetih godina ovoga stoljeća i izgradila. Nije slučajno da je Tivat početkom i sredinom stoljeća bio 95% hrvatski grad. Niti je slučajno da sve crkve u i oko Tivta datiraju od 9. do 18. stoljeća.

Tivatska župa datira iz 9. stoljeća. Ona se koncentrirala u predjelu današnjeg Tivta koji se zove Đurđevo brdo, a župna zajednica se tada zvala Crni plat. To nam potvrđuje i natpis na crkvi sv. Srđa i to je izvorište Tivta koji se kasnije razgranao na četiri katuna (= pastirsko naselje), od kojih je svaki imao svoju crkvicu.

Uglavnom su imali zajedničko groblje, a negdje na sredini tadašnjeg Tivta izgradili su crkvu sv. Šimuna koja je bila župnom crkvom sve do 1734. kada je napravljena današnja župna crkva sv. Antuna Padovanskog. Ta crkva se danas nalazi u starom dijelu Tivta, Tripovicima, i udaljena je 2 do 3 km od središta Tivta, tako da se svaki posjet njoj, penjući se zavojitom cestom, kao malo hodočašće pogotovu za ljetnjih vrućina kada uzbrdica i sunce udruže svoje snage.

Zanimljivo je da cijeli kršćanski život Tivta možemo pratiti još od 1612. godine od kada datiraju matice krštenih, vjenčanih i umrlih, a najstarije zapisane podatke imamo iz 1603. godine.

Sastavili smo dva stola i sjeli s troje mladih Tivaćana, koji nas nakon ugodnog razgovora zamoliše:

Kotor

„Molimo Vas, kažite našima i u Hrvatskoj i u dijaspori neka nas ne zaborave, neka nas, koji smo ostali na našim vjekovnim ognjištima, podržavaju i neka se u svojim molitvama sjetite Boke i nas, koji čuvamo bogatu hrvatsku baštinu uz tihi zagovor i molitvu hrvatskih svetaca.“

Od današnjih hrvatskih šest svetaca i blaženika - tri su dakle iz Bokokotorske biskupije, i da ih još jednom spomenem: sv. Leopold Bogdan Mandić, bl. Gracija iz Mula, bl. Ozana Kotorska.

Vodi se i proces za beatifikaciju Božje službenice Ane Marije Marović, utemeljiteljice Družbe zadovoljštine Srca Isusova i Srca Marijina u Veneciji. Ona se doduše rodila u Veneciji (7. veljače 1815. god.), ali su joj roditelji iz Dobrote.

Iz Boke je i jedan od najznačajnijih papa u povijesti - Siksto V Peretti - Kruškar, porijeklom iz sela Kruševica u Boki Kotorskoj.

Franjevački red 7. prosinca slavi blaženog Marina iz Kotora, a Crkva mu još nije odobrila liturgijsko štovanje.

Franjevački martirologij navodi još jednog blaženika iz Boke kotorske, a to je blaženi Adam iz Drača.

Stoga se s pravom **Kotorska biskupija naziva biskupija Hrvatskih svetaca i oltar domovine, a Boko-kotorski zaljev Zaljevom svetaca.**

Boka je teritorijalno mala, ali njen doprinos u hrvatskoj kulturnoj baštini je nemjeriv.

Vraćajući se iz Boke te mrkle noći, predmijevao sam: E, ako je Bokeljima naš posjet puno značio, onda i mi zahvalno uzvraćamo, i mi smo u svom oku ponijeli jedinstvenu ljepotu Bokokotorskog zaljeva, a u našim srcima ljubav spram Boki i Bokeljima, odnosno, u našim dušama ponijeli smo duhovno blago naših sunarodnjaka, koji stoljećima na ovoj vjetrometini ostadoše vjerni čuvari katoličke vjere i hrvatskih probitaka.

Da, obostrano se darivamo radošću susreta, a ovakovi susreti uspostavljaju porušene mostove, oni nadahnjuju, od njih se živi.

P. S.

Poslije predavanja koje je potrajalo 75 minuta, prikazao sam točno 105 snimaka s različitim motivima Boke, a njih 5 iz davne godine 1970. kad sam se morao rastati od te neodoljive ljepote iz moga susjedstva.

ISELJENI DUBROVČANI (2. dio)

Od vlasnika velikih flota na oceanima do proizvođača jabuka u Kaliforniji

Ivan F. Lupis Vukić

– priredio **Đivo Bašić**, Dubrovnik

Većina naših iseljenika odlazila je u svijet zaraditi - nadnicu. A dubrovački iseljenici išahu u svijet da se uštedom što prije otarase nadničarstva i bace u - posao; ne smeta kako mali i teški, ali ipak posao! U svijet su odlazili jedni i drugi jednako opremljeni i oružani: s nešto pučko-školske pismenosti i golih deset prsta. I dok desetci tisuća kontinentalnih iseljenika desetljećima ostajahu nadničari, osam od svakih deset dubrovačkih iseljenika postajahu poslovni ljudi: brodovlasnici, trgovci, industrijaci, poduzetnici, zemljoradnici, voćari, bankari, itd. Istaknutiji primjeri koje ću navesti to će nam najzornije ilustrirati.

Primjeri uspješnih dubrovačkih iseljenika

Nikola Mihanović. Rodio se u Dolima kod Stona, od oca Petra i majke Antonije Sangaletti 1846. Imao je još četiri brata, starijeg od sebe Petra, te mlađe Ivana, Bartula i Miha. Na očevom trabakulu 'Fortuna' izvežbao se u mornarstvu, pak u 21 godini, na engleskoj navi 'City of Sydney', kao mornar, stigao u Montevideo. Škole u rodnom mjestu nije bilo, pa je bio nepismen, te se tek u svijetu, u zreloj dobi i kao poslovan čovjek, naučio čitati i pisati. Iz Montevidea ode u Paraguay, uštedi 600 sterlinga, nakon nekoliko godina prijeđe u Buenos Aires koji još ne imađase luke. Tu je radio kao mornar, udružio se s Genovezom [Genovežaninom] Lavarellom i postao suvlasnik malog parobroda za prijevoz putnika i robe s putničkih parobroda, nakon partnerove smrti osamostalio se u poslu, kupovao jedan brod za drugim, vodio borbu s brojnim takmacima, umnažao jedinice parka teretnih i putničkih brodova, podizao brodogradilišta i radionice, svladao sve takmace, postao neprijeporni gospodar plovidbe na rijekama Plata, Uruguay i Parana, izgradio najluksuzniji hotel Buenos Airesa 'Palace', izgradio prvi nebotačnik u Argentini, kupio u Paraguayu zemljište veće od Dalmacije i nazvao ga 'Dalmacia'. Kad je 1918. prodao svoju flotu jednom engleskom društvu za 1,400.000 zlatnih sterlinga, njegova flota sastojala se od 37 putničkih parobroda, 21-og trgovačkog, 8 motornih brodova, 57 remorkera, 10 launch-a na naftu, 156 'lanča', 'grua', 'chata' i pontona, ukupno 289 jedinica i 84.973 tone. Ime 'Mihanovich' postade u poslovnoj Argentini najpoznatije ime: veličine, spretnosti, solidnosti, dobre službe.

Poslije 1918. društvo je dva puta mijenjalo vlasnika i naziv, ali je uvijek na dimnjacima parobroda zadržalo slovo 'M' i ime 'Mihanovich' u nazivu društva. Nikola Mihanović, nepismeni iseljenik iz Dolâ, koji je u Americu došao sa samih deset prsta, postade najveći armatur [brodovlasnik] svoga vremena u Južnoj Americi. Na smrti ostavi 400.000 dinara Zadužbini Braće Mihanović u Dolima.

Miho Mihanović. Brat Nikolin i najmlađi od braće Mihanovića. Rođen u Dolima 1862. Od osme do devete godine mjesni župnik ga je podučavao čitati i pisati. Od 9. do 11. godine radio je u jednom dućanu u Korčuli i privatno učio hrvatski, talijanski i računstvo. Godine 1874. iselio k bratu Ivanu, ship-chandleru [brodopskrbniku, trgovcu brodskom opremom i potrepštinama], u Rio de Janeiro. U Riju je lako naučio portugalski. Prešao k bratu Nikoli u Buenos Aires. Sam

znajući kolik' je beteg [bolest] nepismenost, brat ga je Nikola sutradan poveo u osnovnu školu. Poslije godine dana omogućio mu je da dvije godine privatno uči knjigovodstvo i dopisivanje. Postao brodskim komesarom, pak suvlasnikom jednog starog obalnog parobroda, pa isključivim vlasnikom. Osnovao trgovačku prugu Patagones - Bahía Blanca - Buenos Aires, pak ju proširio do brazilskih luka. Godine 1889. osniva društvo 'Sud Atlantica'. Uspjeh ga prati. Da se oduži svojim pomoćnicima - činovnicima, kapetanima, strojarima - svakome je podijelio određeni broj

dionica svoga društva da budu suvlasnici i da participiraju u dobiti. Prvi u Argentini, svojom slobodnom voljom, uvodi dvostruku nagradu mornarima za prekovremeni rad. Godine 1916. 'Sud Atlantica' broji 27 jedinica s 22.000 t ukupne tonaže. Godine 1920. prodaje svoju flotu društvu 'Compania Argentina de Navegacion Nicolas Mihanovich'. Svojim pomoćnicima, od zarade kroz devet godina i od prodaje flote, dariva 20 milijuna dinara. Od tada do smrti, 6. III. 1938., upravlja svojim privatnim imanjem, mnogo putuje, dva puta posjećuje rodno mjesto Dole. Kroz čitavo vrijeme svoga poslovanja samouštvom se kultivira. Govori i piše klasičnim španjolskim jezikom, perfektno pozna talijanski i portugalski, vrlo dobro francuski, dobro engleski i hrvatski. Čita djela pjesnika i klasika. Napamet citira Gundulića i Njegoša. Interesira se za sve što je hrvatsko [u tadašnjim okvirima stare Jugoslavije]. Za svjetskog rata stavlja se na čelo Jugoslavenske narod-

ne obrane na Atlantiku. Financira časopise. Osniva Fond od 1,000.000 dinara u Stonu za prosvjetne i higijenske potrebe sela Doli. Pričje smrti nagovara brata Nikolu i uspijeva da i on podari rodno selo (4,000.000 dinara). Spaja svoj i bratov dar u Zadužbinu braće Nikole i Miha Mihanovića sa sjedištem u Dolima, te joj sastavlja statut i za daleku budućnost pomoću kojega će se preporoditi, prosvjetliti i unaprijediti njihov rodni kraj. Svake godine prinosima podupire prosvjetne i narodne ustanove u Kotaru dubrovačkom. Postaje veliki dobrotvor Hrvatskog Radiša s prinosom od 100.000 dinara. U Buenos Airesu se interesira za siromašne i bolesne zemljake, udovice, siročad i na sve strane pomaže da ne zna ljevica što daje desnica. Miho Mihanović po kulturi, poslovnoj spremi, čeličnosti karaktera, dobroti duše, idealnosti rodoljublja, ljubavi za rodno mjesto i slobodnu Hrvatsku [u ondašnjim kukavnim okvirima Jugoslavije], bio je tip iseljenika i čovjeka - sa zbrojem svih ovih vrlina - bez sebi ravna u cijeloj našoj povijesti.

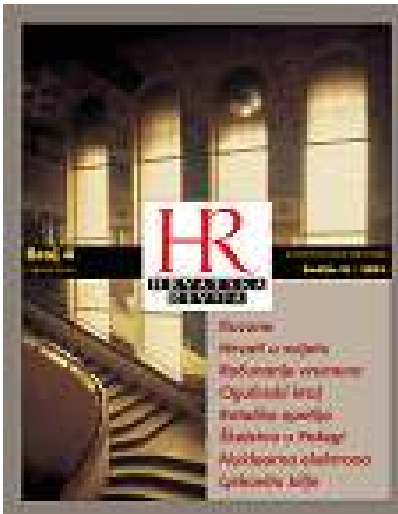
Pasko Baburica. Rođen u Koločepu 1874. od oca Iva i majke Kate Šoletić. Osnovnu školu izučio u rodnom selu. Pet godina, do 1892. radio u Trebinju kao trgovački pomoćnik. Godine 1922. u svojoj 17. godini stigao u Iquique s nekoliko austrijskih forinti u džepu. Počinje kao pomoćnik u trgovini gvožđarija [metalnih proizvoda] Nikole Gjika/Đika iz Gruža, pa kod Boža Dabroevića iz Orašca. Kupuje dućan Gjikov u društvu Remigia Gazzaria. Osniva društvo s Lujom Mitrovićem i Gazzarijem za trgovanje stokom. U 29. godini posjeduje 29.000 sterlinga. S Franom Petrinovićem udara temelj društvu 'Pascual Baburizza & Cia', za trgovanje stokom na veliko. Osniva drugo veliko društvo 'Baburizza, Lukinović y Cia' za uvoz, izvoz i trgovanje raznom robom. Kapital 2,500.000 sterlinga. Osniva društvo 'Baburizza, Larrinague y Cia' za izgradnju luke Antofagasta, s kapitalom od 300.000 sterlinga. Osniva društvo 'Baburizza & Cicarelli' za vađenje salitre. Predsjednik je i glavni čimbenik osiguravajućeg društva 'La Yugoslavia'. S Lujom Mitrovićem osniva poljoprivrednu 'Comunidad Agrícola' u San Vincente, 30.000 hektara, kapital 300.000 pesosa. Osniva društvo 'Sociedad Agrícola de Nube y Rupanco' s kapitalom od 12,000.000 pesosa. Osniva stočarsko društvo 'Gente Grande' s kapitalom od 400.000 sterlinga u kojem je glavni čimbenik. Sudjeluje u raznim društvima koja eksploatiraju kositar u Boliviji. Osniva društvo 'Agrícola y Colonizadora de Llanquihue' s koncesijom na 700.000 hektara pašnjaka u južnom Čileu. Najveće djelo Paska Baburice bijaše organizacija 'The Lautaro Nitrate Company' sa sjedištem u Londonu, a s Baburicom na čelu u Čileu.

u s 7,000.000 sterlinga kapitala. Društvo je kontroliralo 24 oficine (tvornice) salitre. Godine 1929. tvrtka Guggenheim kupila je The Lautaro, a Baburica 1930. osnovao salitremsko društvo 'Balkan' s kapitalom od 1,100.000 sterlinga koje je posjedovalo ogromne salitrene terene u Čileu.

U gornjem spisku nisu nabrojena sva poduzeća koja je Pasko Baburica osnovao ili u njima bio glavni čimbenik. Spisak bi izišao predug. Treba, ipak, spomenuti da je Pasko Baburica s Nikolom i Mihom Mihanovićem, te Franom Petrinovićem, i osnivač Jugoslavensko-amerikanske plovidbe od koje je, i od parobrodarskog društva Ivo Račić, nastao današnji [1941.] Jugoslaven-ski Lloyd. Od spomenutih društava mnoga su danas [1941.] likvidirana, druga još postoje. Područje Baburičina rada prostiralo se po cijeloj čileanskoj pampi, u Tocopilli, Antofagasti, Iquiqueu, Valparaису, Santiagu, u Argentini, Parizu i Londonu. Faktički: gdje god se Pasko Baburica nalazio, na parobrodu za Europu ili Ameriku, u hotelu u Buenos Airesu, Parizu i Londonu, tu se - radilo. Pasko Baburica je najveći poslovni genij našeg naroda u cijeloj našoj povijesti, kulminacija poslovnog duha starog Dubrovnika. Pravo je čudo kako je jedan čovjek mogao dospjeti raditi na toliko strana, misliti za tolika različita poduzeća, toliko ostvarivati, toliko uspjeti na izobrazbi od same - osnovne škole!

Pasko Baburica je na svoj trošak kupio i uredio prekrasni park 'Olivar' u

Valparaisu s uzornim voćnjacima, cvjećnjacima, s vilama i jezerima i - darovao ga čileanskom salitre(r)nom društvu da služi za primjer: što se sve može postići čileanskom salitrom. Za vrijeme svjetskog rata Pasko Baburica je bio predsjednik Jugoslavenske narodne obrane u Južnoj Americi, koja je financirala Jugoslavenski odbor i sve njegove akcije, a sam je u fondove Obrane doprinio punu trećinu od svih doprinosa cijelog našeg iseljeništva. Pasko Baburica je veliki dobrotvor Hrvatskog Radiše sa 100.000 dinara, te mecena raznih dobrih i kulturnih svrha u Dubrovniku i rodnom Koločepu. Pasko Baburica, dižući sebe, istodobno je dizao na stotine naših zemljaka do dobrih položaja i do bogatstva. Unatoč svoje besprimjerne zaposlenosti u kojoj, najprije zbog svjetske gospodarske krize, pa krize koju je donio rat, sve stvari nisu mogle glatko teći, Pasko Baburica se uvijek interesirao za hod stvari u Hrvatskoj [u ondašnjoj Jugoslaviji] i iskreno se radovala polučenom sporazumu i dobrobiti zemlje koja donosi sporazum [tadašnje Jugoslavije koja je ugnjetavala Hrvatsku].

NE ĆEMO POŠTIVATI NEPRAVEDNE ZAKONE

Da. G., "Glas Koncila", Zagreb

"U potpunosti i rado ćemo dati caru što je carevo, ali ni pod kojim okolnostima ne ćemo caru dati što je Božje", jedna je od simbolički najbremenitijih rečenica iz takozvane Menhetenske deklaracije, koju je potpisalo 125 katoličkih, protestantskih i pravoslavnih uglednika u Sjedinjenim Američkim Državama, a u kojoj potpisnici odbacuju dijelove politike sadašnje vladajuće garniture koji se, sažeto rečeno, protive ljudskome životu i obitelji zasnovanoj na braku između muškarca i žene. Deklaracija je predstavljena javnosti u petak 20. studenoga, a plod je gotovo dvomjesečnih pregovora između predstavnika kršćanskih konfesija. Naposljetku je posao povjeren užem odboru u kojemu su između ostalih bili Charles Colson, savjetnik nekadašnjeg američkog predsjednika Nixona, katolik Robert P. George, glasoviti profesor prava na Sveučilištu "Princeton" i Timothy George, dekan glasovitog protestantskog teološkog učilišta "Beeson Divinity School" na Stanfordskom sveučilištu.

"Mi smo kršćani koji smo se danas ujedinili onkraj povijesnih crta crkvenih razlika kako bismo potvrdili svoje pravo - i što je još važnije prigrlili svoju dužnost - da govorimo i djelujemo u obrani tih istina. **Mi obećavamo jedni drugima i našim vjernicima da nas nijedna moć na zemlji, bila kulturna ili politička, ne će zastrašiti i prisiliti na**

šutnju ili mirenje sa stanjem", prenijela je riječi iz deklaracije katolička američka medijska kuća EWTNews. "Mi priznajemo svoju dužnost poštivanja zakona bez obzira sviđaju li nam se ili ne, sve dok ti zakoni nisu ozbiljno nepravedni ili dok ne zahtijevaju od onih koji su im podložni da učine nešto nepravedno ili na drugi način nemoralno", izjavili su potpisnici deklaracije. Također su jasno rekli da se ne će "podvrgnuti nikakvoj uredbi kojoj bi bio cilj prisiliti naše institucije da sudjeluju u pobačajima, u istraživanjima u kojima se uništavaju (ljudski) zameci, u potpomognutom samoubojstvu i eutanaziji, ili u bilo kojem činu koji je protivan životu". Također, "ne ćemo se podložiti nijednome pravilu koje bi nas željelo prisiliti da blagoslovimo nemoralna spolna partnerstva, da ih tretiramo kao brak ili kao njemu jednaka, ili nas odvratiti od naviještanja istine, onakve kakvu je znamo, o moralnosti i nemoralnosti, o braku i obitelji", stoji u deklaraciji.

Premda je u javnosti porasla svijest o vrijednosti nerođenog ljudskog života, još uvijek "ideologija koja zagovara pobačaj prevladava na mnogim mjestima moći i utjecaja", kaže su u Menhetenskoj deklaraciji. Vladi njezini potpisnici zamjeraju što "promiče i novčano podupire znanstvena istraživanja u kojima se životi nježnih ljudskih bića u ranoj embrionalnoj fazi razvoja tretiraju kao raspoloživa građa za istraživanje". Također se ne slažu što "javna politika pridonosi slabljenju ustanove braka, uključujući i diskreditiranu ideju o jednostranom razvodu". Takva nastojanja podupiru "utjecajni pojedinci i organizacije" koji

"nastoje redefinirati brak kako bi uključivao istospolna partnerstva te priznati višestrane spolne zajednice ('multiple-part sexual unions') iz kojih se krije istospolni brak".

Spomenuta katolička medijska kuća među potpisnicima deklaracije ističe i četrnaest katoličkih (nad)biskupa, među kojima su i dvojica kardinala, nadbiskup Philadelphije Justin Rigali i nadbiskup Detroita u miru Adam Maida. Tu su i njujorški nadbiskup Timothy Dolan kao i vašingtonski nadbiskup Donald Wuerl.

Charles Colson, savjetnik nekadašnjeg američkog predsjednika Nixona i Robert P. George, profesor prava na Sveučilištu "Princeton"

DOMOBRANSKI NADSATNIK TOMISLAV PERIČIĆ (1. dio)

Građa za povijest - dokumentarno, po iskazima poznavatelja i osobnom sjećanju

mr. sc. Dragan Hazler, Basel, Švicarska

Tijekom II. svjetskog rata grad Slunj je dao tisuće hrabrih vojnika, dočasnika i časnika - branitelja svoga zavičaja i svih djelova domovine Hrvatske. Ako je istaknuti među vrlima najvrlije onda je među prvima po mnogima ljudskim, vjerskim, građanskim, domoljubnim i vojničkim vrlinama takav bio Tomislav Peričić.

Rođen je 1905. u Novom Vinodolu. Majka Eugeniya (Gena), udova časnika hrvatskog domobranstva, poginulog u I. svjetskom ratu, došla je u Slunj s dvoje djece, Tomislavom (Tomicom) i mlađim mu bratom Milanom ljetnih mjeseci 1919. godine i otvorila trgovinu mješovite robe u Rastokama, u kući Toše Skukana, blizu mosta Svetog Ivana. Ta lijepa i velika jednokatnica, najveća u Rastokama više ne postoji, srušena je zajedno s pripadajućim gospodarskim zgradama radi gradnje Tonkovićevog mosta na Slunjčici, 1954. godine.

Valja pripomenuti, da je iza te kuće u Tošinoj Strani bilo mnogo murava, koje su zasađene u Napoleonovo doba radi svilarstva. Plodovi murava i penjanje po stablima su privlačili svu rastočku i slunjsku djecu pa su obadvojica Peričića kroz to okupljanje

na murve i nogomet postali poznati i među djecom obljubljeni prijatelji. Možda je već to utjecalo na kasniji društveno i predvodničko djelovanje Tomislava (Tomice) Peričića.

Prema sjećanju Mile Cindrića - Boljka, Tomica je pohađao u Slunju samo IV. razred Građanske škole i nastavio je gimnaziju, ali ne zna točno gdje: u Ogulinu, Senju, Karlovcu ili Zagrebu. Glede gimnazije, to isto vrijedi i za brata Milana Peričića, koji je redovno pohađao sve razrede Građanske škole u Slunju.

Marljivim radom, trgovačkom spretnošću i nešto

gotovinskim nasljeđem iz Novog Vinodola, Eugeniya Peričić je uspio za kratko vrijeme preseliti iz Rastoka u vlastitu jednokatnicu,

u Glavnoj ulici samog središta Slunja. Tu je nastavila s trgovinom mješovite robe i vodila veletrgovinu tekstila s konfekcijom i zaposlenom krojačicom i šveljom za prilagodbu odjevnog predmeta kupcu ili šivanje odjevnih predmeta po naručbi.

Kao samohrana majka, uzorna katolkinja i Hrvatica, inače prezrena od jugorežima jer joj je suprug pao u borbi sa Srbima, uspjela je izškoloovati obadvojicu sinova - Tomislava u pravničkom smjeru, a Milana za liječnika.

Za vrijeme II. svjetskog rata ulični dio kuće je stradao od bombardiranja, a dvorišni dio je kupio još za života od Gene Peričićke obrtnik Jure Štefanac i po njemu je kuću naslijedila njegova kćer Ivanka.

Po završetku medicinskog obrazovanja u Zagrebu, Milan napušta Slunj i otvara u Ludbregu liječničku ordinaciju. Običavao je navraćati u Slunj, napose ljeti jer je bio veliki ljubitelj kupanja u Korani i skakanja u vodu s najviše stijene i jablana u Škrili. U Ludbregu je umro. O tamošnjim potomcima se ne zna ništa u Slunju.

Tomislav Peričić ostaje trajno u Slunju. Zajedno s majkom vodio je trgovinu. Osim trgovine djelatnik je na svim poljima, počev od crkve i kulture do politike i vojske.

Proslava 1000. obljetnice Hrvatskog kraljevstva

Tomislav pomaže Crkvu, sudjeluje u njenom životu, druži se sa svima svećenicima, ujedno dekanima Slunjskog dekanata: +Ivanom Mikanom, +Dragutinom Kukaljem i +Ivanom Nikšićem. Na kulturnom polju zapažen je kao organizator i suorganizator raznih priredaba, koje su se održavale u dvorani Hrvatskog Katoličkog Doma, u Viličićevoj sali, u dvorani Građanske škole kao i na otvorenom - u Slunjskom Jelviku na pristranku iznad rijeke Korane ili na Križopcu. Njemu se pripisuje, iako je bio tek 20 godina star, po zanimanju student Prava u Zagrebu značajna uloga u organiziranju velike proslave u mjestu Slunju i u Slunjskom Jelviku u znak 1000.

obljetnice Hrvatskog kraljevstva. S te proslave prilaže se slika Slunjanki odjevenih u razne narodne nošnje i među njima je učiteljica +Katica Štefanac u ulozi hrvatske kraljice Smiljke, supruge kralja Tomislava. Slika je snimljena u Slunjskom parku nedaleko zgrada današnjeg Gradskog poglavarstva.

Za to vrijeme u Slunju je općinski načelnik Josip - Josica Neralić, stric opernog pjevača Tomislava Neralića (Franjinog), a općinski bilježnik je Josip Turkalj, trajni prijatelji i politički istomišljenici Tomislava Peričića. Sva trojica pripadaju Hrvatskoj stranki prava, ali su javno djelovali kroz Hrvatsku seljačku stranku jer je HSP bila zlostavljana i zabranjivana, napose od vremena Karađorđićeve siječanjske diktature, obznajene 1929. godine.

Tomislav je ne samo suradnik, nego i osobni prijatelj s **Dr. Lovrom Sušićem odvjetnikom iz Ogulina, inače Mačekovim zastupnikom za Kotar Slunj**. Posjedujem mnoga pisma iz korespondencije Sušić-Peričić, koja je u biltenu "Studia Croatica" objavio Dr. Jere Jareb, inače baštinik Sušićeve pisane ostavštine. Za Slunj i Slunjane ta pisma imaju istaknuti značaj pa ih u prilogu ovog životopisa Tomislava Peričića donosimo u cjelosti.

Zanimljivo je ovdje iznijeti neka moja sjećanja prije, nego se osvrnem na ishod službenih podataka za glasovanje od 5. svibnja 1935. godine.

Osobno sam sudjelovao zajedno s ocem +Josipom Hazler i starijom braćom Nikolom i +Milanom u

predizornoj promidžbi. Tada smo mi to zvali predizborne parade ili predizborne povorke. Uzvikivali smo do promuklosti "Svi za doktora Mačka i za listu doktora Lovre Sušića!" Pjevalo se je:

"Hajde, hajde narode pod barjakom slobode,

Živjela sloboda, živio mir, živio doktor Maček Vladimir!"

Sjećam se mnoštva ljudi u narodnim nošnjama okupljenih na Križopcu pred slunjskom školom i tu je uz ostale govorio Tomislav Peričić, dakako uz glavnog govornika Dr. Lovru Sušića. S Križopca je kretala povorka preko Svetice i kroz Slunj do Jurčičevog Brižka pa nazad, istom Drobarskom ulicom kroz čitav Slunj, preko Mostaca u Rastoke sve do Koranskog mosta. U Rastokama su se isto redali govornici - domaći ljudi, od kojih se sjećam +Ivice Moćana i +Mile Tošinoga - Skukana (?).

U sjećanju mi je ostala i jedna predizborna parada Jeftićevaca - Vlaha i Srba iz Kotara slunjskog, koji su fizički napali Rastočane, a ovi su im istom mjerom odgovorili pa su se mnogi u svo- me bijegu okupali u Korani prije sezone kupanja.

Jedan od srpskih zastupnika Stojadinovićeve liste, Mitar Dragaš, inače poznati četnik davao je istaknutijim Hr-

jednoga Slunjana Hrvata iz brojnih obitelji Jurašin.

Dobrosavljevićeви zastupnici srpske politike su kupovali glasače (čak vlaške) s jednim opankom, s tim da je drugi opanak dobio glasač tek nakon glasovanja za srpskog kandidata.

Zastupnici HSS nisu ničim kupovali glasače

Tomislav Peričić, Dr. Antun Kuha-rić (kardinalov brat, inače odvjetnik u Slunju do 1941.) i Lovro Sušić nisu ničim kupovali glasače, nego su ih privlačili hrvatskom riječju za hrvatski boljitak i pobijedili su u ondašnjem, pretežno hrvatskom Kotaru Slunj.

Prema podacima iz Statističkog ureda u Zagrebu: "Izbori za Skupštinu Kraljevine Jugoslavije 5. maj 1935, izdanje Narodne skupštine... Beograd 1938, str. 24 -25", izborni rezultati za Kotar Slunj izgledaju ovako: Dobrosavljević/Jeftić: 3.050 (32,41%); Kosanović: 473 (5,03%); Popović: 1.090 (11,58%); Peričić/Sušić: 4796 (50,96%).

Tomislav Peričić je igrao vrlo važnu ulogu u sveukupnom životu Slunja za vrijeme stvaranja Banovine Hrvatske i dalje do predzorca, svanuća i trajanja Nezavisne Države Hrvatske. Nije oduševljen s dolaskom njemačke vojske, a još manje s pojavom Talijana u Slunju.

vatima čak 400 dinara da ih dobije na svoju stranu, ali je dobio samo

KOLAPS INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE U ZADRU

mr. sc. Miljenko Marić

Dana 14. siječnja 2010. godine Stranka hrvatskog zajedništva, podružnica Zadar u hotelu "Kolovare" kronološki je prezentirala kako je i zašto došlo do kolapsa industrijske proizvodnje u gradu Zadru, ali i program za stvaranje tvorničke proizvodnje, koja je nužna za opstanak hrvatskog naroda na ovim prostorima.

Najveća hrvatska sramota od stoljeća sedmog do danas je Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (NN 19/91) sa svim izmjenama i dopunama, od 1991. do 2003. godine.

Mijenjao se i dopunjavao onako kako je to pojedincima i grupama odgovaralo da bi učinak za njih bio što bolji i da se zemlja što prije opljačka. Više od 50 posto imovine tvrtki koje su prodavane nije bilo evidentirano elaboratima o pretvorbi, što znači da je polovina nekretnina u rukama nekih pojedinaca bez ikakvog pravnog temelja. Također i tih 50 posto prodavano je u besćenje. Milijunske vrijedne nekretnine prodavane su manipulacijama, kreditima s fiktivnim pokrićima i dr. Kada se i plaćalo novcem, to je uglavnom prodavano za desetinu stvarne vrijednosti nekretnine.

Nakon završetka Domovinskog rata, 1995. godine do danas u gradu Zadru nije otvoren niti jedan industrijski proizvodni pogon što će u budućnosti imati nesagledive posljedice.

Novi urbanistički planovi doveli su do promjene sveopćeg stanja na

Zadar - Borik

terenu na kojemu su se nalazili proizvodni pogoni u gradu Zadru.

Novac stečen nezakonitim radnjama (drogom i dr.) "kartel" je u gradu Zadru ulagao u izgradnju stanova i dr., zbog čega je i uništavao proizvodne pogone jer su nalazili na atraktivnim lokacijama pogodnim za izgradnju. Podzemni svijet i vladajuće "elite" Zadarske županije pronašli su zajednički interes u špekuliranju nekretninama. Zbog njihova "kontroliranog" uništavanja proizvodnje i bogaćenja kupili su cijele četvrti u gradu Zadru. Svima nam je poznato kada se sruši ekonomija da se tako najbolje ruši država.

Iscrpljeni, osiromašeni i pasivni hrvatski građani i dalje prihvaćaju takvo stanje.

Pojedinci koji su doveli do uništenja tvorničke proizvodnje u gradu Zadru to i dalje smatraju "uspješnim" poduzetništvom. Dakle, može se reći da i dalje vlada

atmosfera tko ugrabi više – bolje kotira. Toliko su se ti pojedinci i grupe infiltrirale u policiju i sudstvo da smatraju da nema zakona koji će im stati na put. Imaju svoju šablonu i ne žele ništa promijeniti što bi bilo za boljitak svih građana Zadra, a to je otvaranje radnih mjesta u proizvodnji.

Stranka hrvatskog zajedništva ima pripremljene radikalne zakonske i gospodarske programe putem kojih će se iskorijeniti kriminalni odnos prema državi i građanima, kojima će se povratiti pravo radnika, seljaka, branitelja, intelektualaca i svih poštenih građana da skladno i moralno upravljaju državom.

Također Stranka hrvatskog zajedništva ima nacionalni program pod naslovom "Nacionalni program gospodarske revitalizacije Hrvatske, sa konkretnim programima i projektima za (FDI) Izravna inozemna ulaganja kapitala", koji će domaćinskim (ne slugan-

skim) upravljanjem sa samo jednim prometno-gospodarskim programom, a uz korištenje svojih realnih komparativnih prednosti Hrvatska može osigurati uvjete za kontinuirani porast svoga (BDP) bruto domaćeg proizvoda za 4.5% godišnje. Za stvarnu realizaciju ovoga razvojnog programa

postoje zainteresirani investitori i materijalni resursi, a koji omogućava otvaranje više od 250.000 novih proizvodnih radnih mjesta.

Najavljeni nacionalni program uskoro će u Zadru izložiti Akademik Ivan Miboš, kada će prezentirati konkretne strateške kapitalne resurse s kojim stvarno Hrvatska

raspolaze te putem kojih, uz poslovno i strateško partnerstvo sa partnerima iz zemlje i inozemstva, po principu dobrog gospodarstvenika, može i treba stvoriti gospodarski razvijenu i socijalno bogatu zemlju, svih njezinih građana.

Kolaps industrijske proizvodnje grada Zadra

- ▶ Sve postojeće tvornice u Zadru uništene su, a u kojima je do 1990/91.godine radilo 11.310 radnika.
- ▶ Nakon završetka Domovinskog rata, 1995.godine do danas nije otvoren niti jedan proizvodni pogon.
- ▶ Broj nezaposlenih u Zadarskoj županiji za 2009.g. iznosi 11.196
 - ▶ Poznato je kad se sruši ekonomija da se tako najbolje ruši država.
- ▶ Fotografije porušenih tvornica snimljene su 7.siječnja 2010. u Zadru.

Tvornica šivaćih strojeva "Vlado Bagat" Zadar, Put Plovanije bb

- ▶ 1990.g. bilo je zaposleno 4.143 radnika.
- ▶ Početkom 21.st. dolazi do stečaja i likvidacije firme.
- ▶ Tvornica je sada devastirana i čeka rušenje.

Jugoplastika Split, pogon u Zadru

- ▶ U pogonu je bila proizvodnja torbi i cipela širokog asortimana.
- ▶ Poduzeće je ugašeno nakon izbijanja rata 1991.g.
- ▶ Bilo je zaposleno 706 radnika gdje je uglavnom radila ženska radna snaga.
- ▶ Tvornica je srušena i sada je u planu izgradnja stambenih vila, koje će graditi zadarski poduzetnik Ivica Jurjević, vlasnik građevinske tvrtke "Lignum".

Tekstilni kombinat "Boris Kidrič" u Zadru

- ▶ Broj zaposlenih 1990.g. bio je 2.252 radnika.
- ▶ Poduzeće je u stečaju i likvidirano početkom 21.st.
- ▶ Tvornica je srušena i izgrađene su stambeno poslovne zgrade, a jedan dio zgrade tekstilnog kombinata čeka rušenje.

Vinilplastika, industrija plastičnih masa u Zadru, Put Murvice 14-16

- ▶ 1990.g. u poduzeću sa organizacionim jedinicama bilo je uposleno 1.285 radnika.
- ▶ Većinski vlasnik postao je Željko Lončar i ortaci, 1996.g., sadašnji zamjenik predsjednika županijskog odbora HDZ-a.
- ▶ Poduzeće je bilo u stečaju i likvidirano početkom 21.st.
- ▶ Tvornica je srušena i sada je u planu izgradnja stambeno poslovnih objekata.

Mljekara Zadar , poduzeće za otkup, predaju i prodaju mlijeka, Put Murvice 21

- ▶ Bilo je zaposleno 240 radnika, a u ljetnoj sezoni radilo je još i do 100 sezonskih radnika.
- ▶ Kupio ju je hrvatski tajkun Luka Rajić (vozač), 1994.g. i zatim ugasio proizvodnju.
- ▶ Mljekara je srušena i sada se gradi stambeno poslovni objekat.

S.A.S., tvornica specijalnih alatnih strojeva, Zadar, Marka Oreškovića 1

- ▶ Do 1991. g. bilo je zaposleno 400 radnika, a od toga 100 diplomiranih inženjera.
- ▶ 2006. g. bilo je uposleno 186 radnika.
- ▶ Planira se iseliti u poslovnu zonu Crno.
- ▶ Današnja lokacija SAS-a je atraktivna za izgradnju stambeno poslovnih objekata.

Tvornica duhana Zadar, Gaženica bb

- ▶ Tvornica je zapošljavala 187 radnika.
- ▶ Većinski vlasnik tvornice postao je British American Tobacco iz Londona, koja je upotpunosti rekonstruirana i modernizirana prije deset godina, ali proizvodnja nije nikada proradila.

"Otočanka", Gaženica bb Tvornica užadi i tepiha, konca i veziva

- ▶ 1990.g. bilo je zaposleno 1.800 radnika.
- ▶ Gašenjem tvornice Otočanka, nastalo je poduzeće TKV, tvornica konopa i veziva, koje sada zapošljava oko 46 radnika.
- ▶ Također od tvornice Otočanka nastalo je i poduzeće "DIMO" za proizvodnju i promet tekstilne kontekcije i zidnih tapeta. Bilo je zaposleno 1992.g. 45 radnika. Većinski vlasnik postao je Miodrag Lacić i njegovo poduzeće "Pimes" d.o.o., 1993. g. God 2006.g. odlazi u stečaj, kada je proizvodnja i ugašena.

Prigorka promet, Zadar, Benkovačka cesta bb, proizvodnja proizvoda od betona za građevinarstvo

- ▶ Većinski vlasnik bio je zadarski tajkun Đenko Peroš.
- ▶ Poduzeće je otišlo u stečaj 1999.g. i likvidirano početkom 21.st.
- ▶ Teren je atraktivan za izgradnju stambeno poslovnih objekata.

Tvornica kože Zadar

- ▶ Do 1991.g. bilo je zaposleno 172 radnika, a u pogonu u Gračacu 70 radnika ili ukupno 245 djelatnika.
- ▶ Stečajni postupak pokrenut 2002.g., a zatim je imovina rasprodana.
- ▶ Zbog atraktivnog terena na jednom dijelu tvornice izgrađena je poslovna zgrada sa kafićima i trgovinama.

Mesopromet Zadar, Ulica 31.listopada 1944

- ▶ Poduzeće je zapošljavalo 90 radnika.
- ▶ U sklopu poduzeća nalazila se klaonica.
- ▶ U stečaju je od 2000.g.
- ▶ Poduzeće je ugašeno zbog atraktivnog terena za gradnju stambenih objekata.

Elektronika Zadar, Gaženica bb

- ▶ Bilo je zaposleno 187 radnika.
- ▶ Poduzeće je ugašeno 2000.g.

KRKANSKA ODA ŽALOSTI

B. Moric, Dubrovnik

Hypo, Hypo, Hypo,
Alaj mi je lipo,

Malo ukra, malo dobija,
Smiješi mi se robija,

Letija san ja do neba,
Joj što san se zajeba,

Dok san novce prebacivo,
Zaboravili tko je Ivo,

Da to ne bi bilo tako,
Odlučija san ja ovako,

U politiku se vraćan,
Da maznuto ne vraćam,

Poduzimam odsad mjere,
Da me sudstvo ne odere,

Hypo, Hypo, Hypo,
Alaj mi je lipo!

Hypo, Hypo, Hypo,
Dok je trajalo,
Bilo mi je lipo,

Kosorica, majka Jaca,
Iz HDZ-a mene baca,

Željezna je ona dama,
U nakanama nije sama,
Mesić iz Austrije torbu donio,
Odmah kopirao, Jaci poklonio,

Tek toliko, da se nađe,
Da se meni smije slađe,

Gle nema šefova oporbe,
Tko preuzima sadržaj torbe?

Sunce njima milo, žarko,
Mladen Bajić, Karamarko,

Sad povratka više nema,
Remetinec mi se sprema.

Hypo, Hypo, Hypo,
Dok je trajalo,
Bilo mi je lipo.

PSIHOLOGIJA PADA (1.dio)

Ili zašto sam protiv 'civilizacijskih tekovina'

Trpimir Gudar, Vinkovci

Uvijek je u poviesti narodâ i državâ Europe postojalo uzpona i padova duhovnih vrijednosti, pa bi bilo krajnje pretenciozno današnje vrieme prikazivati najnegativnijim i time mu priznavati onu Fukuyaminu o 'kraju poviesti'. Ni ti je Sokrat bio prvi koji je od društva natjeran na samoubojstvo, ni ti Hitler zadnji! Nu ipak, ovo naše stoljeće u zamahu, XXI. stoljeće, odlikuje se određenim posebnostima i negativnostima koje ga odvajaju od ostalih i ozbiljno približavaju vremenima od prije 15-ak stoljeća. Te negativnosti, u vidu moralnog pâda i sveobće dekadencije, tema su ovog eseja.

Ako se određena pojava ili događaj nastoji najbolje razumjeti, potrebno ga je razčlaniti na više sastavnica koje ga definiraju. Današnji svijet možemo gledati kroz nekoliko procesa koji ga karakteriziraju, a zajedno vode k istom cilju – novom svjetskom poredku. Usredotočimo se sad na procese o kojima je riječ, a definiranje sâmog cilja ostavimo za drugu priliku.

Kao prvi, najranije započeti, proces pojavljuje se **sekularizacija**. Pokrenuta Francuzkom revolucijom, na valu narodnog otpora tadašnjem odnarođenom (pre) bogatom svećenstvu, ona je namjesto logičnih zahtjeva za vraćanjem svećenstva izvornim vrijednostima svoje katoličke vjere i odmicanjem od svjetovnog, zapravo potaknula odmicanje svjetovnog od duhovnog i vjerskog. Maknuvši Boga dalje od pojedin-

ca, Crkvu dalje od Države, a duhovne vrijednosti dalje od onih političkih i moralnih, europska je civilizacija sebi nanijela nepopravljivu štetu. Ne samim time što je neutralizirala ionako negativan utjecaj katoličke Crkve na europsko društvo, nego time što je tim činom sekularizacije odmaknula Boga i ono transcendentalno od europskog čovjeka. Na to je 'žrtva' – katolička Crkva – reagirala na krivi način, i to prihvativši nametnuti joj proces i pristajući na unutarnje formaliziranje novih crkvenih dogmi što je provedeno na Drugom Vatikanskom Koncilu 1962-1965. Učinivši to, Crkva danas postaje svojevrsna komercijalna međunarodna kompanija. Ona svoje ideje promiče modernim marketinžkim trikovima, ona

slične bezumne ustupke Crkve liberal-demokratskim i judeokršćanskim 'bukačima' koji ne mogu podneti ikakvu organizaciju koja bi promovirala ideje suprotne od njihovih. No, uzalud je crkvenim otcima nadati se da će pritisak s liberalnog Zapada ikada prestati, a da će novih zahtjeva za liberalizacijom te najstarije i najuglednije europske ustanove prestati nakon tog famoznog Trećeg koncila. Jedina nada u vraćanje Crkve svojim korijenima i obnovi europskog kršćanstva predstavljaju svećenici okupljeni oko Družbe Pape Pia X., odnosno sljedbenici nadbiskupa Lefebvrea koji se oštro protive reformama Drugog Vatikanskog Koncila te time predstavljaju nadu u budućnost kršćanstva.

Drugi važan proces karakterističan za naše doba jeste **emancipacija**, koja je bila i ideja pokretač Francuzke revolucije. Pojam potječe od latinske rieči 'emancipare' koja znači puštanje roba na slobodu ili oslobođanje sina od otčeva autoriteta, a korijene vuče iz rimskog prava. Emancipacija bi, sama po sebi, bila pozitivna kada bi uključivala samo osamostaljenje nekoga od svoje ovisnosti odnosno od nečega što ga sputava, kada bi uključivala samo oslobođenje. Nu, naše moderno doba, kao i u svemu ostalom, i ovdje uključuje pretjerivanje pa se tako stvorilo nešto što (po uzoru na Marxov 'višak vrijednosti') Mladen Schwartz naziva „viškom emancipacije“. Taj pak vidimo u raznim sveprisutnim fenomenima današnjice poput na pr. feminizma koji ne zastaje na tome da žene oslobodi ovisnosti o mužkarcu, nego ženu pretvara u nešto nalik mužkarcu, pridajući joj muška prava (ali ne i obveze!) i obilježja.

prodaje svoje 'suvrenire' i vjerska 'pomagala', pa čak i u arhitekturi pri izgradi katoličkim bogomolja pristaje na razine što joj nameće moderna nakaradna arhitektura. Svime ovim, Crkva je nesvjestno postala činbenik koji daje legitimaciju liberal-demokratskim vlastodržcima u podjarmljivanju i manipuliranju narodom. U zadnjih nekoliko godina i u crkvenim su redovima sve učestaliji pozivi i na sazivanje Trećeg Vatikanskog Koncila. Ti tzv. trećekončilaši zahtijevaju ukidanje celibata, crkveno priznavanje istospolnih brakova, zaredivanje žena za svećenike i

NEOBIČAN SUSRET

Sa svepsećeg književnog novogovora na hrvatski preveo

Vladimir Biondić

Vani je lijepo zvjezdano veče i odlučih se prošetati do Pantovčaka i vidjeti Predsjedničke dvore. Dicitum, factum (rečeno, učinjeno). I tako lutam pred dvorima tražeći istinu o najvećem lažovu u Hrvata i šire i to u času dok ispija jednu od zadnjih najbljutavijih kava s talogom koji je pretvoren u šlag. I dok sam u jednom trenutku pogledao prema zvijezdama podižući visoko desnu nogu i ostavljajući pri tom svoj jasan trag na malom boru pojavi se preda mnom tamna silhueta.

Obratim joj se prijateljski mašući repom. No ton mi baš i nije bio prijateljski - Tko ste Vi i kako se usudujete približiti našem predsjedniku-građaninu bez najave, rekoh. Vi ste očito jedan od neznalica koje su mu dopustile, da se popne na Pantovčak. Sram Vas bilo. Ili ne, pa to ste Vi, glavom i bradom.

Kako ste me samo prepoznali? - upita me ovaj s velikim strahopoštovanjem.

Na to ću ja u jednom pasjem dahu - Pratim Vas još od 1945. godine ili kad ste ono rođeni. Trebali bi znati taj datum kako bi eventualno dobili još jedan veliki praznik. Vaši psi su izgrizli toliko narodnih prijatelja samo za to jer su ih krivo dresirali. Ali mene nisu mogli, jer sam vrlo rano prepoznao s dobrim njuhom tko je tko u mojem okruženju. Vas sam pratio, ali nisam učinio ništa Vama, ništa bilo kome drugome nikakvo zlo, za razliku od onog Vašeg krda crvenih pasa koji

su s užtkom klali sve one koji su drukčije lajali. Vaša sadašnja šutnja mi se sviđa. Ali ipak bi od sebe mogli pustiti bar mali glasić laveža. Ne bojte se sad možete lajati. Vaši koljači i njihovi potomci neka se boje lajanja i laganja. Vi pak možete iskoristiti šansu, da sa mnom malo prolazite.

Jeste li sigurni da nas nitko ne prisluškuje iz neke oblžnje pasje kućice? - upita me on.

Ja - Sasvim sam siguran. Ovi odavde ne razumiju naš jezik, a i da nas razumiju ne mogu nam ništa jer smo mi demokrati u većini i štiti nas onaj kišobran NATO-a.

To Vam je kišobran slobode. Nihil nove sub sole (ništa nova pod suncem).

On - Dobro u tom slučaju pristajem na jednu partiju lajanja.

Ja - Hvala. Recite mi za početak tko ste Vi ustvari? Moramo Vas barem na kraju mandata predstaviti našoj hrvatskoj i svjetskoj javnosti, puno je toga ostalo kod Vas

nejasno.

On - Ja, sam samo ja. I nitko više. Lajavac koji dobro zna da ga samo svinje, guske, kokoši, lisice i lisci dobro ne razumiju, ali ljudi i Vi bi trebali.

Ja - Niste nam s time ništa rekli! Kako to mislite?

On - Nemam Vam ja što misliti. Oni misle za Vas i za mene.

Ja - Tko su to oni?

On - Pa rekao sam Vam svinje, guske, kokoši, lisice i lisci!

Ja - A kako to oni misle za Vas i za mene?

On - Pa tako, da vode računa, da im se previše ne približimo i da ne ugrozimo njihovu vlast koja je utemeljena na lažima, krađama, manipulacijama, prijetnjama, progoneima i uhićenjima i to svih onih koji im smetaju.

Ja - Zar se nismo riješili tog vremena?

On - Vremena jesmo, ali ne i zaostalih spomenutih likova iz tih vremena.

Ja - Kako ih se onda sada riješiti?

On - Strpljenjem do njihova odlaska u pakao i obrazovanjem mladeži, da ni pod koju cijenu ne dopustimo da nakon njihovog odlaska u pakao dođu drugi koji će nas opet dovesti u sličnu situaciju.

Ja - Zar oni ne mogu evoluirati?

On - Nikako. Oni koji su podržavali revolucije ne mogu evoluirati. Oni su rođeni kao oni i takvi ostaju do kraja svog života.

Ja - Gdje onda Vi vidite rješenje?

On - Rješenje je u stalnom lajanju istine. Iako se istina zna, prodaje se najbolje laž.

Ja - Pa zar nismo pobijedili u Domovinskom ratu?

On - Jesmo, pobijedili smo i fašiste i komuniste, ali oni su se preobukli u nove košulje i sada nam zajedno sa svjetskim moćnicima prodaju i dalje maglu.

Ja - A je li se može od te magle dobro živjeti?

On - Kako da ne. Zato nam je i uspješno prodaju.

Ja - Gdje bi ja mogao kupiti tu maglu?

On - Slušajte radio, gledajte i slušajte televiziju, čitajte novine i kod

većine ćete kupiti maglu.

Ja – Pa je li se magla može kupiti i po ovom sunčanom vremenu?

On - Da. Što je više sunca, oni prodaju više magle.

Ja - Zašto Vi onda lajete? Ako svi kupuju maglu, znači da svi imaju dosta novaca. I da žive u blagostanju.

On - Lajem da magle i njezinih prodavača bude što manje. Ali prije svega kupaca. Kupci su problem, možda i veći od prodavača.

Ja - Što kažete za izbore?

On - Izbori su u načelu dobro rješenje za izlazak iz magle. Svi bi trebali izaći na izbore i ne birati ove koje sam spomenuo, prodavače magle, već ljude koji imaju ljudskosti u sebi i uz to i određenu dozu domoljublja i još veću dozu predviđanja budućnosti države i naroda kojem žele biti vođe. Ne smiju birati novo zlo ili slično zlo, već one koji su se odrekli svih crvenih bandita ili još bolje koji nikad nisu niti bili među njima. I kad ih izaberu ne dopustiti im da i oni počnu prodavati maglu slično kao i njihovi prethodnici.

Ja - Vi ste veoma zahtjevni prema njima?

On - Jesam. Ali i prema Vama. Da Vi više lajete i ponekad pokažete da ćete ih ugrijeti ako treba možda bi se oni promijenili.

Ja - Lajem ja. Ali ne daju mi lajati na ovim suvremenim medijima. Čim me čuju, odmah me isključe. Zar ne vidite da i s Vama razgovaram ovdje u šumi gdje nas nitko ne vidi niti čuje.

On - Zašto Vas isključuju?

Ja - Jer bolje lajem od njih. Zar vi niste čuli za onaj stari hrvatski ja?

On - Istina, a čuo sam i za onaj stari hrvatski poklič: Za dom!

Ja - Ali danas je poželjniji onaj pozdrav koji se čuje i s ovog brda

"Za podzemlje spremni!"

On - Što ste rekli?

Ja - Pa, za podzemlje spremni! Kratica našeg pozdrava je ZDS, a njihovog ZPS.

On - Zar oni žele umrijeti?

Ja - Ne, to ne govori taj njihov pozdrav. Njegov smisao je vladavina podzemlja, ali s brda ili nadzemlja. Vi drugi baš i ne razumijete ponekad nas pse, Vaše prijatelje.

On - Ali ja razumijem gotovo sve, samo mi treba malo objasniti. Vi ne razumijete puno toga.

Ja - A što je s onim Vašim kostima koje su mojim precima bile ponuđene od onih koji su sličili na ljude, a to nisu bili, kao ni oni čije kosti smo glodali prije njih. Zar Vam to moram ja kao pas objasniti i goniti krivce? Nije li to vaša civilizacijska i ljudska sramota. Mi psi takve zločine nikad nismo počinili, ali ni nećemo. Ali, ja sam kao pas sretan, da ipak možemo slobodno lajati i vi i ja.

On - Ali ja sam mogao i prije slobodno lajati, ali po tiho. Uglavnom glasno cviliti i tu i tamo malo zalajati kad bih se našao među ljudima u koje sam mogao imati povjerenje, da me ne će odati psima čuvarima revolucije.

Ja - Molim, nemoj Ti vrijeđati moje rođake. Mi psi ne spadamo u takve lupeže. Mi nismo čuvari nikakvih revolucija i njihovih lupeža. Nismo nikada ni bili. Čuj, daj Ti mi reci kako se ustvari zoveš? Očito da sam se zabunio kad sam mislio, da sam te prepoznao. Oprosti, ali na prvi pogled sličiš NJEMU.

On - To Ti ne smijem reći, jer još uvijek ima živih gnjida koje su čuvale revoluciju.

Ja - Ti opet vrijeđaš. Ovaj puta gnjide. Što su gnjide krive za revoluciju. One su životinje koje sa mnom žive u skladnom suživotu.

On - Ali ti ne razumiješ ljudske izraze kojima mi kroz lik neke životinje slikovito prikazujemo pojedine ljude kao otpadnike ljudskog roda.

Ja - Zar i pse?

On - Ne, pse nika-ko. Pa zar ne vidiš kako se nas dva dobro razumijemo.

Ja - Zašto se razumijemo?

On - Zato jer smo svi mi psi, neki još i danas u ljudskom obliku.

Ja - I ti si pas?

On - Av, av, av, av, av, av, ...

Ja - Što ti to znači?

On - Antivaralica! i - Af, af, af, af, af, af...

Ja - A to?

On - Antifašist! Ak, ak, ak, ak, ak, ak...

Ja - A ovo?

On - Antikomunist.

Ja - Hej stari, takvog predsjednika sam ja želio, onog koji zna barem tri pasja jezika.

I rastasmo se mi poslije ovog bez komentara. Ipak znači, to nije bio ON. I bolje.

Razmislite malo o ovom našem razgovoru. Pozdravljam Vas s našim pozdravom ZDS

Av, av, av, av

Vaš ROI

HRVATSKI POLITIČKI MEŠETARI OPET SU NAS ZADUŽILI ZA 200 MILIJUNA EURA!

Branko Stojković, Bjelovar

Kultura prevare i laži

Već je počeo siječanj 2010. godine, a Vlada RH, na čelu s premijerom Jadrankom Kosor nas je opet zadužila za 200 milijuna eura. Hrvatski vodeći politički mešetari nemaju plan razvoja naše zemlje. Ministar financija Ivan Šuker u medijima se hvali kako se Hrvatska zadužila, tj. digla novi kredit kod inozemne banke. Sablasna politika se provodi, a nikoga kao za to nije briga. Na sceni vladaju mešetari, koji brinu samo za vlastite interese. U Hrvatskoj demokracija postala je farsa. Nigdje u svijetu se nije bilo tako lako obogatiti preko noći kako se u Hrvatskoj moglo. Zapravo na djelu su bile organizirane bande.

diji su najavili kao „radosnu vijest“, koja nam donosi „med i mlijeko“ i bolju budućnost. A ona nam je uvela novi krizni porez, PDV od 23 posto tzv. harač. Narod sve to gleda kao odobravanje, pa čak izgleda da i plješće. Vidjeli smo u četvrtak 14. siječnja 2010., emisiju na prvom programu HRT-a „Otvoreno“, gdje su se sjatili opet „isti“ mudraci: Ivan Šuker, ministar financija, Đuro Popijač, ministar gospodarstva, Božo Prka, bankar, dr. Drago Kovačević, ekonomista, Slavko Linić (SDP), saborski zastupnik, Ante Kovačev, predsjednik Uprave HBOR-a. Svako več naslušamo se jalovih govora... Stoga nije nevažno tko su nam zastupnici u Hrvatskom Saboru kao posredniku komuniciranja između vlade i javnosti. Nije nam ni bitno tko nam je predsjednik Republike Hrvatske.

djelu je suvremeno licimjerstvo i mešetarstvo. Od njih nikoga nije briga kako narod živi. I ima li narod što za jesti i raditi. HRT-ove emisije više ne vrijedi ni slušati ni gledati. Reklamira se uglavnom „fekalija umotana u celofan“, i tome se mnogi klanjaju. Laž je bolje nego istina. Vodeći političari uvode neke izmišljene fondove za spas gospodarstva. Meni se čini da oni još vuku zadnje novce od naroda i narod pravi budalama. Politika se uglavnom svodi na moć i bogaćenje pojedinaca. Ministar Šuker kaže: da dobiti kredit pod takvim uvjetima je „san“, jer je dobiven na 15 i pol godina s 2,5 posto kamata. Nije nikoga briga tko će vraćati sve te hrvatske dugove. Morat će ih vraćati vaša djeca. Pogledajmo gdje su utrošeni svi podignuti dosadašnji krediti? Doslovce - nigdje!

Sve propada i urušava se

Jadranku Kosor prije nego što je došla za hrvatsku premijerku, me-

Gubitak hrvatskog sjećanja

U TV emisiji „Otvoreno“ oni su se jedni drugima dodvoravali. No, na

KOME TO SMETA RANKO BOKAN BOBAN? (1. dio)

Lasa Šukilo, Zagreb

PISMO

Cijenjeni g. uredniče,

Odlučio sam Vam se javiti zbog svega što sam prošao proteklih mjeseci. Sve je počelo u rujnu 2009. a vezano uz Dan branitelja koji se održavao u Koprivnici. Zbog brutalnosti, diskriminacije i omalovažavanja doveden sam na stup srama samo zato što sam branitelj iz Domovinskog rata, i to još od 20. prosin-

ca 1990., od kada sam sudjelovao u Domovinskom ratu kao djelatnik MUPa RH. Sudjelovao sam u "Bljesku" i u "Oluj". Pišem vam zboog svega što sam doživio na navedenom Danu branitelja od strane Mirele Andrašić, koja si je dala za pravo istodobno biti sudac i izvršitelj. Događaj se je odvijao tako što je Mirela Andrašić dovela dva stara čovjeka,

umirovljenika, iz Doma za stare i nemoćne osobe na Trgu Eugena Kumičića, koji su tvrdili (svjedočili) da ja posjedujem eksploziv u podstanarskom stanu kojega sam dobio u najam.

Smatram da imam pravo na internetskim stranicama opisati sve ono što se dogodilo. Neka šira javnost zna za sustavnu diskriminaciju kojoj sam izložen od 2006. godine, dakle od svoga povratka iz Nizozemske, odnosno s tribunala u Haagu. Uostalom, navedeni događaj nije i jedini u kojem me se omalovažavalo i diskriminiralo.

Slijedom laži navedena dva starca pretresen mi je stan. Dapače, neistine Dražena Laljka u nekim medijima dovele su me u situaciji da nigdje, osim u "Mercatoru – Koprivnica", ne mogu više ništa kupovati.

Zar ja nemam nikakvih prava na život i ljudsko dostojanstvo? Zar, kao branitelj i sudionik Domovinskog rata, nemam pravo nigdje izraziti svoj gnjev i nezadovoljstvo? Pa, to je pravo svakog građanina: sloboda izražavanja, sloboda govora i misli, sloboda tiska

i drugih sredstava priopćavanja, sloboda javnog istupanja.

Ponavljam. Želim reći da sporni događaj, koji se dogodio, smatram diskriminacijom svih nas branitelja, a ne samo mene, svih onih koji žele istinu. Borci Narodno-oslobodilačke borbe nemaju nas pravo omalovažavati i diskriminirati, nas koji smo branili državotvornost i teritorij Republike Hrvatske. Jer, dok su ti partizanski borci iz Doma za stare i nemoćne zaštićeni u svakom pogledu, za nas branitelje iz Domovinskog

rata to se nikako ne može reći.

Naglašavam da sporni događaj, koji se dogodio na Dan branitelja, ide u prilog borcima NOBa, a mene se sumnjiči za nešto što sam skinuo s interneta, inače dostupnog svakom građaninu.

Imam na kraju pravo zapitati, gdje je bila ta djelatnica MUPa Mirela Andrašić i taj glasnogovornik MUPa Dražen Laljak u doba kad sam ja s puškom u ruci branio Hrvatsku?

NUŽNO JE ŠIRENJE PRAVOSLAVLJA

Vjekoslav Škreblin, Zagreb

Na vijest kako skupina Hrvata osniva Hrvatsku pravoslavnu zajednicu digla se velika prašina. Kako u svjetovnom tako i u crkvenom okruženju. Neki srpski pravoslavni duhovni pastiri pišu i Jadranki Kosor da spriječi osnivanje ovakve zajednice, jer da takav čin ima korijenje u zločinačkoj Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Međutim, BOŽJA PROVIDNOST nam pokazuje put koji treba slijediti u vremenima vladavine sila mraka, koje žele pokoriti pojedinca i ljudsko društvo u cjelini. Danas se javnosti sve češće pokazuje scenarij takvih zlogukih snaga. Taj do nedavno široj javnosti nevidljivi krak hobotnice, koji guši svakog slobodno mislećeg čovjeka, otkriva i sam vrh Katoličke crkve u Hrvata.

Od 27. studenoga 2009. godine, javnosti se otvoreno predstavlja zlokobni scenarij koji nam spremaju razni zlotvori a u kojima smo mi obični ljudi osuđeni na

Iz MUP-a zabranili HTV-u prikazivanje dokumentarca

DOKUMENTARAC ZA INTERNU UPOTREBU

PRIJE UPOREBE OBAVEZNO TREBA PROMUČKATI

svekoliku propast. Takvi scenaristi i režiseri naših sudbina, šalju nam ljude koji će nas "prosvijetliti". Na glavnu političku scenu se na takav način popeo i STJEPAN MESIĆ. Postaje neka vrsta njihovog ali na žalost i našeg bradatog hodajućeg apostola.

Doista ne znam koji su kriteriji potrebni, osim bespogovornog poslušništva, kako bi se MRAČ-

NJACIMA svidjeli, te vas gurnuli na glavnu političku scenu. Naš, ali i Vaš BRADATI LJIGAVAC će se glasno meškoltiti u Predsjedničkim dvorima do zadnje sekunde svojih "ovozemaljskih" mandata. Htio ga je ODBOR zadržati još godinu dana ali mu nije uspjelo.

Sada već dobro osvijetljena MRAČNA ORGANIZACIJA, na toj poziciji ne želi vidjeti njima srod-

nog klasičnog kriminalca MILANA BANDIĆA, već BEZLIČNOG BEZVJERCA IVU JOSIPOVIĆA. Bez obzira tko će od njih dvojice postati novi predsjednik, "njihov" je čovjek. Sve su ostalo nijanse.

CRKVA je u svojem komentaru, nakon prvog kruga predsjedničkih izbora, odbacila i pomisao kako će podržati ikog kandidata u završnom izbornom krugu. Konačno u GLASU KONCILA progovara o nevidljivom kraku hobotnice a koji se nalazi ne samo u Predsjedničkim dvorima, već izvan Republike Hrvatske, te guši HRVATSKU i njen narod. Tim činom neizravno priznaje svoju brzopletost i zavedenost kada je dala otvorenu potporu CIPLU OD PORTA (dr. Ivi Sanaderu-op.aut.) o priključivanju RH EUROPSKOJ UNIJI, jer svakim novim trenutkom se ta UNIJA razotkriva kao zločinačka organizacija. Zaista je nerazumno kada i CRKVA podupire EU koja čupa KRŠĆANSKE KORIJENE iz kojih je niknula EUROPA?!

Upozoravao sam vrh Katoličke crkve na takvu anomaliju-protuprirodnost, ali me nitko nije

od nadležnih čuo. Slao sam i sadržaj rukopisa moje brošure ŠOROŠEVA DOKTRINA-ZATVOR BEZ ZIDOVA, ali nije pomoglo. Ostali su tvrdoglavi i zatvoreni za dijalog. Danas kada se ljudsko društvo ohrabrio i Crkva otvoreno progovara o nevidljivom kraku hobotnice, koji je poguban i po hrvatski narod i po hrvatsku državu.

Spominju se SAMO korjenita rješavanja koja bi nas odvušla od uništenja kojemu hrle SVE parlamentarne i vanparlamentarne političke elite u Hrvata. Jasno i pismo g-dina JOSIPA KOKIĆA upozorava o stanju DUHA naših crkvenih pastira-veledostojanstvenika.

I kako onda shvatiti sadržaj komentara u najnovijem GLASU KONCILA? S jedne je strane HBK dala potporu ulasku naše zemlje u, sada je očito MRAČNU I ZLOČINAČKU ORGANIZACIJU, a s druge strane je takva bezbožna unija označena kao nevidljivi krak zlobne hobotnice, što se jasno iščitava iz komentara.

Posipaju li se sada javno, iako "između redaka", pepelom?!

Očito je kako se ne može odjednom sjediti na dvije stolice, kako je netko u Crkvi konačno shvatio da se ne može služiti MRAKU I SVJETLU. Takav se odnos iščitava i odnosom prema KORUPCIJI iz perspektive don ŽIVKA KUSTIĆA. Ljudsko je društvo organizam kao i svaki drugi pa se vlastitim imunitetom brani i odupire svakoj bolesti koja ga želi napasti i uništiti.

Osnivanje Hrvatske pravoslavne zajednice je jedan od LIJEKOVA koji mogu potpuno i korjenito zaustaviti ovu državu i ovaj narod na putu prema ponoru kojim putem upravo koračamo. Katolička crkva ne brani svojim vjernicima sudjelovanje u svim obredima Pravoslavne crkve. Ne moram se OBRATITI na pravoslavlje, ali mogu i smijem ići u Hrvatsku pravoslavnu crkvu te tamo zadovoljiti svoje vjersko-duhovne obveze i potrebe.

Iako se Crkva ne bavi politikom, uvjeren sam kako ću i u Hrvatskoj pravoslavnoj zajednici dobiti POTPORU ODBIJANJU da REPUBLIKA HRVATSKA NIKADA NE PRISTUPI BEZBOŽNOJ I ZLOČINAČKOJ ORGANIZACIJI – EUROPSKOJ UNIJI. Uostalom, niti neće biti potrebno zamirati SVETOG OCA PAPU pismima o opozivanju pojedinog duhovnog pastira, zbog neobavljanja osnovnih pastirskih zadataka.

Stoga bez obzira na sve okolnosti kojima je sada okružena Hrvatska pravoslavna zajednica, ona će zbog svojeg namijenjenog joj poslanja dobiti potporu od svih pravoslavnih zajednica diljem svijeta i onih snaga koje SVJETLOM OTIMAJU PROSTOR MRAKU.

GOSPODO, OVAKO JE NASTALA NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA! (6. dio)

Ulomci iz knjige - **Ivo Omrčanin**, "Hrvatska 1941.", 1., 1989.

30. ožujka HRVATSKI DNEVNIK pisao, da za sada samo raspolaže s izjavom predsjednika vlade, da i novi režim želi ostati u miru i prijateljstvu sa susjedima. Novi režim, što je i samo po sebi razumljivo, zauzet je u prvom redu problemima vanjske politike, koji se danas nalaze u središtu općeg interesa. On je u tome pogledu već dao jedno izjašnjenje, koje upućuje na to, da se i taj režim susreće s delikatnošću vanjskog političkog položaja, iako će se novi režim morati baviti također obavljanjem redovnih poslova, on će ipak prvenstveno biti zauzet poslovima vanjske politike. Njemu se pruža prilika, da na tome sektoru pokuša postići rezultate, korisne za zemlju, pošto je okupljanjem sviju srpskih stranaka postigao jednu realizaciju na liniji srpskog stranačkog života.

Ogužanje Srbalja oko Dušana Simovića da priznadu sporazum s Hrvatima je bilo toliko uočljivo da su to vidili i znali i Englezi pa je Foreign Office 30. ožujka prije podne uputio svojem poslanstvu u Ateni, gdje se nalazio i ministar vanjskih poslova Anthony Eden, ovaj brzoglas:

"Vrlo je uznemiravajuće da jugoslavenska vlada oklijeva da prihvati Sporazum. Sam je ministar prometa [Bogoljub Jeftić] saopćio ministru Njegova veličanstva da Nijemci rade na tome da podrže razdor između Srba i Hrvata (beogradski brzoglas Ateni br. 245, pasus 1) a njemačkoj igri u ovo kritično vrijeme ništa ne odgovara bolje do oklijevanja u vezi sa Spo-

razumom. Oklijevanje najvjerojatnije uzrokuje okorjeli demokrati i radikali koji su ušli u vladu. Moramo se najtoplije nadati da ministar predsjednik neće dozvoliti gluposti te vrste i ako smatrate da je korisno, molim Vas dajte instrukcije ministru Njegova veličanstva u Beogradu da u tom smislu govori.

U svjetlu zagrebačkih brzoglas br. 18 i 19 prilično smo iznenađeni vijestima iz atenskog brzoglas br. 535 da grčki kralj žali što je Maček ušao u novu jugoslavensku vladu. Bez obzira na to kakvu je ulogu odigrao u prethodnoj vladi, sudeći po mišljenju g. Cambella smatramo da je njegova prisutnost vrlo korisna kao dokaz suradnje između Srba i Hrvata u novoj politici otpora njemačkom pritisku. S obzirom na izvanredan položaj koji ima u Hrvatskoj, na prvi je pogled za žaljenje što sada razmišlja o tome da se povuče u korist nekog drugog hrvatskog predstavnika. Ako se povlači samo zbog poodmaklih godina, njegova odsutnost možda neće imati negativnih posljedica, ali bi svakako bilo katastrofalno da se povuče zbog toga što bi nova vlada pravila poteškoće oko prihvatanja Sporazuma.

Vladimir Maček je u Zagrebu mislio zagrebački, on džunglu Srbijicu nije nikada razumio a po svojem običaju, nije se ni starao da razumije, pa je kao svoje uvjete postavio isključenje vojske i crkve iz političkog života. Svi su šaptali o tim

General Dušan Simović

Mačkovim uvjetima pa je engleski konzul u Zagrebu T. Rapp svoju vladu tog istog dana, 31. ožujka, ovako izvijestio:

"Maček je sinoć odlučio da je spreman osobno ući u vladu uz slijedeće uvjete:

1. Da bude postavljeno preuđesno namjesničko vijeće koje će savjetovati mladog kralja, čiji će supotpis biti potreban za neke važne državne spise. Prema Mačeku, to bi osiguralo postojanost i spriječilo da kralj postane igračka u igri oprečnih srpskih okrnjaka.
2. Da ministar rata bude smijenjen zbog svojih poznatih protuhrvatskih stavova. Maček predlaže Trifunovića kao njegova nasljednika.
3. Da budu dana odgovarajuća jamstva za nastavljavanje politike Sporazuma. Košutić je otišao u Beograd da o tim točkama razgo-

vara s vladom. Vraća se sutra i tada će biti donesena konačna odluka.

Prema Mačkovim obavijestima položaj u Beogradu je još uvijek osjetljiv i njegova se suradnja smatra neophodnom da bi se osigurala stalnost vlade. On predviđa kaos bude li zbačena sadašnja vlada. Sasvim je sigurno da će Maček i Seljačka stranka nastaviti lojalnu jugoslavensku politiku budu li njihovi posebni uvjeti prihvaćeni. Ti su uvjeti od bitne važnosti s obzirom na unutrašnji politički položaj u Hrvatskoj."

U to se iz Berlina vratio Derffler i saopćio Mačeku da mu Nijemci ne će pružiti pomoć i da je on zbog toga bio potpuno slomljen.

Onda su se pak Nijemci predomislili pa je von Ribbentrop poslao njemačkom generalnom konzulu ove izjave:

"Molimo da saopćite dru Mačeku na način koji ipak mora biti strogo povjerljivog značaja, kao odgovor na njegove zahtjeve, koji su nam stigli različitim putevima, a kojima je tražio naše mišljenje, slijedeće:

Neodložno odvrćamo njega i druge hrvatske vode da u ma kojem obliku surađuju s današnjom beogradskom vladom. Naravno da davanje ovakvog savjeta s naše strane treba ostati u najstrožoj tajni. Ako bi postupio po našem savjetu, željeli bismo ostati u vezi koju i on sa svoje strane mora osigurati određivanjem podesnih posrednika."

Berlin je imao svoje odluke i napre-

dovao u pravcu rata. Oni još nisu taj dan imali čiste i jasne odluke glede Hrvatske. Neki su Nijemci jako nastojali da pridobiju Mačeka a drugi su se oduševljavali hrvatskim nacionalistima i ako u tome nisu još imali jasne poglede obzirom da nisu htjeli imati posla s Italijom. Pa je onda njemačko ministarstvo vanjskih poslova i opet poslalo svome generalnom konzulu u Zagrebu 1. travnja upute koje glase:

"Gospodin ministar vanjskih poslova Reicha moli da mu se stalno podnose brojavno izvješća o daljnjem razvoju položaja. Za nas je od osobite važnosti **da na najbrži način budemo obaviješteni o odlukama hrvatskih vođa** i da uvijek znamo gdje se oni nalaze (npr. putovanja u Beograd). Ukoliko raspoložete pouzdanim pouzdanicima za prikupljanje takvih vijesti, s njima treba stalno biti u dodiru. Oдавde polaze danas radi uspostavljanja dodira s mjerodavnim hrvatskim osobama tamo i svratit će i do vas gospodin Malletke iz Ureda Reichsleitiera Rosenberga kao **i SS-Standartenführer Veesen-mayer**. Obojica imaju uputstvo da tamo **djeluju u smislu brzovanja** koji vam je jučer stigao.

Ministar vanjskih poslo-

va Reicha vas moli da na podesan način stavite do znanja hrvatskim osobama koje dolaze u obzir da gospodina **Veessenmayera treba smatrati povjerljivom osobom gospodina ministra vanjskih poslova Reicha.**"

Preokret srca u Berlinu se dogodio čim je bilo glasno i jasno da oni idu u napad. To je dakako bila odluka Hitlerovog glavnog stana. Tu više nije bilo šale pa se diplomacija upela svom parom da izvrše svoje a to je bilo **da Hrvati podupru raspad Juge** proglašom svoje nezavisnosti. Već spomenuti Nijemci su još uvijek mislili da će Maček biti u tome kolu pa su još zalazili k njemu da ga na to navedu. Drugi su pošli ravno onima drugima. No još nitko nije znao što raditi a isto tako nitko nije znao da je zora dozorila.

Srbije su se u Beogradu isto ogleдали lijevo i desno, a što sada. Neki, koji su pokupili novčinu od Engleza su kliznuli ali neki su i ostali i radili svom silom da zadovolje Engleze i tako pokrenu rat proti Nijemaca. Pa su neki Košutiću odvalili da oni Hrvatima daju sve što hoće samo neka njima Mačeka, kako su tražili Englezi. Te su srpske bajke prihvaćali svi ministri HSS gromoglasno: to su bili kraj Mačeka, Šubašić, Krnjević, Košutić, Jure Šutej, Bariša Smoljan i Ivan Andres. Ti su Hrvati zagrlili srpske bajke i ako su bili svjesni provalije u koju srljaju sa Srbijama, pa je Maček izjavio

da će podnijeti ostavku na svoje mjesto podpredsjednika u vladi, ako vlada bude morala poći u emigraciju a da će Jurica Krnjević preuzeti njegovo mjesto.

SAVJETI HRVATSKOGA DRŽAVNOG UREDA ZA JEZIK - 1941.-45. (32. nastavak)

Prema knjizi: **Marko Samardžija – JEZIČNI PURIZAM U NDH**, „Hrvatska sveučilišna naklada“, Zagreb, 1993.

JEZIČNI SAVJET br. 54

(33) FRANKO MARKA. U novinama se češće javljaju nazivi *franko marka* (pa i *franco marka*) i *porto marka*. Po pravilima hrvatskoga pravopisa treba takve dvočlane izraze pisati kao polusloženice, u kojima se oba sastavna dijela vežu spojnicom (kratkim crticom) ovako: franko-marka, porto-marka, a to zato, što tu po dvije riječi iskazuju jedan pojam, svaka zadržava svoj naglasak, a samo se druga sklanja, dok prva ostaje nepromije-njena: *franko-marke*, *franko-markom*, *porto-maraka*, *porto-markama* i t. d.⁵

⁵ Lako uočljive podudarnosti između bilježaka br. 52. i 54 upućuju na zaključak da je prva samo sažeta druga. Ipak ih, dokumentarnosti radi, objavljujemo.

JEZIČNI SAVJET br. 55

(34) OTSJEK. Na nekim natpisnim pločama još se i danas može naći ova riječ napisana ovako s *t*: *otsjek*, na pr. *politički otsjek*. To je ostatak t. zv. Beličevog pravopisa, koji nam je bio nametnut god. 1929., a koji je za srpski jezik i danas obavezan. Srbi pišu *otsek*. Riječ je sama po sebi dobra, ali se po hrvatskom pravopisu mora pisati s *d*: odsjek.

JEZIČNI SAVJET br. 56

(35) KRIOMČAR. Na upit jednog ureda, hoće li se upotrebljavati oblik *krijumčar* ili *kriomčar*, odgovorio je Hrvatski državni ured za jezik:

Službeno će se upotrebljavati oblici: *kriomčar*, *kriomčariti*, *kriomčarenje*, *kriomčarski*, *kriomčarstvo* i t. d., a ne oblici: *krijumčar*, *kriumčariti* i slični, koji su se do sada češće upotrebljavali uz prije spomenute.

VLASTITA IMENA (35. dio)

„**Hrvatski pravopis**“, Zagreb, 1944.

Prva rieč piše se u svakom slučaju velikim početnim slovom. S obzirom na pisanje druge rieči (i ostalih, gdje ih ima) treba razlikovati topografska imena od svih ostalih zemljopisnih imena kao i od drugih naziva, kojima pripada značaj vlastitih imena.

I. U topografskim ili mjestnim imenima, t. j. u imenima ljudskih naselja: gradova, trgovišta, sela i zase-laka, piše se velikim slovom i druga rieč i sve ostale osim priedloga, na pr. *Iztočni Trbovići*, *Sveta Klara*,

HRVATSKI JEZIK I BIBLIJSKI STIL (18. dio)

prof. dr. sc. Ivo Pranjković,
Zagreb

Naravno, ima takvih riječi podrijetlom i iz drugih jezika, posebno iz grčkoga (npr. *anatema*, *apobgeti*, *apokalipsa*, *apokrif*, *apostol*, *arkandeo*, *askeza*, *Biblija*, *dekalog*, *demon*, *dogma*, *đakon*, *đavao*, *epifanija*, *eshatologija*, *euharistija*, *evanđelje*, *hereza*, *himan*, *idol*, *ikona*, *kariзма*, *kateheza*, *katolik*, *klerik*, *Krist* (*Hristos*), *liturgija*, *mistika*, *monoteizam*, *parabola* (prispodoba), *patrijarh*, *prozelit*, *psalam*, *shizma*, *sinagoga*, *stigma*, *Stjepan*, *talent*, *teologija*, *tijara* i sl.), ali i iz njemačkoga (npr. *fašnik*, *oberica*, *luteran*, *post*, *riznica* i sl.), iz orijentalnih jezika (npr. *dušmanin*, *sanduk* i sl.), pa čak i iz mađarskoga jezika, npr. *kjp* ili *krali-ješ*, odnosno *kraluš* i sl. (usp. Šetka 1940, 1964).

Sveta Nedjelja, *Varcar-Vakuf*, *Babina Greda*, *Duga Resa*, *Banova Jaruga*, *Banja Luka*, *Novi Vinodolski*, *Herceg-Novji*, *Babin Potok*, *Grubišno Polje*, *Dubravsko Brezje*, *Crni Lug*, *Krivi Put*, *Stari Grad*, *Kotor Varoš*, *Nova Kasaba*, *Veliko Trgovište*, *Dugo Selo*, *Vilić-Selo*, *Novo Selište*, *Nova Ves* (selo, v. i 80), *Krapinske Toplice*, *Cerje Tužno*, *Kraj Donji*, *Sanica Gornja*, *Trebarjevo Desno*, *Lukavac Turski*, *Babanovci Ciganski*, *Vinkovačko Novo Selo*, *Netretički Sv. Marko*, *Sveti Martin pod Okićem*, *Sveti Juraj u Trnju*.

BLEIBURG I "KRIŽNI PUT" U HISTORIOGRAFIJI, PUBLICISTICI I MEMOARSKOJ LITERATURI (12. dio)

Martina Grahek Ravančić, magistarski rad, prof. dr. sc. Ivo Goldstein, mentor, Zagreb, 2006.

Vlada NDH, visoki državni dužnosnici, crkveni dostojanstvenici i predstavnici kulturnog života **napustili su Zagreb 6. svibnja**. Za čuvanje reda i mira u Zagrebu Pavelić je zadužio Đuru Kumičića (ravatelj saborske kancelarije), dok je vojnim snagama zapovijedao general Vjekoslav Servatzy¹. Božidar Kavran, zapovjednik Glavnog ustaškog stana u svojoj izjavi također potvrđuje kako je **vijest o povlačenju stigla iznenada**, te se uputio Poglavniku, koji ga je zadužio da "preuzme posao" oko izbjeglica. Od generala Ćirila Dande dobio je, kako navodi deset kamiona i veće količine benzina. Nakon toga sazvan je sastanak svih ustaških dužnosnika iz Zagreba i onih iz provincije koji su bili u Zagrebu, te im je **saopćena odluka o povlačenju u roku od 24 sata**.²

Više podataka o samim događajima pružaju nam izjave članova vlade, koje koristi Bogdan Krizman, kada rekonstruira zadnje dane NDH i povlačenje vrha države. Nikola Mandić u iskazu navodi: **"Dne 6. V. 1945. ujutro oko 7 sati saopćio mi je poglavnik telefonom da odlazimo iz Zagreba istog dana oko 4 sata posle podne**. Poglavnik je odredio i to u vezi sa njemačkim poslanikom da će nas put voditi na Krapinu, Rogašku Slatinu, Maribor, Celovac na Turracherhöhe i da je tamo naše odredište sa nekim već unapred spremljenim hotelima. **Poglavnik i vojska trebali su poći naknadno**."³ Iste podatke navodi i Danijel Crljen koji je **6. svibnja 1945. obaviješten kako se isto poslijepodne (u 4 sata) povlače Vlada i Glavni ustaški stan**.⁴ **Istog dana iz Zagreba je**

krenuo i Vladko Maček s obitelji.

U svom životopisu "In the struggle for freedom" Maček vrlo kratko spominje odlazak, navodeći uglavnom samo najosnovnije⁵. U njegovoj pratnji bio je Branko Pešelj koji je svoje dojmove objavio u članku "S Predsjednikom Mačekom u emigraciju"⁶. Dana 6. svibnja 1945. Zagreb je napustio i Dušan Žanko intendant HNK (1941. – 1943.).⁷

O Poglavnikovom povlačenju ostao je veći broj svjedočanstava. Zasiurno važan dio predstavlja prilog Jere Jareba **"Sudbina posljednje hrvatske državne vlade i hrvatskih ministara iz Drugog svjetskog rata"**. U njemu navodi **kako su dr. Ante Pavelić i šesnaest ministara napustili Zagreb 6. svibnja poslijepodne**.⁸ Poglavnikova kolona 6. svibnja predvečer stigla je u Nove dvore, kraj Zaprešića. Sljedeći dan (7. svibnja) u Nove dvore pristigli su članovi Glavnog stana Poglavnika. Isti dan, oko 18.15 sati poglavnikova kolona napustila je Nove dvore i krenula prema Rogaškoj Slatini, gdje je stigla oko 21 sat. Upravo tada je, prema izjavi Ivana (Ice) Kirina, zaduženog za organizaciju kolone sigurnosne službe, ista krenula iz Zagreba prema Novim dvorima⁹. **U uto-rak 8. svibnja od 9 do 11 sati, u Rogaškoj Slatini održana je posljednja sjednica Glavnog stana Poglavnika**. Pola sata nakon toga kolona je krenula preko Maribora prema Wolfsbergu i Klagenfurtu¹⁰.

¹ Podatke o tome, iz zapisa D. Kumičića, donosi A. VOJINOVIĆ, *Zločin je bježao na zapad*, 148.-152.

² M. RUPIC i Z. DIZDAR, "Izjave zaroblje-

nih i izručenih dužnosnika NDH i drugih pojedinaca o povlačenju hrvatske vojske i civila prema Austriji – Građa OZNE za Hrvatsku", u: *Spomenica Bleiburg*, 102.-103.

³ B. KRIZMAN, *Pavelić u bjekstvu*, 24. Vidjeti: Z. DIZDAR, V. GEIGER, M. RUPIC, "Bleiburg i križni put", *Marulić*, god. XXIX, br. 5., Zagreb, rujan – listopad 1996., 885.-908. Vidjeti i: M. RUPIC i Z. DIZDAR, "Izjave zarobljenih i izručenih dužnosnika NDH i drugih pojedinaca o povlačenju hrvatske vojske i civila prema Austriji – Građa OZNE za Hrvatsku", u: *Spomenica Bleiburg*, 93.-94.

⁴ D. CRLJEN, "Bleiburg", *Hrvatska revija*, 2.- 4., XVI, Paris prosinac 1966, 263.-264.

⁵ Vladko MAČEK, *In the struggle for freedom* (New York 1957.), 258.-267. Vidjeti i: V. Maček, *Memoari* (Zagreb 2003.), 256.-277.

⁶ Branko M. PEŠELJ, "S Predsjednikom Mačekom u emigraciju", *Hrvatska revija*, god. XX., sv. 4. (München prosinac 1970.), 757.-811.

⁷ Dušan ŽANKO, "Bijeg iz Zagreba", *Cetin-ska vrila* (Sinj), god. 4., br. 1 (7), kolovoz 1996., 14.-19.

⁸ Jere JAREB, "Sudbina posljednje hrvatske državne vlade i hrvatskih ministara iz Drugog svjetskog rata (Prilog za studiju o hrvatskoj državnoj vladi)", *Hrvatska revija*, god. XXVIII., sv. 2 (110) (München-Barcelona lipanj 1978.), 218.-224.

⁹ M. RUPIC i Z. DIZDAR, "Izjave zarobljenih i izručenih dužnosnika NDH i drugih pojedinaca o povlačenju hrvatske vojske i civila prema Austriji – Građa OZNE za Hrvatsku", u: *Spomenica Bleiburg*, 109.

¹⁰ Jere JAREB, "Sudbina posljednje hrvatske državne vlade i hrvatskih ministara iz Drugog svjetskog rata", 222.

DVA HRVATSKA JUNAKA: MARKO MESIĆ I LUKA IBRIŠIMOVIĆ (8. dio)

Radoslav Lopašić, "Matica Hrvatska", Zagreb, 1888.

Poradi ovakih kršćanskih provala vrati se nekoliko naseljenika natrag u Bosnu, ali uzprkos tomu ostale su Lika i Krbava odslije kroz sto i šestdeset godina turska pokrajina. Od toga doba počinje oblast sandžaka Lič-koga, koja se je prostirala uz Velebit prema Senju, Brinju i Otočcu, te obuzimala sjeverni dio današnje Dalmacije do rijeke Krke prema Skradinu i Obrovcu: Kotare, Bukovicu, Liku i Krbavu. Beg je obično stolovao u nekadašnjoj hrvatskoj prijestolnici Kninu, dok su s ove strane Velebita bile glavne utvrde i siela kapetana i dizdara: Udbinja, Perušić i Ribnik. Tada razširio se geografski pojam Like, te se Likom zvao sav prostor između Velebita i Kapelom. Slavoncem i Srbom, koji zemlju iz bliza ne poznaju, i danas je sva gornja Krajina Lika, a tamošnji žitelji sami Ličani. Narodna pjesma vazda zove Liku, da je široka i vrhovna. Gotovo svuda smješteni su Turci na granicah pravoslavne kršćane iz Srbskih zemalja i iz Bosne, u koje se mogahu

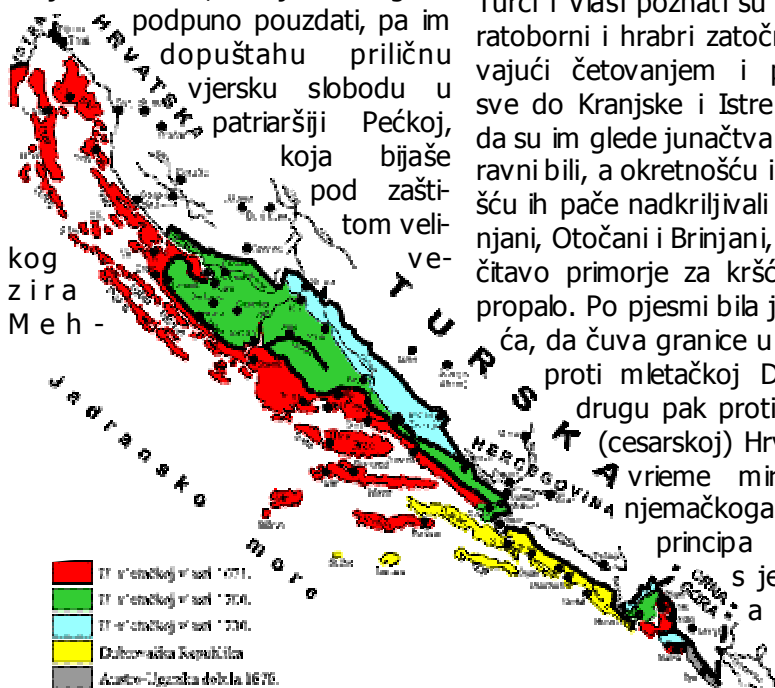
podpuno pouzdati, pa im dopuštahu priličnu vjersku slobodu u patriaršiji Pečkoj, koja bijaše pod zaštitom velikog zira Meh-

meda Sokolovića za rodjaka mu Makariju oko polovice šestnaestoga vieka obnovljena, i to za pravoslavne Srbe u turskoj državi. Posjednuvši turske age i spahije zapuštene gradove i kule kršćanskih velikasa i plemića naseliše kršćansku raju kao kmete. U Lici i Krbavi nije bilo begova sa velikimi imanji, već je svaki aga držao samo po nekoliko kmetova, ali ni jedan više od šestdeset. Feudalni odnošaj nije se razlikovao mnogo od onog na kršćanskoj strani, jer su Turci bili konservativni, malo mienjali, i stare zakone i običaje pridržali, osobito ako su im u prilog bili. Kad je spahija ženio sebe ili sina, ili kćer udavao, te je trebalo svatove dočekati, tad je morala raja davati, što je mogla: volove, ovnove, med, maslo, vino i rakiju, a ječam za konje.

Sliku o životu naroda za gospodstva Turskog u Lici i Krbavi, na koliko ju ne rišu sačuvani pismeni spomenici, divno razjašnjuje narodna pjesma, osobito pjesme Muhamedovaca u Krajini (bosanskom dielu stare Hrvatske) između Unom i Vrbasom, kamo je veći dio Turaka ličkih god. 1689. uskočio. Lički Turci i Vlasi poznati su kao veoma ratoborni i hrabri zatočnici, dodijavajući četovanjem i pljačkanjem sve do Kranjske i Istre. Na sreću, da su im glede junaštva i smionstva ravni bili, a okretnošću i domišljatošću ih pače nadkriljivali srdčani Senjani, Otočani i Brinjani, jer bi inače čitavo primorje za kršćanstvo bilo propalo. Po pjesmi bila je Lici zadaća, da čuva granice u jednu ruku protiv mletačkoj Dalmaciji, u drugu pak protiv kraljevskej (cesarskej) Hrvatske. I u vrijeme mira između njemačkoga cesara i principa mletačkoga s jedne strane i sultana s druge stra-

ne, Lika nije mirovala. Mali rat, četovanje, otimanje djevojaka, dvojboji, zatrke (trčanje) bijahu na dnevnom redu. Na četovanje silila je kadšto lička Turke nevolja i glad. Kad nije nekoliko godina bilo četovanja, sva su lička gospoda na donje grane spala, jer su zaboravila orati i kopati, pak je trebalo tražiti kakvu takvu za-djevicu, da se pomognu. Ali ma kako je bilo nevoljno stanje Turaka, ipak su oni bolje živjeli od kršćanskih krajišnika, koji su goli, bos i Krajinu čuvali.

Osobitom romantikom opisuje narodna pjesma događaje, koji su se tada u Lici sbivali. Središtem tih događaja bio jim je što pokretnik, što ravnatelj ili barem svjedok čuveni Mustaj-beg od roda Lipovače, oženivši se Marulom, kćerkom Alajbega ličkoga. On si sa-gradi na Udbinji kulu te posta poglavicom Like, pa kao takov bio je pouzdanik sultanov i vezirov, duša svemu, što se u tih krajevih daleko od cara i vezira događalo, pravedan i strog ujedno, dieleći dobro i zlo sa svojim Ličani-Udbinjani. Za turskoga gospodstva u Lici kroz sto šestdeset godina izmijenilo se više poglavara; njekeji se od njih u ratnih izvještajih spominju; ali narodna pjesma poznaje i slavi samo Mustaj-bega ličkoga te spominje i njegovu smrt i gubitak Like. Spomenici pak poznaju dva Mustaj-bega, paše na bosanskoj krajini: Mustaj-bega, kojega ćete razbi Juraj Frankopan Tržački 1656. kod Križanić-turnja, uhvativši pašu živa, koji je paša do mala od zadobivenih rana umro, i drugoga Mustaj-bega, kojemu je god. 1676. u boju glavu odrubio Mikulica Orišković, Otočanin. Pjesma kaže, da je Mustaj-beg izdajom Kozlice Huremage poginuo, a četiri godine iza njegove smrti da je i Lika došla pod cara; ali je očividno, da pjesma nije godine pogodila.

BAZALO (27. nastavak)

dr. Mile Budak, hrvatski književnik, političar i državnik

- Ode ništa. Blago dobro i čeljad dobro, a doli ništa nije sve trave didu Perjasu.

- Ne će njemu još ništa biti. Un je još srdca ka da mu je triest godina. Ka momak - govorio je Ivan veoma živahno i nekako veselo, što inače nije bio njegov običaj. Ovih ga je osam dana samovanja posve preporodilo il je u njemu samo izazvalo potrebu, da se s ljudima porazgovori poslije tolikog mučenja.

- Esi sla koga kući?

- Ja sam bije sam doli --- I Ćoran nije zeta man doveje, i već su se pravdali ka psi na vezu.

Ivan se trgne, uzpravi se i oštro se zagleda u Antu kao da ga pogledom pita, što još zna o tom pitanju.

- Naši kažu, da j' Matulica pravi momak, al da se ne krsti na svakom mostu i da će Ćoran istom sad viditi, kako se Bog molil! - pripoviedao je Ante, iako nije ni slutio, da bi to moglo Ivana zanimati. Govorio je, jer nije znao, što bi mu drugo pripoviedao, kad nije ništa znao.

Ivan je samo šutio i slušao pozorno svaku rieč.

- Pepičini su pripoviedali našim, da su čuli, kako j' Matulica vika tASTU, da se moraju Manda i un mam vinčati il da će im drugčije kuću zapaliti i sve i' pobiti. "Sveto vam je bilo, što j' načinio Kresojić, spram unog, što ću vam načiniti ja!" - vika je tASTU i punici.

- A jer se pravdaju? - upita Ivan poslije dugog i upornog mučanja, kao da je smišljao baš to pitanje.

- To ti ne znam, al ni ne daj im, Bože, mira i sloge!

- Jer tako?!

- Jer su lopovi.

- A nu! - odgovori Ivan veoma nevoljko i mrzovoljno. - I nemoj tako, pa kakvi su, takvi su. Nek im Stvoritelj sudi, a ne ti!

- Nek njima sudi crni đavo, koji će i' i najzad edno po edno pokupiti i odniti za prik vik!

- Ne griši duše, jadan, kad te uni pušte s mirom! --- A jer ne će, da se vinčaju, kad su Matulicu doveli? - upita nekako prigušeno i bojažljivo, sve i bi i ne bi to upitao.

- Ni to ti ne znam, samo znam, da su se uni počeli sad ominjati oko tog i zatezati, a un zaintačije i ne da ni čuti, da čekaju, man, veli, oće da se mam vinčaju, il će se čuti, što će učiniti!

- A Manda bila prava divojka! - reče Ivan poslije odulje šutnje i sve ko nekako za sebe.

- Ante se trže na te njgove rieči, iznenadi se i pozorno se zagleda u njega. Sad mu nekako sievnu u glavi kao da je on bio il opazio ili inače po nečem nasluttio, da se ona Ivanu dopada, pa reče, mimo svog uvjerenja:

- Ja mislim, da joj na daleko nije bilo parice.

Ivan obori glavu na grudi, zagleda se u zemlju i ne odgovori ništa na tu Antinu primjedbu, iako mu je veoma godila.

- Kun da nije iz Mrkobradske kuće - nastavljao je Ante, motreći veoma pozorno Ivana i njegovu držanje.

Nije se ni čim odavao, što je Antu još više utvrđivalo u osvjedočenju, da se ne vara, sjećajući se, da je već nešto bio opazio.

- Ja sam ljući od tebe - nastavljao je Ante svojim iskušavanjem i udarao u veoma krupne žice - al moram reći, da sam dikad pomišlja, kad sam je gleda, da bi una bila uno pravo čeljade, koje bi bilo moglo pomiriti naše kuće. Al eto ---

- Nude, nude?! - reče Ivan, tražeći jasniju izjavu.

- Tako! Ja mislim, da smo je mogli uzeti za kog našeg dičaka - odgovori Ante i skoro zažmiri, da tako prikrije pravo razpoloženje i da onemogući Ivanu, da mu ga pročita iz očiju.

Na te se rieči Ivan smrče u licu i naglo otiđe prema torovima, jer je pomislio, da Ante govori iskreno, pa ga je njegova

Na prostorima Like

izjava spopala za srđce kao željeznim klieštima. Sad je prvi put priznao sam pred sobom, da je zapravo i u njemu pod pepelom klijala ta ista misao i još određenije, neg ju je izrekao Ante: Ivan bi bio trebao dovesti Mandu u kuću Kresojića i tako premostiti krvavu svađu i užase, koje razstavljaju te dvie obitelji!

--- Tako, tako --- al to je sad propalo.

Sjeo je na stienу, iza nekolke bukve tako, da je pred njim pukao pogled na Velebitovo golemo tielo, pa je u njegov uronio pogled, a glavu obočio na ruke i zanio se mislima u nedokučive daljine, gdje prestaje i svietlo i razbor: čovjeku ne dostaje i daha i snage, da bilo što vidi i misli, pa samo bulji i neodređeno i mota se mislima oko nerazumljivoga. Dugo je tako sjedio i možda bi i opet bio zapao u sneno bunilo kao ono u svojoj pećini, da ga ne trgoše zvona s blaga. Naglo je ustao, stresao se kao da nosi na ramenima balu siena, pa je sad zbacio i otresa se od trine i sjemenja, koje mu je bilo zapalo za jaku.

Sad je došao do spoznaje i saznanja, što ga je to vezalo s Mandom Ćoranovom i zbog česa se je toliko zanimao za sve, što se je nje ticalo, a kad je to saznao - već je prekasno za oživotvorenje bilo koje njegove namisli i bilo kakove želje. Sve je već prekasno ---

--- Ženidba --- i baš s Mandom Ćoranovom?! A zašto ne bi uprav s njom?! Liepa je,

stasita je, krepka, zdrava kao drenovina -- Uprav s njom, al je sad sve prekasno. Velika šteta. Usjekla mu se je u srđce i pamet kao otvorena rana, iako nije nikad sviestno ni pomislio, da bi je poželio kao ženu --- Sad je sve posve drugačije. Ne može se reći, da se je u njemu probudio mužkarac u naponu snage, nagona i života, al se je u njegovoj svijesti pojavila potreba, da oženi Mandu Ćoranovu --- a sad je sve prekasno!

Pošao je pred blago i umiešao se najprije među goveda i dokog je god dospjeo, pomilovao ga je, tepao mu i pitao ga kao razumno biće i za zdravlje i za pašu i za mnoge druge važne stvari u životu svakog govečeta. Pitao je i sam odgovarao, naslanjao se napose na junad, koja se je jogunasto gonala i nastojala, da se što brže probije napried između odraslog blaga. Propustio je goveda, nakon što je izpitao čobane o paši i zmijama, o vukovima i medvjedima, pa dočekao ovce, koje su dolazile poslije goveda. I one su bile veoma pitome i nisu ga se plašile, al njih ipak nije gladio, nego je pružao prema njima otvorenu ruku, a one su na nju trčale i lizale je, misleći, da im nudi soli.

- Malje moje, zlatne moje, dat ću ja vami i soli! - obećavao im je, okretako ruku, da vide, da u njoj nema ništa, a kad su se one i dalje kupile oko njega, lagano ih je udarao prstima po šmrgavcima, da ih tako otisne.

--- Nije mu nikad ni u snu palo na um, da bi se ženio bilo kada i bilo s kojom, pa je li onda moguće, da je ipak u njemu klijala želja, da oženi Mandu?! Sad osjeća jasno, da mu je ta misao bliza, da je ona, doista u njemu živjela posve zapretana, pod pepelom njegovih neizrečenih, pa i neizgrađenih, neuobličениh misli. Nesumnjivo: on je bio spreman uzeti Mandu Ćoranovu za svoju zakonitu ženu --- A čemu?! Što bi s njom i što bi mu ona?! Samo za to, da se podieli sa stricom Maletom, jer ona bi se posvadila sa strinom ako ne prvog tjedna, a ono svakako već prvog mjeseca zajedničkog života pod istim krovom, kod istog ognjišta i od istog lonca --- Samo bi za to bio trebao uzeti Mandu Ćoranovu?! Onda je ipak bolje, da je za nju zapeo Matulica Rubčić. Nek joj on češe leđa i nek on sluša ono, što ona govori --- Ivanu je i previše ono malo, što mu je rekla, a rekla mu je, vjerojatno, samo najmanji dio onoga, što ona misli i zna, pa nije teško zamisliti, što sve mora slušati siromašni Matulica --- I budala još goni, da se vjenčaju, umjesto, da uteče, odkud je i došao, kad mu Svemogući pruža svoje obje ruke i pomaže mu, da se spasi! ---

HRVATSKI NACIONALIZAM I BOSANSKO-HERCEGOVAČKI MUSLIMANI (9. dio)

dr. Ivo Korsky

*Jer hrvatskog jezika šum
Može da goji,
Može da spoji
Istok i zapad, pjesmu i um.*

Safvet-beg Bašagić

Zaključak "da su muslimani poseban narod" donijet je na 20. sjednici CK/SKBiH dne 17. svibnja 1968., iako je bila poznata polarizacija muslimanskih dinamičkih snaga između hrvatskog nacionalizma i partizanske ljevice za vrijeme prošlog rata, što su priznali Salim Ćerić i Atif Purivatra, teoretičari posebne narodne individualnosti bosanskohercegovačkih muslimana.

Međutim, kako ističe Karihman, "posebna izdiferenciranost Muslimana je vjersko-društvena, a ne etnička", što se vidjelo 1992., kad su se Bosna i Hercegovina odcijepile od Jugoslavije i proglašena je treća narodnost, sada bošnjačka, nakon neopredjeljene jugoslavenske (1948.) i muslimanske (1968.). Ovaj podatak nikada nisu spomenuli zapadni diplomati koji su se bavili Bosnom, pa ni kad su spominjali bosanskohercegovačke muslimane u Jugoslaviji za Titova života, pa ni W. Zimmermann koji je za to sigurno saznao od svojih prijatelja, beogradskih intelektualaca.

Ne smijemo zatvoriti oči pred nerazumijevanjem dijelova hrvatskog javnog života poslije 1990. Budući da većina vode-

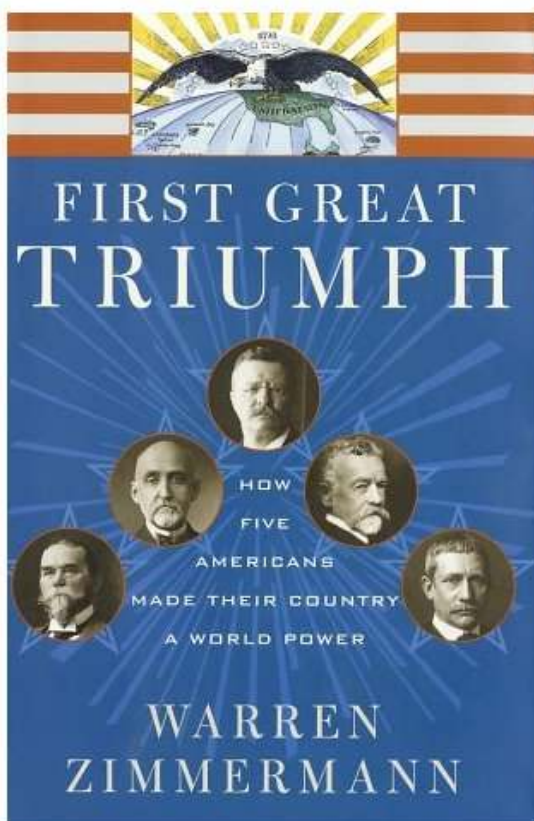
ćeg sloja nije bila iz nacionalističkog smjera nego politički odgojena u komunizmu, nisu imali dubljeg osjećaja za probleme bosansko-hercegovačkih muslimana u onom prijelaznom razdoblju, kao što ni vodeći muslimanski slojevi u Bosni i Hercegovini iz sličnih razloga nisu pokazivali dublje razumijevanje za probleme novostvorene Republike Hrvatske, koja se aktivno borila za hrvatsku državnu nezavisnost.

Ovo razdoblje hrvatsko-bosanskih odnosa zahtijeva mnogo dublju raščlambu, koja je izvan okvira teme koju obrađujemo, ali opet ne možemo šutke prijeći preko toga rata u ratu, jer će on kao Damoklov mač još mnogo godina visiti nad našim glavama i poslužiti će stranim

snagama u sprečavanju normalizacije odnosa između Bosne i Hrvatske.

7. Pokusni kunići ili slobodni narodi

Između 1987., kad sam tražio argumente i simbole za politiku prirodnog usklađivanja između Hrvata katoličke vjere i Hrvata muslimanske vjere, odnosno u današnjem raslojavanju sociološki ispravnije rečeno između Hrvata iz katoličkog zapadnog i Hrvata istočnog muslimanskog kulturnog kruga, i godine 2001., nakon tragičnog rata između Hrvata katolika i Hrvata muslimana, ne možemo više predlagati zajedničku hrvatsko-bosansku državu. Ali možemo, i moramo, popraviti odnose između Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine, i raditi na ponovnom zbližavanju obiju hrvatskih grana. Već se osjeća potreba njihove djelatne suradnje, a nazire se da će u blžjoj budućnosti ova suradnja postati presudnom, da nas strani interesi ne bi, kao u nedavnoj prošlosti, izigrali jedne protiv drugih i uništili obje zemlje kao slobodne međunarodne subjekte, da bi ih mogle uključiti u Zapadni Balkan pod vodstvom Srbije kao amorfni ljudski materijal te kao prometno i gospodarski vrijedna područja. Bez Bosne i bez Hrvatske ne može se ostvariti izražena želja ili plan posljednjeg američkog ambasadora u Titovoj Jugoslaviji, Warrena Zimmermanna, (što je možda i potajna namjera znatnog dijela State Departmenta)

PRVI GENOCID NAD BOŠNJIACIMA (6. dio)

islamskamisao.com – pisano
na bosanskom jeziku

Hrvatski akademik T. Smičiklas
oduševljeno o ovome piše:

„Iza sjajne godine pobjeda kršćanskog oružja godine 1686. gdje je već cijeli kršćanski svijet najplemenitije sinove svoje pošiljao u boj, poraslo je pouzdanje u snagu kršćanskog oružja na sve strane. Svi učestnici misliše samo o napretku slave kršćanske... jer su na bečkom dvoru sada cvale sladke nade, kako će slijedeće godine napredovati opet carsko oružje naročito prema Bosni, a onda i prema Dubrovniku.”

„Narod naš” - tvrdi Smičiklas – “vojevao je dušom i tijelom za kršćanstvo, za kršćanski život svoj i svoje braće...”

I završava akademik Smičiklas: “Kod Hrvata je stalna tradicija... da valja Bosnu osvojiti, tako hoće da osigura ne samo Hrvatsku, već i austrijske zemlje”

Gubitkom Ugarske, Slavonije, Like propali su i izgubljeni brojni posjedi i imanja bosanskih spahija. Danas se ovakve izjave čine nevjerovatnim, ali historijske činjenice drugačije govore. Uzmimo kao primjer sandžak Požegu koji je prema osmanskoj administrativnoj podjeli predstavljao Slavoniju. Od svih slavonskih gradova iz vremena osmanske vlasti, najviše podataka nam je ostalo o Požegi. Po službenom turskom popisu imala je Požega 1624. godine oko hiljadu kuća sa istim brojem vojnika, što nam ukazuje da su Bošnjaci muslimani u gradu bili većinski etnos.

Pod osmanskom upravom u gradu je postojala muslimanska i kršćanska četvrt, što govori o islamskoj toleranciji i suživotu, tako drugačijim od kršćanskog poimanja suživota. S padom Požege, nakon egzodusa i genocida nad Bošnjacima, 1688. godine Požega je brojala 1806. godine kršćanskih duša, bez ijednog Bošnjaka.

U osmanskoj državi Požega je bila sandžak-grad pod vlašću samog sultana. Sa osmanskim osvajanjem Požege, što priznaje i T. Smičiklas, “Turci pokupovaše zemlje gradske i prisvojše si i sva sela i naseliše se u njima”, što znači da zemlja nije prisvojena pljačkom.

Velika vakufska imanja u Panoniji su nestala. Džamije su srušene ili pretvorene u crkve. Stari oporbani kršćanski recept nasilnog pokrštavanja i prisiljavanja u kršćanstvo, toliko puta primjenjivan nad različitim narodima i prije i poslije ovog događaja, došao je u prvi plan. Hiljade bošnjačkih porodica koje su još od vremena Mehmed paše Sokolovića živjele po tamošnjim većim gradovima, pokrštene su i ostale su po Ugarskoj i Slavoniji.

Sličnu sudbinu su imali i Bošnjaci u Lici, Krbavi i Dalmaciji. Katolički župnik Marko Mesić je odmah po povlačenju Osmanlija iz Like i Krbave započeo “pokrštavanje preostalih Turaka” na tom području. Ti navodni Turci su ustvari

Bošnjaci. U njihovom pokrštavanju pop Mesić je stekao takve zasluge da ga je papa imenovao apostolskim poslanikom za Liku, dok ga je car Leopold I obdario 1693. godine feudalnim posjedom. Senjski biskup Sebastijan Glavinic u svom opisu Like i Krbave iz 1696. godine kaže da je tamo sreo 1.700 odraslih muškaraca koji su „ranije ispovijedali islam”. Stvarni je broj morao biti znatno veći, jer je samo u Lici oko 1680. godine bilo 7.000 bošnjačkih domaćinstava, sa više od 30.000 članova. Svi su poslije 1689. godine nestali, bilo da su izbjegli u Bosnu ili da su pokrštene. **Tako se širilo kršćanstvo ovim područjima - onako tradicionalno kršćanski- ognjem i mačem, za razliku od islama, što priznaju čak i bosanski franjevci, iako pomalo pejorativno, valjda zbog zavisti: “Samo Turcima biješe prosto privlačiti kršćane na Muhamedanstvo; oni to držahu kao veliku zadužbinu i uslugu Bogu i proroku. Zato to se nisu silom služili, nego mitom i obećanjem na vidičku, a u skrovitu s napastovanji i najtežimi mukami.”**

MUSLIMANI JUGOISTOČNE EVROPE (11. dio)

Ahmet Alibašić, Sarajevo – pisano na bosanskom jeziku

Sandžak je regija na granici Srbije i Crne Gore koja pokriva oko 8.000 km², a njegovo središte je Novi Pazar na čijoj općini živi oko 100.000 ljudi. Sandžak obuhvata općine Priboj, Nova Varoš, Pljevlja, Prijepolje, Sjenica, Tutin i Novi Pazar, u Srbiji, te Bijelo Polje (Akova), Berane, Rožaje i Plav i Gusinje u Crnoj Gori.

Prema popisu stanovništva Srbije 2002., Bošnjaci su većina samo u tri općine srbijanskog dijela Sandžaka (Tutin, Sjenica i Novi Pazar). Novopazarski kraj je kolijevka srpske države nastale u 12. st., koja se kasnije 'selila' na sjever. Novi Pazar je nekada bio sjedište sandžaka po čemu je regija i dobila ime. **Sandžak je od 1578. do 1877. bio sastavni dio Bosne.** Kao zasebna administrativna jedinica unutar Osmanske države postojao je do **Balkanskih ratova 1912.**, kada ulazi u sastav Srbije i Crne Gore. **U naredne dvije godine Sandžak je napustilo oko 80.000 muslimana**, a ubijeno ih je više hiljada.

U godinama koje su uslijedile ubijeno je još nekoliko hiljada muslimana, a najzloglasniji pokolj desio se u Šahovićima 1924., kada su ubijana djeca u naručju

njihovih majki.

U toku Drugoga svjetskog rata stradao je oko 15.000 muslimana Sandžaka, a četnički vođa Draža Mihajlović naredio je njegovo 'čišćenje' od muslimana. **U tom ratu Sandžaklije su pokušale obnoviti svoju državotvornost formirajući Antifašističko vijeće narodnog oslobođenja, ali to komunisti nisu dopustili.** Iseljavanje muslimana iz Sandžaka u Tursku i Bosnu nastavljeno je i u vrijeme komunističke vlasti **pa se procjenjuje da danas u Turskoj živi i do milion potomaka useljenika iz Sandžaka.** Posebno težak period za Sandžak bile su devedesete godine 20. st., kada je iz Sandžaka izbjeglo oko 80.000 uglavnom mladih ljudi, a ubijeno nekoliko desetina. Stotine muslimana su bile kidnapovane i opljačkane. **Srbijanske su vlasti posebno pokušale iseliti sjeverozapadni Sandžak kako bi napravile etnički pre-**

kid sa muslimanima Bosne.

Padom režima Slobodana Miloševića politička pozicija tamošnjih muslimana se bitno popravila.

Novi Pazar je nekada bio razvijen grad jer se nalazio na glavnoj komunikaciji iz Istanbula ka zapadu. U vrijeme SFRJ sistematski je zaobilazan u svim razvojnim planovima pa se lokalno stanovništvo moralo osloniti na vlastitu snalažljivost. Prema procjenama Muslimanskog nacionalnog vijeća Sandžaka 1993., **u Sandžaku je živjelo oko 350.000 muslimana koji su činili 66% ukupnog stanovništva (530.000).** Ostalo su Srbi i Crnogorci. Prema popisu stanovništva iz 1991. g., pak, muslimani su činili oko 54% od 420.000 Sandžaklija. Ove procjene su u značajnom raskoraku sa podacima zvaničnog popisa stanovništva u Republici Srbiji 2002. godine koje smo gore naveli, a koji ne donosi posebne podatke za Sandžak.

O vjerskom životu u Sandžaku brine Mešihat Islamske zajednice Sandžaka na čelu samuiftijom. Mešihat je dosada osnovao medresu u Novom Pazaru (sa ženskim odjeljenjem u Rožaju) i Islamsku pedagošku akademiju. Univerzitet u Novom Pazaru je otvoren 2002.

AHLAK - ISLAMSKI MORAL (4. dio)

Bilal Hasanović. Ilmud-Din,
Udžbenik za vjeronauku odraslih
– pisano na bosanskom jeziku

**Ahlak se dijeli na: ahlaki-
hamide (dobra svojstva i
osobine) i ahlaki-zemime
(loša svojstva i osobine).**

Nada

Život muslimana se stalno odvija
između straha i nade.

To govori da čovjek, koliko god
griješio, nikada ne smije gubiti
nadu u Allahovu milost i oprost.

Musliman mora uvijek da misli o
svojim postupcima i njihovim
posljedicama, ali nikada ne smije
doći u stanje očajanja, izgublje-
nosti i beznađa.

On uvijek živi između straha od
kazne koju bi mogao zaslužiti
svojim postupcima i nade u Alla-
hovu milost pa ma koliki griješnik
bio.

Ovo nas, također, uči da ne smi-
jemo dozvoliti da nas preduhitri
smrt, a da nismo učinili iskreno
pokajanje, na koje nas i Allah
dž.š. obavezuje.

„OD KAKO JE BANJA LUKA POSTALA . . .“ (6. dio)

**Ljubavna igra po narodnoj
pjesmi u 2 dijela s pjeva-
njem**

Rasim Filipović, Sarajevo

MEHAGA: To će on sigurno u
đamiju. Sad će akšam.

AVDAGA: Nek ide, nek ga đavo
nosi kud god hoće, samo neka
nije među nama. — Hajde, ho-
ćeš li ti zatvarati?

MEHAGA: Hoću. Vakrat je.

AVDAGA: I ja ću.

(Zatvaraju dućane. Mrak se sve
više hvata. Smrkaje se. Sa Fer-
had-pašine džamije čuje se zov
mujezina na molitvu. Akšam.

Allahu ekjber! Allahu ekjber!

Nekoliko ljudi, stariji i mlađi, zav-
mutih rukava do iza lakata i bo-
sih nogu u nanulama, nagnu s
desne strane u općem žamoru,
žurno prelazeći preko scene uli-
jevo. — Dotle su i trgovci zatvo-
rili dućane, te i oni odlaze.

Jedan čas scena prazna. Zatim, s
desna, dolaze: RAGIB, MUJO,

SELIM i još nekoliko njihovih ja-
rana.)

RAGIB (dolazeći): Da ja nisam
bio golbruk, ne bi on mene zatje-
ro. Ali on sa sabljom, a ja golih
šaka — morao sam pobjeći.

MUJO: Ali ko je mogao znati da
će on onako na nas navaliti!

SELIM: Ja sam znao, zato sam
vam i govorio da se uklonimo.

RAGIB: Bolje je što nismo. Pob-
jegli smo, ali smo mu zato poka-
zali zube! A ako opet dođe, pa
započne ponovo svađu, odmah
može da se i sa životom halali,
jer ovaj će mu da sudi!
(Pokazuje nož).

SELIM: Bolje bi bilo da ne dođe
do tog!

MUJO: Nego, ljudi, šta je sa Ene-
som?

SELIM: Odvuko se neđe pod
pendžer devojci, eto šta je.

RAGIB: Ima pravo, jašta će. Haj-
demo i mi u kafanu. Unutra će-
mo. (Svi uđu u kafanu).

II.

U tom se neosjetno rasklopila
zavjesa i ukazala odaja u Džafer-
begovom konaku. U prvi čas so-
ba je bila prazna. Tu prazninu
ispunjavali su zvuci Enesove
tambure. On zna da je beg u
džamiji pa da to iskoristi, došao
je da vidi Đulbejazu. — Đulbeja-
za je čula sviranje i odmah pošla
da se javi Enesu. Tiho, nečujno,
gotovo na prstima pojavila se na
vratima odaje. Koraknuła je ko-
rak-dva, a onda zastala, zanosno
slušajući čeznutljive zvukove
tambure, koji su se, zatim, slili u
Enesovu pjesmu pod pendže-
rom):

**Oj kaduno, kono moja,
ne izlazi na pendžere,
ne izlazi, ne prkosi,
nemoj da te đavo nosi! ...**

ĐULBEJAZA (brzo prišavši prozo-
ru podigne mušebak i promoli
glavu van, viknuvši tiho, drhta-
vo): Enese! Enese!

ENES (ispod prozora): Đulbeja-
zo, dušo!

ĐULBEJAZA: Evo mene!

jer znam da ti gore čamiš kao sužanj međ' četiri zida, bez slobode, bez života i bez onog, što ti srce žudi...

ĐULBEJAZA: Upravo je tako, dragi. Iskidah se živa. S jedne strane: tri inoče kao tri guje otrovnice, ključaju mi stalno nad glavom, a s druge strane: on, dušu mi moju ispi, pa sam ti, dragi, baš ko među dvije vatre: nikud maći, ni desno ni lijevo. On mi je najgori. Mrzak mi je kao pseto. Muči me povascijelu

pendžer!

ĐULBEJAZA: Nećete mi još i to zabraniti!

ZUMRA: Kato te nije stid! Ti si udata žena!

ĐULBEJAZA: Kamo pusta sreća da nisam!

ZARPA (ušavši): Oh, zevka, zevka! Baš ove sadašnje žene, doja mlade, ni za što nisu!

ZUMRA: Beli, vala! Evo, rijećemo, ko naša mlada begovica...

ZARFA: Pa to i hoću da kažem. Ako nema bega u konaku, ona sjedi, spava il je na pendžeru; ako je beg doma, insan ne može od nje čestito s njim ni da progovori, a kamoli šta više! A, bogme, tako je. Pravo. I meni bi bilo drago da sjednem s njim nasamo, pa da malo progovorim, da se našalim. A drago bi to bilo i tebi, pa i Zejni, ali ne more nas to od nje ni jedne zapasti...

ENES: Će si, da te vidim!

ĐULBEJAZA: Evo me, dragi, nagledaj me se!

ENES: Ah, visoko si gore, a ova noć pusta... ne vidim ti lice, samo glas ti raspoznajem ...

ĐULBEJAZA: Ne vidim ni ja tvoje, dragi, ali osjećam ti dah i čujem glas — tvoj glas — tako blag, tako drag!

ENES: Ćule moj mirisavi! Tvoje riječi liježu mi na srce kao melem na ljute rane. Bez tebe moj život je pust i gorak kao pelin,

noć. Hoće da mu igram i pjevam, a ja i što znam, ne mogu, jer srce mi to ne išće... (Vrata su škrinula. Ona se naglo trgne, zavičavši reskim glasom): Enese, dragi! Idi sad, pa malo poslije dođi! (Spusti mušebak).

(U tom se vrata otvorile. Uđe ZUMRA, a malo zatim ZARPA).

ZUMRA (iskesi se): A, lijepo, boga mi! Čim beg na vrata, a ti na

SREDNJOVJEKOVNI BOSANSKI VLADARI (1. dio)

Marko Dragić, "Bosna franciscana", br. 14, Sarajevo, 2001.

1. Uvod

Bosna je, kao i Raška, te humska kneževina i obje Zete katkad bila pod vlašću jednoga vladara, a katkad je potpadala pod više gospodara.

Godine 1009. Hrvatskom i Bosnom bijaše vladao kralj Krešimir III., sin Tješimira i nećak kralja *Bele*, te zet hrvatskoga bana Čudomira ili Želimira. Kralj je umro oko 1035. godine. *Trebelije*, sin Bota della Scala, nakon kraljeve smrti, uzima za ženu kćerku *Madu* i tako dobi vlast nad Hrvatskom i Dalmacijom. Naslijedio ga je njegov sin Stipan, koji ne ostade dugo na vlasti, te ga naslijedi sin *Vukmir*, a potom njegov mlađi brat *Krešimir IV.* Od potomka imade samo jednu kćerku i nju udade za ugarskoga kralja. Ona s kraljem izrodi sinove, buduće ugarske kraljeve. Dakle, osim nje ne imade drugih potomaka te kraljevske loze. Nakon smrti Kralja Krešimira IV. njegova žena *Margarita* odlazi u Dubrovnik, zavoli taj grad i njegove građane, te ostade u tom gradu do kraja života. Pokopana je u crkvi sv. Stjepana. **Budući da kralj Krešimir IV. nije imao muških potomaka**, ugarski kraljevi zbog spomenutoga braka, proglasše se vladarima Hrvatske i Bosne.¹

Međutim, **Bosanci nisu priznavali vlast ugarskih kraljeva pa su među sobom izabrali svoje banove.** Među tim banovima najpoznatiji su: ban Ivan Kotromanić, ban Borić, Kulin ban, Prijezda I. i **ban Tvrtko**,

koji postade prvi okrunjeni kralj Bosne. Nakon kralja Tvrtka Bosnom kraljuje još šest kraljeva. Važnu ulogu među bosanskim srednjovjekovnim vladarima imao je Hrvoje Vukčić Hrvatinić.

2. Bosanski banovi

Ivan Kotromanović,
ban bosanski

Godine 1059. *ugarski kralj Andre* bi u vojsci od *Bele* umoren. U to vrijeme kraljevao je u Dalmaciji i u Hrvata Krešimir. **Hrvati se u Bosni predade Beli, kralju ugarskome**, pod uvjetom da između sebe izaberu svojega bana, koga će potvrditi ugarski kralj. Tako je izabran za bana bosanskoga *Ivan Kotromanović*.²

Ban Borić

Ban Borić (1154.-1163.) je, zavladaвши Humom, zaratio s Dubrovčanima nanoseći im velike gubitke. Godine 1154. opustošio je mjesta u *župi dubrovačkoj* a iduće je godine bio krenuo na grad Dubrovnik. To su Dubrovčani doznali pa su ga spremno dočekali i porazili uz obostrane goleme gubitke. U tom je boju poginuo Dživo Crijević. Dubrovčane je u tom boju predvodio legendarni *Miho (Dominikov) Bobaljević*. Tada je ban Borić sklopio mir s Dubrovčanima obvezavši se doživotno im svake godine slati "dva konja najplemenitije pasmine i par bijelih hrtova".³

Kulin ban

Kulin je bio ban Bosne od 1180. - 1204. godine. Nepoznata je podrijetla. Jedan je od najlegendarnijih bosanskih banova. Do danas je u narodu sačuvano mišljenje kako je u vrijeme njegove

Mavro Orbini

vladavine bilo blagostanje. U vrijeme njegova banovanja nastaju prvi sačuvani pisani spomenici (**tri primjerka njegove povelje 29. VIII. 1189. pisane latinskim i hrvatskim jezikom**). Tom ispravom Kulin ban je sklopio mir i prijateljstvo s Dubrovčanima dajući im povlastice, slobodu kretanja i boravka u Bosni. Prema invokaciji toga dokumenta **razvidno je da je Kulin ban bio katolik.**

¹ Mavro Orbini, *Kraljevstvo Slavena*, (priredio Franjo Šanjek), Zagreb, 1999., str. 408. Za izučavanje bosansko-hercegovačkih vladara iznimnu vrijednost imaju sačuvani pisani **dokumenti** koje je Mak Dizdar uvrstio u svoju *Antologiju starih bosanskih natpisa*, Sarajevo, 1997.

² Nikola Lašvanin, *Ljetopis* (priredio dr. Ignacije Gavran), Sarajevo, 1981., str. 81. (Nije poznato je li taj Kotromanović bio u srodstvo s Kotromanom koji je zavladao Bosnom posije smrti Kulina bana 1204. godine i po kojemu su se kraljevi u Bosni nazivali Kotromanići.)

³ Mavro Orbini, nav. dj. str. 410.

JUGOSLAVENSTVO DANAS (37. nastavak)

Predrag Matvejević

„Jugoslavenstvo danas“, Beogradski izdavačko-grafički zavod, Beograd, 1984.

Na primer?

Jeste li ikada primijetili kako srpski nacionalisti sjede u kavani i buče, kao da su sami na svijetu, ili pak kako jedu, žvaču, razmahuju se, smiju? **kako se u hrvatskih nacionalista (onih klerikalnih pogotovo) grči ne-što oko ustiju dok govore i teško izgovaraju pojedine riječi (ne samo srbizme, npr. riječi Jugoslavija, jugoslavenski)?** Koliko je samo i Hrvata, i Srba, i svih ostalih, koji ne znaju ni svoj vlastiti jezik i slabo su pismeni, a zamjeraju drugima kako govore i pišu ili pak, isto tako, onih koji sami smiješno govore a karikiraju govor (izgovor) drugih? Neću nabrajati sve ostale nacionalne tipove, premda bih znao ponešto reći i o nekim komičnim crtama epskog ili plemenskog crnogorstva danas, o makedonskim ši-čardžijama, o slovenskim egoistima, o dvoličnosti svakojakih

posred-nika i predstavnika naroda i narodnosti koji mijenjaju govor, izraz lica ili argumente mijenjajući stol i sugovornike, republički ili savezni kabinet. Obični ljudi se često boje svojih egzaltiranih nacionalnih isljednika, neugodno im je što ih oni stalno opominju, počinju se silom prilika suglašavati, odobravati im: "pa i ja sam Srbin, Hrvat, Musliman" itd. (Tko zna što se sve može dogoditi!) Mnogi se sjećaju prošlosti, žele se osigurati: fanatični nacionalisti "mrze ne samo drugi narod, nego i onaj dio svoga naroda koji druge ne mrzi"²⁸ (tu izvanredno poučnu definiciju ponudio je nedavno jedan ruski učenjak). Govorim ipak više o osobi-nama nego o postupcima...

SAMOZVANI ZASTUPNICI

Imamo vremena...

Imamo i nemamo. To predugo traje, barem za pametniji dio svijeta, pa i našega svijeta. Na što sve ne gubimo vrijeme, toliki se dio života moramo natezati oko toga, bez ikakve koristi, sigurno ne intelektualne.

Samozvani branitelji stalno pozivaju ljude na red u vezi sa svim stvarima, osobito nacionalnim, bez obzira na to što su sami tako često kompromitirali vlastitu naciju; određuju koliko je tko Srbin ili Hrvat, Albanac ili Makedonac itd, je li

netko dobar Makedonac ili Albanac, Hrvat ili Srbin itd. tj. da li je to na način na koji *oni* smatraju da se mora biti. da je jedini pravi način.

Čudno je koliko utječu na ponašanje ljudi (ne samo labilnih) opomene i pritisci te vrste: jedni ih se pribojavaju, drugi uviđaju da će bolje proći ako se tome podrede, treći se naprosto povode za svim tim, ni sami ne znajući zašto, uvjereni da su tako ispravni, zaštićeni, sigurni. Poznato je kako stavovi okoline mogu postati represivnim.

Spomenuli ste stavove? Na šta ste zapravo mislili?

Najprije bismo mogli govoriti o onom što se naziva *stereotipima*: kako jedni druge vidimo, kako sudimo o sebi i o drugom, kakve su naše reakcije i predodžbe i sl. Stereotipi zauzimaju golem dio svijesti tzv. prosječnog građanina, okamine u njoj. Sto sve "običan čovjek" iz jednog naroda nauči da misli o onima iz drugog: *oni* su svi ovakvi ili onakvi, ne rade, lijeni su, nezahvalni, primitivni, škrti, izdali su ovu zemlju, mi ih branimo, mi za njih radimo, kradu nas, varaju, žive na naš račun, sva naša nesreća dolazi od njih — ima desetak mogućih varijacija na sve te teme. Neki od nas žive i umiru s tim, ni trenutka se ne oslobađajući toga. Uzalud je pokušavati da ih uvjerimo u nešto drugo — a svi nam se događa da nekog uvjeravamo. (Dokaz tome je, možda, i ova knjiga.)

²⁸ D. S. Lihačov: "Zamетки o ruskom", Novyj mir br. 3, str. 37, Moskva 1980.

SVOJIM ŽIVOTOM I VJEROM U ISUSA KRISTA I KAMEROM SVJEDOČIM ŽIVOT ČOVJEKA

Zvonko B. Ranogajec, kršćanski TV producent,
 2537 Eastwood Avenue, Evanston, Illinois 60201
 SAD, e-mail: ZRanogajec@sbcglobal.net

BIBLIJSKA NEPISMENOST HRVATA I NJENE POSLJEDICE (3. dio)

Nebiblijska (ljudska) i biblijska (Božja) perspektiva razumijevanja i gledanja

Što je Biblijsko nanovo rođenje i zašto se čovjek mora biblijski nanovo roditi?

Razumijevano i gledano kroz biblijsku perspektivu.

Ovdje je objašnjenje na veoma jednostavan i veoma razumljiv ljudski način. Kao što je kratki spoj jedan od razloga zašto se električna svjetiljka ugasi, tako je i ljudski grijeh razlog da se kontakt s Bogom prekine! Popravkom kratkog spoja električna svjetiljka nanovo svijetli, tako i "nanovim rođenjem" čovjek uspostavlja nanovo kontakt s Bogom!

Evo što Biblija piše o tome. Bog je upozorio Adama i Evu:

"Ali sa stabla spoznaje dobra i zla, da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti!" (Postanak 2:17)

I umrli su. Stideći i kajući se što su učinili Adam i Eva pokušali su pobjeći od Boga, koji ih je istjerao iz edenskoga vrta. Njihov intelekt je potamnio, a komunikacija između njih i Boga bila je prekinuta. Mi smo (čovječanstvo, vi i ja!) naslijedili njihov grijeh. Doduše, nismo izgubili sposobnost razumijevanja, ali smo izgubili sposobnost razumijevanja kako se vratiti Božjem putu. Što je još puno lošije, ostali smo bez načina kako popraviti učinjenu štetu.

Adam i Eva počeli su umirati onoga dana kada su pogriješili.

Čovječanstvo (Vi i ja!) je duhovno i moralno zaronilo u mrak.

Umrli bi zauvijek i rastavljeni od Boga da se Bog nije umiješao. Bog obnovi naš duh, oprašta nam prošlost i daje nam nove osobine, nanovo smo rođeni! Ovdje se govori o ozbiljnoj promjeni. Drugim riječima; kao što fizičko rođenje čini nas članovima naše zemaljske obitelji, tako je potrebno i duhovno rođenje kako bi bili članovi nebeske obitelji.

O potrebi biblijskog nanovog rođenja Krist u Bibliji kaže Nikodemu (Farizeju, članu židovskog velikog vijeća):

"Zaista, zaista kažem ti, tko se odozgo ne rodi, taj ne može vidjeti kraljestva Božjega!" (Evangelje po Ivanu 3:3)

Nikodem nije to razumio i upita Krista:

"Kako se može čovjek, kad je već star, roditi? Zar može po drugi put ući u utrobu majke i roditi se?"

Isus mu odgovori:

"Zaista, zaista kažem ti, tko se ne rodi od vode i Duha Svetoga, taj ne može ući u kraljestvo nebesko. Što je rođeno od tijela, tijelo je; što je rođeno od Duha, duh je. Ne čudi se što ti rekoh: treba da se odozgo rodite. Vjeter puše gdje god hoće. Čuješ mu šum, ali ne znaš ni odakle dolazi ni kamo ide. Tako je i sa svakim koji je rođen od Duha."

"Kako to može biti?", upita ga Nikodem.

Isus mu odgovori:

"Ti si istaknut učitelj u Izraelu, i to ne razumiješ! Zaista, zaista, kažem ti: govori-mo ono što znamo, svjedočimo ono što smo vidjeli, a ipak ne primamo našeg svjedočanstva. Ako mi ne vjerujete kad vam rekoh zemaljske stvari, kako ćete mi vjerovati ako vam budem govorio nebeske!" (Evangelje po Ivanu 3:2-12)

BLAGDAN KRŠTENJA GOSPODNJEGA (8. dio)

fra Martin Planinić, Mostar

DUHOVNA MISAO

(15. siječnja 1998.)

Božja se riječ ispunja. Filistejci pobjeđuju. Izraelci ginu na bojištu. Zamislimo kako je i koliko je bilo teško odlučiti se na rat u Podunavlju zbog dvije tisuće budućih žrtava? A u borbi s Filistejcima poginu četiri tisuće Izraelaca. Kad se narod vraćao u tabor, počeo se mnogi naglas pitati:

"Zašto je Bog dopustio da nas Filistejci danas pobijede?"

To pitaju i Boga optužuju. Nije im ni na kraj pameti da upitaju:

Kako smo Boga slušali i njegove zapovijedi vršili?

Budući da su Izraelci imali Kovčeg, znak stvarne Božje nazočnosti, isti mudrijaši predložše:

"Pođimo u Šilo po kovčeg saveza Jahvina, neka dođe u našu sredinu i spasi nas iz ruku naših neprijatelja."

Premda su Izraelci donijeli Kovčeg u pratnji Elijevih sinova Hofnija i Pinhasa, podigli gromki poklik i utjerali strah u Filistejce, pretrpjeli su velik poraz. Poginulo je trideset tisuća pješaka. Kovčeg je otet i poginula su oba Elijeva sina Hofni i Pinhas. Kad je javljeno Eliju da je Izrael pretrpio velik poraz te kovčeg otet i poginuli mu sinovi, Eli je nespretno pao sa svoga sjedala i odmah umro.

Kao što nema sumnje da je Bog nazočan u Kovčegu, donesenu na bojište, nema ni sumnje da nazo-

čni Bog ne pomaže nevjernom narodu. Radije i Bog, nazočan u Kovčegu, dopušta da padne u ruke Filistejcima da bi pokazao svoju moć među njima.

I mi se poput Izraelaca pitamo: Zašto nam je uskraćena Božja pomoć?

I kad vidimo da i mi, zbog svoje krivnje, dok nezaustavljivo idemo u propast, poput nemoćnih Izraelaca, znamo reći: Jača je Božja snaga. Bog ne će dopustiti da propadnemo. Tako se ta lakovjernost među nama širi bez ikakva pokrića. Ne pada nam ni na pamet da je Bog svoju pomoć vezao uz našu vjernost. I da će Bog radije dopustiti da mu nevjerni narod potone u nestanak negoli će mu pomoći.

Koliko nam je jasno da je među nama zlim ljudima i svemoćni Bog nemoćan?

Odgovorimo! Pitanje je ozbiljno.

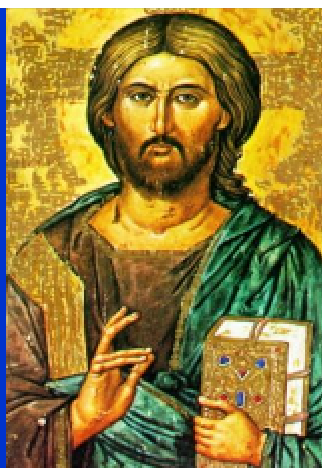
Poput Izraelaca postupila je i sveta Klara Asiška kad je bilo opasno da neprijatelj napadne nju i njezine sestre. Ona je zatražila da se doneše pokaznica s Kristovim tijelom. Kad su joj sestre donijele pokaznicu, ona je s njom došla na gradske zidine i stala na zid i okrenula pokaznicu prema neprijateljima. Neprijatelj je napustio ne samo njih nego i cijeli Asiz. Nemoćni kruh u pokaznici bijaše moćan. Jer, bijaše jaka vjera i na riječi i na djelu kod svete Klare i njezinih sestara. Kod Izraelaca bi se to isto dogodilo da su i oni imali takvu vjeru. Narod bijaše izbavljen po Samuelu. Možemo i mi biti izbavljeni po izvrsnim pojedincima. Jesmo li ih dostojni? Možemo li ih roditi? Zaslužujemo li da nam ih Bog daruje? Razmišljajmo! Imamo što i o čemu.

Sv. Klara

**XXX^a
NEDJELJA
KROZ
GODINU B**

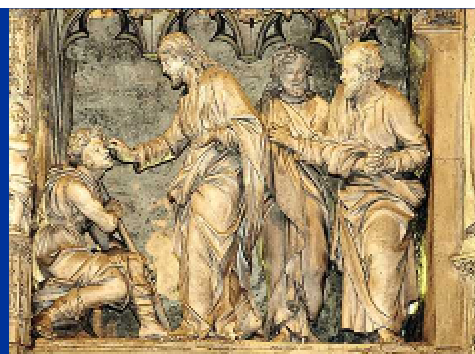
Marko 10,46-52

U ono vrijeme: Kad je Isus s učenicima i sa silnim mnoštvom izlazio iz Jerihona, kraj puta je sjedio slijepi prosjak Bartimej, sin Timejev.

**Kad je čuo
da je to Isus
Nazarećanin,
stane vikati:
"Sine
Davidov,
Isuse, smiluj
mi se!"**

**Mnogi ga ušutkivahu, ali on još jače
vikaše: "Sine Davidov, smiluj mi se!"**

**Isus se zaustavi i reče: "Pozovite ga!" I
pozovu slijepca sokoleći ga: " Ustanil
Zove te!"**

**On baci sa sebe ogrtač, skoči i dođe Isusu.
Isus ga upita: "Što hoćeš da ti učinim?"**

**Slijepac mu reče: "Učitelju moj,
da progledam."**

**" Isus će
mu: "Idi,
vjera te
tvoja
spasila!"**

I on odmah progleda i uputi se za njim.

Prezentaciju je izradio
FRANJEVAČKI SAMOSTAN
i Župni ured sv. Nikole
Tavelića
Ivekovićeve 8 51000
RIJEKA
Tel. 051/ 641-449

Fax: 051/ 648-697
E-mail adresa: frs-sv.nikola@ri.htnet.hr

RIJEČ ZA SVAKI TJEDAN (46. nastavak)

Mieczysław Malinski

SLIČNI LJUDIMA ŠTO ČEKAJU SVOGA GOSPODARA

Nemoj se sada jadati. Ne govori: Eto, mučiš se, ne spavaš, dan i noć radiš, zdravlje stavljaš na kocku, mnogima se zamjeraš — i što imaš od toga? Ne-moj se žaliti. To su bili najbolji dani tvoga života, kad si se nesebično zalagao za drugoga. To je pred Bogom najbolja preporuka. Ne budi tužan. Ne računaj sitničavo, koliko si se istrošio. Nemoj kukati, da si onda tako malo primio za svoje zalaganje i da si danas mogao mnogi više imati. Čuvaj to vrijeme kao najdragocjenije blago. Kad jednog dana budeš morao stati pred Boga, nećeš biti praznih ruku.

19. nedjelja kroz godinu C,
Lk 12, 32—48

SMILUJ MI SE

Zašto molimo: Sveti se Ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kruh naš svagdanji daj nam danas? Zašto uopće moramo Boga moliti — i to uvijek iznova — kad je sam Isus rekao: "Kad molite, ne blebečite kao pogani. Misle da će s mnoštva riječi biti uslišane. Ne nalikujte na njih. Ta zna vaš Otac što vam treba u prije negoli ga zaštetete?"

Bog ne treba naših molitava i prošnji. On točno zna što nam treba, još prije no što tražimo. Ali mi trebamo molitvu. Za nas je važno da Bogu kažemo svoje prošnje.

20. nedjelja kroz godinu A,
Mt 15, 21—28

KRUH ŽIVI KOJI JE S NEBA SIŠAO

Kroz sva vremena Crkva se svim silama trudila da

bude onako, kako je bilo kad je Krist živio: da tadašnja stvarnost tra-je bez prestanka. Da Zakej može Isusa pozvati u svoj dom, da mu Nikodem može navratiti noću na razgovor, da Petar, Andrija i Ivan ostave sve i pođu za njim. Da i ti možeš Isusa naći.

20. nedjelja kroz godinu B,
Iv 6, 51—58

OGANJ DOĐOH BACITI NA ZEMLJU

Otvrdnuli smo. Po-stali smo debeloškoši. Zavukli smo se u oklop. Ne reagiramo više na bezumlje, laž, absurdnost, ne zamjećujemo više prljavštinu, trulež, nepravdu.

Otvrdnuli smo. Zaveli su nas, da je bolje ništa ne vidjeti, ništa ne slušati, ništa ne govoriti, ništa ne protestirati, ništa ne reagirati. Već smo jednom opekli prste, kad smo pokušali nešto promijeniti, nešto novo uvesti, skrenuti kormilo. Nećemo se više u to petljati.

Otvrdnuli smo. Zgodi li se ipak da kojiput prasnemo u smijeh iz svoje okamenjenosti; planemo li ipak jednoć srdžbom i na se i na sve te nepravde oko nas i pukne li oklop kojeg smo navukli — hoćemo li biti spremni ponovno živjeti ljudskim životom?

20. nedjelja kroz godinu C,
Lk 12, 49—53

USTAŠO, ŠTA SE BRE ZEVZEČITE SA NAMI! (1. dio)

Gen Kamenj, "Glasnik",
Zagreb

Antica Ustrajnić: Spremni! Ovdje Antica, Nova Ustaška Stranka, Zagreb.

Čeda Popović: Pomoz' Bog junače! Ovde Čeda, Četnički pokret, Ravna Gora.

Antica: Muči te nešto?

Čeda: Keve mi.

Antica: Reci.

Čeda: Хрватима треба јасно рећи да овакве тобож демократске иницијативе, представљају заправо огољено силецијство и очигледну жељу да се затру сви трагови постојања српског народа у Хрватској.

Antica: Polako Čedo. Hrvatska je uljuđena država, civilizirana država. To znači da u njoj više ne vrijede stari kriteriji nacionalnosti. Svi oni koji žive u Hrvatskoj – Hrvati su. Međutim, nisu svi Hr-

vati iste vjere. Ima Hrvata katolika, Hrvata muslimana, ali isto tako i Hrvata pravoslavaca. E, upravo ti Hrvati pravoslavci vole ići u crkvu, ali nemaju svoju bogomolju. Morali bi ići na bogoslužje u neku od crkava Srpske pravoslavne crkve.

Kako to činiti, kad su i Hrvati pravoslavci domoljubni i državotvorni Hrvati.

Čeda: Сврставајући се у исту групу са аутокефалним Македонцима и Црногорцима, несвесно су заправо разоткрили веома слабаšне темеље сопствене нације, као и кукавичлук пред једином аутохтоном нацијом на западном Балкану.

Antica: Autokefalnost? Od koga? Nisi uopće razumio. Možda to, istina, i misle oni pravoslavci iz Ogulina, ali naši pravoslavci, pravoslavci članovi Nove Ustaške Stranke imaju posve drugačiji cilj. Ekumenski. Oni žele osnovati Hrvatski katoličku i pravoslavnu crkvu. To je jedinstvena crkva koja se nema od koga autokefalirati.

Čeda: Спас за Србе и Србију је искључиво у самоспознаји и националном егоизму који ће интересе сопствене нације предпоставити свим другим интересима.

Antica: Gledaj Čedo. U Hrvatskoj već postoji Hrvatska starokatolička crkva.

Ima svoje svećenike, crkve i vjernike. Sad bi mogla u svom imenu dodati i pravoslavce. Time je sve riješeno.

Čeda: Тек у таквим околностима све овакве иницијативе имаће ефекат јефтине пропаганде и шарене лаже.

Antica: Ni govora. Hrvatska starokatolička i pravoslavna crkva može odmah početi s radom. Pozvat ćemo te na bogoslužje: Zagreb, Branimirova 11.

Čeda: Права истина је да сваки Србин који под притиском пређе на католичанство аутоматски постаје "Хрват"...

Antica: Ne rekoh li ti već da u Hrvatskoj postoje i žive samo Hrvati, ali različitih vjera. Među njima i pravoslavne.

Čeda: Vreme je, bre. Odoh.

Antica: Zar već?

Čeda: Đurđev danak – četnički sastanak, Dmitrov danak – četnički rastanak!

Antica: Navrati. Na čaj. Romanjski, od čubre.

Čeda: Hoću. Pomoz' Bog junače!

Antica: Spremni!

IZBORI ZA NARODNE POSLANIKE

Razgovaramo s **mr. Ivanom Čulićem**, ustašom iz USA, 2618 Vining Place, Bellingham, Washington 98226, tel. 360-671-1994

Glasnik: Dobar dan g. Čuliću, drago nam je što ste pristali na ovaj razgovor.

Mr. Ivan Čulić: Spremni!

Glasnik: Vi ste ustaša iz uvjerenja ili iz zanata?

Mr. Ivan Čulić: Iz uvjerenja i po rođenju.

Glasnik: Znači – iz Imotske Krajine?

Mr. Ivan Čulić: Tako je!

Glasnik: Poznato Vam je tko su partizani, što su i kako radili?

Mr. Ivan Čulić: Itekako!

Glasnik: Recimo izbori. Kako su dogovori pripremali i vodile izbore?

Mr. Ivan Čulić: U velikoj dvorani novoizgrađenoga "Zadružnog Doma" u Cistisjede za stolom drugovi: Marijan, Vice i Petar. Nazdravljaju upravo stiglim kostanjskim opolom. Dvori ih drug Krsto. Raz-

govor se vodi o izborima za "Narodne poslanike", velike Jugoslavenske "Narodne skupštine. Prvi se oglasi drug Marijan.

Glasnik: I što reče drug Marijan?

Mr. Ivan Čulić: Čujte me drugovi, upravo se svijet skuplja da glasuje. Iz crkve izlazi narod. Ne znam kako će sve proći. Prije nekoliko dana ja sam poslao moga maloga pionirčića sa dosta točkica za vezane cijene onoj Ivi-Žvrlji, što nas svugdje ogovara. Izruguje se s nama, s našom partijom, narodnom vlasti, a osobite s našom podjelom UNRE. A pogotovo trgovinom za "vezane cijene". Da moj mali pionirčić nije imao brze noge, bi ga pogana Iva i te kako omlatila. Danas su izbori pa me zanima hoće li doći i ona da glasa. Složili smo se sva trojica pa smo na Lovreć poslali po komandira milicije, da je silom dotjera na biralšte.

Glasnik: Dođe li Iva na glasovanje?

Mr. Ivan Čulić: Upravo je završila sveta Misa. Iz crkve izlazi narod, te se zaustavlja pred domom i gleda kako komandir milicije s Lovreća pred sobom tjera Ivu. Iva ide bez ikakva straha i pjeva: "**Ja**

**kudilju zadi-
la za gredu,
odbornici
moju vunu
predu**". Na-

kon što Iva dođe na biralšte, pozdravi sve prisutne: "Hvaljen Isus i Marija!". "Hodi ti tamo pa se valjaj", izdera se na nju drug Vice. "Kakva se UNRA da-

nas dijeli, pa ste po mene poslali komandira milicije na Lovreću. Kao da ja sama ne bi znala da dovlen dođem", zapita drugove Iva. "Ovdje se ne dijeli danas nikakva UNRA. Ovdje su danas izbori za narodne poslanike. Pazi ti Ive sada: ovdje su tri kutije. Ovdje ti je kuglica. Stisni je u šaku i ubaci u kutiju u koju hoćeš, pa kada budeš gotova digni praznu ruku u vis da vidimo, da si glasovala. Ova prva kutija je druga Stanka Škare. Ova druga kutija je druga Pavla Loze. Ova treća kutija je 'bezimena'. Kutija u nas poznata pod ime-nom '**Ćorava kutija**'. Za nju glasuju naši narodni neprijatelji."

Glasnik: Iva će, pretpostavljamo glasati za narodne neprijatelje i završiti u pržunu?

Mr. Ivan Čulić: Iva odmjerisve čuvare kutija-žara, prekrsti se i iza svega glasa se pomoli Bogu: "Gospodine, veliki Bože, molim te usliši moju molitvu! Podaj veliku moć đavlu da u dno najdublje paklene jame odnese najprije Stanku Škare, pa za njime Pavla Lozu, te sve partijaše i komuniste. Evo ja moju kuglicu dajem mojoj 'ćoravoj', pa neka i ona malko pogleda!"

Glasnik: Odvedoše li ju?

Mr. Ivan Čulić: Kada je Iva sutradan u prdekani u Imotskom progledala, ugleda nad sobom dva para očiju. Jedan par očiju je pripadao drugu Unkoviću, šefu UDBE, a drugi par očiju je pripadao "Narodnom heroju" Iva-nu Gaće.

Glasnik: Hvala Vam na razgovoru.

Mr. Ivan Čulić: Spremni!

Cista Provo

MIRINI VINKOVAČKI KOLAČI

Pripremila:
Marija Dragun rođ. Takšić

Torta od višanja

Sastojine za biskvit:

3 jaja, 3 žlice šećera, 2 žlice ulja,
3 žlice brašna, 1 vanili šećer i
1/3 praška za pecivo.

Sastojine za nadjev:

2 bočice kompota od višanja,
2,5 dl soka iz kompota od višanja,
1 preljev za torte, 2 žlice šećera,
1/2 l slatkog vrhnja za šlag i
1 kremfix.

Izrada biskvita: Mikserom izraditi 3 jaja, 3 žlice šećera i 1 vanili šećer. Dodati 2 žlice ulja i mikserom izmiješati. Umiješati 3 žlice brašna i 1/3 praška za pecivo. Usuti u okrugli kalup (najbolje od vatrostalnog stakla) pomašćen i pobrašnjen. Peči u ugrijanoj pećnici na 200°C oko 15-20 minuta, dok postane zlatno žute boje.

Biskvit namočiti s malo soka od kompota, te po njemu složiti ocijeđene višnje iz kompota, gusto da pokriju biskvit.

Izrada preljeva: Pomiješati preljev za torte s 2 žlice šećera i 2,5 dl soka iz kompota od višanja. Kuhati par minuta, te preliti vruće preko višanja složenih na biskvitu.

Od 1/2 l slatkog vrhnja za šlag i 1 kremfixa istući šlag i staviti na ohlađenu tortu.

Dobar tek!

PORUKE

POVIJEST HRVATSKOG JEZIKA

"Posavska Hrvatska", Slavonski Brod, 13. studenoga 2009.

U suradnji novogradiškog ogranka Matice hrvatske te Društva za promicanje hrvatske kulture i znanosti CROATICA, u Osnovnoj školi Ljudevita Gaja, u studenom prošle godine, predstavljena je na javnoj tribini kapitalna knjiga **Povijest hrvatskog jezika**, akademika **Stjepana Damjanovića**. Uz autora, o knjizi su govorili **Josip Ostić**, predsjednik novogradiškog ogranka Matice hrvatske te **Ante Bičanić**, glavni urednik ovog izdanja.

"Knjiga koju smo ponovno među prvima predstavili javnosti izvan Zagreba već je drugi projekt prof. Bičanića, u suradnji s akademikima Damjanovićem i Bratulićem. Riječ je o kapitalnom djelu kakvoga po opsegu i sustavnosti u Hrvatskoj do sada još nije bilo. Namjera autora, akademika i mlađe grupe profesora, bila je pripremiti povijest hrvatskog jezika za 21. stoljeće ali i za Europu kojoj stremimo. Ovo je značajni doprinos očuvanju nacionalnog identiteta u europskoj zajednici a mi imamo što pokazati - treba se prisjetiti da je samo 3 desetljeća nakon Guttenbergvog izuma tiskana naša prva inkunabula na glagoljici. Ova knjiga, kao i prethodni projekt autora, pokazuje kroz bogato dokumentiranu građu da su veze hrvatske i europske kulture duboke i mnogostruke", kazao je tom prilikom Josip Ostić.

Hrvatski
uljudbeni
pokret

**Udruga za zaštitu
prava građana**

Pete poljanice 7
10000 Zagreb
Hrvatska
tel: +385 1 29-23-756
fax: +385 1 29-23-757

hrvatska.uljudba@gmail.com
www.hrvatskauljudba.hr
www.svakovamdobro.hr
www.pravednostiljubav.hr
www.borovnicaunas.hr
www.redangus.hr
www.blackdragon.hr
www.laudonovgaj.hr
www.ne-kor.hr

Glasnik
Hrvatskog uljudbenog pokreta
Izlazi subotom

Nakladnik:
**"OGNJIŠTE" Nakladna
zadruga**

Uredništvo:
dr. sc. Tomislav Dragun
glavni urednik
091/33-88-431

Hrvoje Mirković
grafički urednik
091/33-88-432

Lovorka Dragun Mirković, dipl. oec.
za izdavača
091/33-88-433

Priloge slati na adresu:
Zagreb, Pete poljanice 7
hrvatska.uljudba@gmail.com
Idejno rješenje:
© Hrvoje Mirković